Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

14 14

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1359) 1976 VASARIO - FEBRUARY 19 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. 275-4672

Švietimo reforma

Kalbame apie lietuviškąjį švietimą. Kalbame ir rašome jau seniai, eilę metų, tiek seniai, kad skaitantiesiems šioji tema jau net nusibodo. Bet tėvams, turintiems vaikų mūsų mokyklose, švietimo reformos klausimas tebėra aktualus, nes jie mato vaikų bodėjimąsi mokykla ir vis didėjantį nenorą į ją važiuoti. Minkštesniems tėvams jau pradeda įkyrėti tas vaikų atkaklumas, ir, dėl šventos ramybės, vienas po kito pradeda pasiduoti vaikų pageidavimui — leidžia jiems mokyklos nebelankyti. Visam tam pagrindinė priežastis yra aiški, bet nenorime jos matyti. Tai mūsų mokyklos užsikonservavimas nepriklausomos Lietuvos mokyklos formose ir dėlto atsiradęs didelis tarpas tarp tų kelių, kuriais vaikas vaikščioja penkias savaitės dienas, ir tų, kuriais jis verčiamas eiti šeštadienį.

Šioje vietoje neturime tikslo visą problemą ištisai nagrinėti, nes ji jau buvo nagrinėjama daug kur, ypač mokytojų žurnale "Švietimo Gairėse". Pasitenkinsime tik kelių pagrindinių išvadų konstatavimu.

Pirma. Mūsų mokykla iki šiol turi visų sutartą tik tolimesnės apimties pagrindinį tikslą — padėti išlaikyti vaikus lietuvybėje ir tuo pačiu mūsų tautoje. Tačiau, kaip praktika rodo, to dar neužtenka. Visiems, bet ypač mokytojams, būtinai reikia aiškiau apibrėžtų artimesnių mokyklinio darbo uždavinių, kitaip sakant, žinoti, kurie iš daugelio uždavinių yra pirmaeiliai, kurie antraeiliai. Visų sutarto uždavinių pirmumo neturėjimas lengvai atveda į pedagoginius bei visuomeninius konfliktus tiek vienos, tiek viso mokyklų tinklo ribose. Štai konkretus pavyzdys, jaučiamas daug kur. Kas eina pirmiau: vaikų išlaikymas lietuviškoje jų amžiaus bendruomenėje ar ištisinis lituanistikos mokymas, atseit, jei negalima turėti abiejų, kas pirmiau — tautiniai šokiai ar gramatika?

Antra. Daugelio jaunesniųjų mokytojų ir mano paties daug kartų buvo keltas reikalas paskirstyti vaikus į skyrius ne pagal jų amžių, bet pagal lituanistinį pajėgumą. Tai šiuo metu daroma daugelyje Kanados pradžios mokyklų, ir tose mokyklose dirbą lietuviai mokytojai, matydami to metodo gerumą, niekaip negali suprasti, kodėl to negalima padaryti mūsų mokyklose? Toje šviesoje su dideliu malonumu neseniai teko skaityti, kad JAV rytinio pakraščio lietuviai mokytojai, nežiūrėdami jokių gairių, pagaliau patys pradėjo tai daryti. Tuo tarpu, atrodo, tai daro tik viena mokykla, panaudojusi tam reikalui net ir komisijos pagalbą, bet kiti mokytojai savo konferencijoje nutarė taip pat pabandyti. Tai, žinoma, keičia mūsų jau kone šimtmečio senumo skyrinės mokyklos tipą. Bet ko gi čia bijoti? Jei tai vaikui įdomiau ir lengviau, jeigu tai duoda daug geresnius rezultatus, kodėl įsikibus laikytis senosios sistemos?

Trečia — mokslo priemonės. Jau eilė metų pagrindiniai vadovėlių leidėjai — JAV LB švietimo taryba — laikosi tvirtai įsikibusi į vadovėlius. Leidžia juos liuksusiniuos, su kietais viršeliais, kirčiuotus, daug kainuojančius. Niekas nesako, kad tai blogai, bet dėl didelės vadovėlių leidimo kainos nukenčia modernesnių mokslo priemonių reikalas. O ir patys vadovėliai pasensta žymiai greičiau, negu jų brangūs kieti viršeliai: po metų kitų jie pasidaro mokiniams kalbos atžvilgiu persunkūs. Daug kitų, modernesnių mokslo priemonių buvo siūlyta kad ir tose pačiose "Švietimo Gairėse", bet viskas atsimušė į kietą "vadovėlininkų" mūro sieną. Iš visų siūlytų priemonių pripažinimą gavo tik skaidrės, bet šalta vadovų laikysena sužlugdė kitą Kanadoje pradėtą modernų projektą — uždavinines kortelės, kurių dvi dėžutės sudarė Toronto mokytojai.

Ketvirta. Juo toliau, juo smarkiau į mūsų duris beldžiasi nauja problema — lituanistinis mokymas vaikų, kurie ateina iš šeimų, lietuviškai nemokėdami. Be poros knygų tuo reikalu nieko daugiau nepadaryta nei tikslų, nei metodikos, nei priemonių atžvilgiu.

Penkta. Gaila, kad dabartinė PLB valdyba likvidavo buvusią PLB švietimo tarybą. Šiuo metu nebėra kam rūpintis švietimu viso laisvojo pasaulio mastu. Taigi, ir šioje vietoje pradedame žiūrėti pro pirštus.

Štrauso politika laikyti galvą įkišus į smėlį nėra gudri. Kol dar tebeturime pajėgų ir pinigų, pats laikas susidariusias problemas spręsti, nes priešingu atveju pasitrauks iš mokyklų ir pajėgesni mokytojai, ir mokiniai.

A. Rinkūnas

SIMAS KUDIRKA buvo priimtas JAV prezidento G. Ford 1976. I. 31 Detroite. S. Kudirka padėkojo už išlaisvinimą jo paties ir jo šeimos, įteikė lietuvių politinių kalinių sąrašą ir prašė jiems pagelbėti. Audiencijoje taip pat dalyvavo A. Zaparackas ir J. Urbonas **Nuotr. J. Urbono**

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Laisvieji turi gelbėti pavergtuosius

Savaitraštis "La Discussione" kviečia italus į Kovalevo gelbėjimo akciją

Visame pasaulyje plačiai nuskambėjo Vilniuje vykusi rusų biologo Sergijaus Kovalevo byla ir jo pasmerkimas ilgiem priverčiamojo darbo metam. Daugelio tautų radijas, televizija bei didieji laikraščiai apie tai išsamiai informavo visuomenę. Tačiau tai nepakeitė įvykių eigos. Kilnus ir nepalaužiamas kovotojas prieš tironiją bei neteisingumą kaip didžiausias nusikaltėlis priverstas kentėti sovietų kalėjimuose. Kad šio didžio Lietuvos bičiulio ir žmogaus teisių gynėjo likimas nebūtų pamirštas viešosios pasaulio opinijos, Lietuvos krikščionių demokratų sąjungos įgaliotinio Italijoje iniciatyva čia pradėta plati solidarumo akcija Sergijui Kovalevui išlaisvinti. Pirmieji į talką atėjo italų krikščionys demokratai. Alcide de Gasperi įsteigtas krikščionių demokratų politinės kultūros savaitraštis "La Discusione" š. m. sausio 19 d. laidoje tam reikalui paskyrė net du puslapius. Laikraštis kviečia visus krikščionis demokratus ir visus geros valios žmones padėti išlaisvinti rusų biologą Sergijų Kovalevą. Laikraštyje pateikiami du profesoriaus Andriejaus Sacharovo pareiškimai, padaryti Kovalevą suėmus ir jo teismo išvakarėse. Sacharovas ten gina savo draugą, su kuriuo jis kartu dirbo "Žmogaus teisėm ginti komitete", tarptautiniame "Amnesty International" sąjūdyje, ir reikalauja jam laisvės bei žmogaus teisių respektavimo.

Kokie yra rusų biologo Kovalevo "nusikaltimai"? — klausia italų laikraštis ir cituoja Elenos Sacharovienės žodžius, pasakytus jai lankantis Romoje: "Sergijus Kovalevas yra švelnus ir nepaprastai jautrus žmogus, kuris giliai išgyvena kitų kančias. **Jis pats, būdamas netikintis, pasiaukojo už tuos, kurie yra persekiojami dėl tikėjimo.** Artimai bendradarbiaudamas su prof. Sacharovu, jis ypač gynė visų "sąžinės belaisvių" teises Sovietų Sąjungoje.

Antrasis Kovalevo persekiojimo motyvas, pastebi italų savaitraštis, yra tas, kad sovietų valdžia visomis priemonėmis stengiasi sukliudyti betkokį solidarumo pasireiškimą tarp rusų ir kitų Sovietų Sąjungos tautų ypač dėl ideologinių ir religinių skirtumų, kurie yra taip pavojingi komunizmui. Jau 1970 m. Sacharovui ir jo vadovaujamam "Žmogaus teisėm ginti komitetui" ypač rūpėjo įvairių religijų — katalikų, ortodoksų, baptistų, mahometonų ir kitų tikinčiųjų persekiojimai. Kovalevas, dirbdamas komitete, visą dėmesį nukreipė į dramatišką Lietuvos katalikų būklę. Du milijonai tikinčiųjų Lietuvoje sudaro didžiausią katalikų bendruomenę iš visų sovietų valdomų kraštų. Jis jais rūpinosi, padėjo leisti bei platinti "samizdat"-savilaidos būdu leidžiamą informacijų biuletenį "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kurios 20 numerių jau pasiekė laisvąjį pasaulį; pats vertė jos žinias į rusų kalbą ir kėlė Lietuvos klausimą. Taip pat jis kartu su kitais disidentais pasirašė pareiškimus dėl lietuvių kunigu, mokytoju, studentu ir darbininkų kalinimo žiauriuose Mordovijos lageriuose už lietuviškos spaudos bei maldaknygių spausdinimą bei platinimą.

1974 m. gruodžio 23 d. KGB patvarkymu Kovalevo bute Maskvoje buvo padaryta krata, ieškant prieš sovietų santvarką nukreiptų įrodymų. Po 12-kos valandų darbo buvo konfiskuota Solženicino "Gulago salynas", keli Rusijoje leidžiamos "Naujausiu Įvykių Kronikos" egzemplioriai, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", sąrašas 135 Lietuvos politinių kalinių, kelios persekiojimus smerkiančių pareiškimu kopijos, įvairūs užrašai ir laiškai, rašyti "Amnesty International" centrui Londone. Tai buvo pakankami įrodymai didžiausio "nusikaltimo" — laisvės siekimo. Po kratos Kovalevas ir jo žmona buvo ilgai tardomi. Gruodžio 27 d. Kovalevas buvo pakviestas į Lubianką ir čia suimtas. Po to buvo skubiai pervežtas į Vilnių ir čia patalpintas KGB kalėjime.

Beveik metam praslinkus, prieš Kalėdas Vilniuje įvyko Kovalevo teismas, kuri prof. Sacharovas pavadino "ciniška teisingumo parodija" prieš garbingą ir drąsų žmogų, pasišventusį ginti teisę. Sacharovo ir kitų Kovalevo draugų pastangos dalyvauti teismo posėdžiuose buvo grubiai atmestos, pasiteisinant vietos stoka teismo salėje. Publiką sudarė civiliškai persirengę enkavedistai, kurie plojimais sutiko teismo sprendimą. Kovalevas buvo nuteistas 7-eriem metam į priverčiamųjų darbų stovyklas Mordovijos srityje, kurių ten priskaitoma iki 400. Be to, baigęs kalėjimo bausmę Kovalevas bus ištremtas trejiem metam į valdžios nurodytą priverčiamojo apsigyvenimo vietą.

Baigdamas straipsnį, italų krikščionių demokratų savaitraštis rašo: "Mes kreipiamės į visus, ypač tuos, kurie indiferentiškai žiūri į kovą už žmogaus teises. Visus kviečiame padėti tiem garbingiem ir drąsiem asmenim, kurie kovoja už žmogaus teisių respektavimą. Viešoji pasaulio opinija gali pakeisti jų likimą, kaip tai buvo pasiekta rusų matematiko Pliušč atveju. Jis buvo paleistas iš psichiatrinės ligoninės ir galėjo emigruoti į Prancūziją. Viešoji pasaulio opinija gali išreikalauti laisvę ir biologui Sergijui Kovalevui." **Kl. R.**

KANADOS ĮVYKIAI

Uždaro ligonines

Ontario sveikatos ministeris F. Miller, mažindamas biudžetines išlaidas, nutarė uždaryti 10 ligoninių, turinčių apie 3.000 lovų, kurios, jo teigimu, šiuo metu esančios nereikalingos. Pirmiausia jis paskelbė Toronto "Doctors" ligoninės uždarymą. Ši ligoninė daugiausia aptarnavo ateivius ir turėjo daug kalbų mokantį štabą. Kiek vėliau buvo paskelbtas Willett ligoninės uždarymas Paris miestelyje. Toks pat likimas ištiko ir Virgil ligoninę prie Niagara-on-the-Lake vietovės. Kažkodėl uždaromų ligoninių sąrašas neskelbiamas iš karto, turbūt, kad nebūtų susilaukta perdidelės opozicijos. Triukšmą daugiausia kelia paliestų ligoninių gydytojai, medicinos seserys bei kitas pagalbinis personalas, nes apie 5.000 jų neteks darbo. Ligoninių uždarymas betgi yra neišvengiamas. Metinis Ontario svekatos reikalų biudžetas jau pasiekė $3,4 bilijono, kai tuo tarpu prieš penketą metų jis tebuvo $1,6 bilijono. Ontario OHIP sveikatos draudos įmokos padengia tik ketvirtadalį $3,4 bilijono. Likusi dalis tenka provincijos ir federacinės valdžios iždams. Nors ligoninių uždarymas Ontario valdžiai sutaupys apie $50 milijonų, naujasis biudžetas sveikatos reikalams vistiek bus didesnis $300 milijonų.

Ontario valdžios išlaidų apkarpymas ligoninėms ir socialinėms paslaugoms susilaukė NDP socialistų vado S. Lewis ir naujojo liberalų vado S. Smith kritikos. Pirmasis netgi prasitarė, kad toks žingsnis gali baigtis naujais provincinio parlamento rinkimais. Į šį grasinimą aštriai reagavo premjeras W. Davis bei jo sveikatos ministeris F. Miller. Pasak premjero W. Davis, $3,4 bilijono sveikatos biudžetas skatina infliaciją ir pats nuo jos tunka. Tai esą gerai žinoma opozicijos vadams, kuriuos jis pavadino padangėje ratą sukančiais vanagais.

Ontario Gydytojų Draugija nuo š.m. gegužės 1 d. savo paslaugas OHIP sveikatos draudai pabrangins 8,1%. Naujoji sutartis su provincine Ontario vyriausybe galios vienerius metus.

(Nukelta į 8-tą psl.)

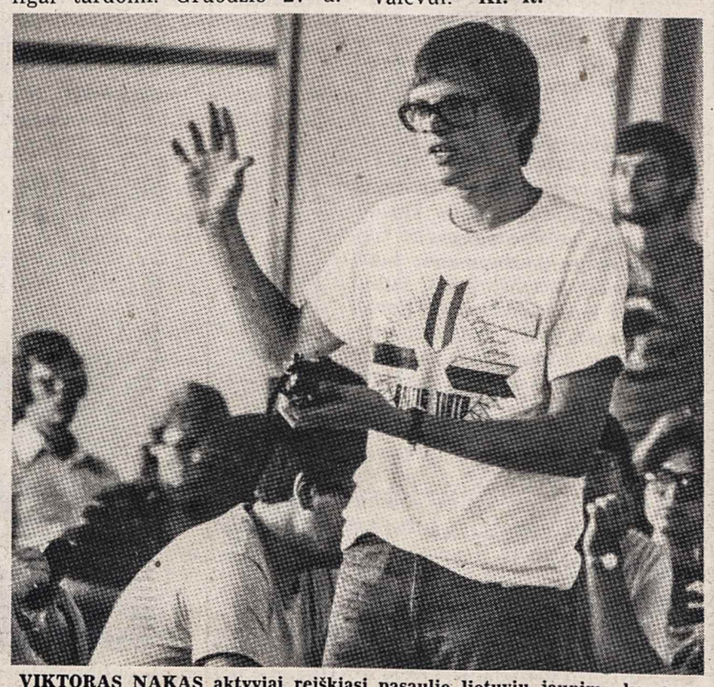

VIKTORAS NAKAS aktyviai reiškiasi pasaulio lietuvių jaunimo kongrese — studijų dienose Brazilijoje **Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės**

Pasaulio įvykiai

VIDINIUS NESUTARIMUS KOMUNISTINĖJE KINIJOJE LIUDIJA Pekingo universitete pradėta plakatų kova prieš vicepremjerą Teng Hsiao-pingą, kuris premjero Ču En-lai ilgos ligos metu ėjo premjero pareigas ir vadovavo JAV prez. G. Fordo sutikimui. Tengas taip pat tarė pagrindinį atsisveikinimo žodį Ču laidotuvėse. Spėjama, kad jį savo įpėdiniu buvo pasirinkęs pats velionis Ču, tačiau šis pasirinkimas turbūt nesusilaukė kompartijos vado Mao pritarimo. Premjero pareigas perėmė ne Tengas, bet Vakarams beveik visiškai nežinomas Hua Kuo-fengas. Savo politinę karjerą jis pradėjo Hunano provincijoje, iš kurios yra kilęs Mao. 1968 m. kultūrinėje revoliucijoje Hua vadovavo revoliuciniam Hunano komitetui, o 1975 m. pradžioje buvo paskirtas Kinijos saugumo ministeriu ir įjungtas į dvylikos vicepremjerų eiles. Šiame poste jis buvo laikomas šeštuoju vicepremjeru, kompartijos politbiure — tik tryliktuoju nariu. Velionį Ču premjero pareigose pakeitęs Tengas staiga dingo iš viešo gyvenimo. Kultūrinės revoliucijos metu jis buvo apšauktas kapitalizmo šalininku, rehabilitacijos susilaukė tik 1973 m. premjero Ču dėka. Plakatai Pekingo universitete Tengą dabar vėl puola kaip kapitalistinio kelio atstovą. Tiesa, jo pavardė neminima, tačiau šių puolimų taikinį išryškina citata iš jo kalbos: "Man nesvarbu, ar katė juoda, ar balta, svarbu tik, kad ji mokėtų gaudyti peles..." Su naujojo premjero Hua Kuo-fengo atėjimu į valdžią Kinija vėl pradėjo aštresnę liniją Sovietų Sąjungos atžvilgiu. Valstybinė žinių agentūra jau kaltina sovietus įsiveržimais į Sinkiango provinciją, kurioje bandomi kinietiški atominiai ginklai. Sovietai griežtai paneigė pasienio susikirtimus kaip Kinijos provokaciją ir gryną melą.

PARTIZANINIS KARAS?

Sovietų Sąjungos remiamas prokomunistins MPLA sąjūdis, vadovaujamas A. Neto, pietinėje Angoloje baigia triuškinti provakarietišką UNITA sąjūdį, kurio vadovas yra Jonas Savimbi. Kubiečiai kariai užėmė vienintelį Lobito uostą ir perkirto Benguelos geležinkelį, kuris Zairą ir Zambiją jungia su Atlanto vandenynu. Iki Pietvakarių Afrikos pasienio jiem teliko 125 mylios, o iki 5.000 P. Afrikos respublikos karių, saugojančių Cunene upės elektros jėgainę bei irigacijos sistemą pietiniame Angolos pakraštyje, tėra 100 mylių. Kubiečių žygis laikinai buvo sustabdytas, matyt, dėl galimo tiesioginio susidūrimo su P. Afrikos kariuomene. Į Cunene jėgainę P. Afrika yra investavusi $300 milijonų. Elektros srove bei irigacijos sistema naudojasi ne tik Angola, bet ir P. Afrikos priežiūroje esanti Pietvakarių Afrikos teritorija. P. Afrikos respublikos premjeras J. Vorster, pasmerkęs Vakarų pasaulį už atsisakymą suteikti veiksmingą paramą provakarietiškiem sąjūdžiam, pabrėžė savo norą šį karą užbaigti taikiu susitarimu su prokomunistiniu MPLA sąjūdžiu. Provakarietiško UNITA sąjūdžio vadovybė dabar žada pereiti į partizaninį karą ir jį testi 10 metų. Sovietų Sąjungos ir Kubos pergalė Angoloje gali baigtis kišimusi į kitų Afrikos kraštų reikalus. Mozambiko Beiros uoste jau pasirodė sovietų patarėjai, kurių dalis yra atvykusi iš Angolos. Mozambike sutelkta apie 15.000 negrų partizanų, pasiryžusių likviduoti baltųjų rasistų valdžią kaimyninėje Rodezijoje.

NAUJAS SKANDALAS

Vakarų pasaulį supurtė amerikiečių Lockheed lėktuvų gamyklos kyšiai politikams bei įtakingiems asmenims užsienyje už parduoti norimų lėktuvų propagavimą. Šią $22 milijonų aferą atskleidė JAV senato pakomitetis, tyrinėjęs didžiąsias korporacijas. Triukšmas kilo Olandijoje, kurios princas Bernhardas, sakoma, yra gavęs $1,1 milijono. Šį kyšį tiria speciali komisija. Jeigu jis bus patvirtintas, karalienė Julijana su princu Bernhardu žada pasitraukti ir sostą užleisti princesei Beatrix. Pagrindiniu kyšininku Japonijoje išryškėjo daug įtakos turintis bilijonierius Y. Kodama. Spaudoje minimas ir Bavarijos krikščionių demokratų partijos vadas F. J. Strauss, kadaise buvęs V. Vokietijos krašto apsaugos ministeriu. Italijoje premjeras A. Moro, sudarydamas naują ministerių kabinetą, iš jo sąrašo buvo priverstas išbraukti vidaus reikalų ministeriu numatytą Luigi Gui, kuris taip pat įtariamas kyšių ėmimu.

LAIKINIS SPRENDIMAS

Vyriausybės krizę Italijoje užbaigė laikinio pobūdžio sprendimas. Premjeras A. Moro jau penktą kartą sudarė naują ministerių kabinetą, atsisakydamas koalicijos. Kabinete — krikščionys demokratai, nors ši didžiausia Italijos partija neturi daugumos parlamente. Socialistai ir respublikininkai, atsisakydami įeiti koalicijon, pasižadėjo susilaikyti nuo balsavimo prieš naująją vyriausybę, kai bus sprendžiami svarbūs klausimai. Italiją dabar kankina didelis nedarbas ir infliacijos siautėjimas. Paskutiniuose nedarbo rinkimuose krikščionys demokratai gavo 35% balsų, komunistai — 33%. Nuo naujų rinkimu nekomunistines partijas, atrodo, sulaikė galimas kompartijos sustiprėjimas, kuris galėtų baigtis jos įėjimu valdžion.

GVATEMALOS TRAGEDIJA

Gvatemalą nusiaubęs žemės drebėjimas buvo taip stiprus, kad šiaurinė šio krašto dalis trim pėdom pasislinko į vakarus. Paskutinėmis žiniomis žuvusių jau suskaičiuota 19.000, sužeistų — apie 63.000, pastoges praradusių — pusantro milijono. Vien tik sostinėje Gvatemalos mieste sugriauta apie 60.000 namų. Prez. K. Laugerund per radiją tartu žodžiu ragino gvatemaliečius palaidoti žuvusius, nekreipti dėmesio į žaizdas ir imtis krašto atstatymo. Pagrindinę pagalba teikia Raudonasis Kryžius siuntomis iš įvairių kraštų. Kanada pvz, lėktuvais gabena pieno miltelius ir antklodes. Kaikuriose nuošalesnėse vietovėse dėl siaučiančio alkio ir troškulio malūnsparnių pilotai net neišdrįsta nusileisti.

ATOMINĖS BOMBOS

Buvęs Izraelio krašto apsaugos ministeris M. Dayan Tel Avive pasakytoje kalboje patvirtino daugelio politikų spėjimą, kad Izraelis jau turi atominių ginklų ir kad šioje srityje nereikia JAV paramos. Pareiškimo paskelbimą valdžios cenzūra sustabdė vienai dienai, bet kitą dieną jis pasiekė spaudos puslapius. Spėjama, kad Izraelis yra pasigaminęs apie 10 atominių bombų, kurių stiprumas prilygsta pirmosiom amerikiečių bombom, II D. karo pabaigoje panaudotom Japonijoje.

ABORTŲ ĮSTATYMAS

Bundestagas, V. Vokietijos žemesnieji parlamento rūmai, patvirtino naująjį abortų įstatymą, praėjus metams nuo to laiko, kai augščiausiasis teismas atmetė abortus pagal reikalavimą. Naujasis įstatymas abortus ligoninėse leidžia su gydytojo sutikimu per pirmąsias 22 nėštumo savaites, kai yra pavojus motinos sveikatai, pradėto kūdikio žiauri deformacija, moters išžaginimas. Už neelgalius ters išžaginimas. Už nelegalius metų kalėjimo bausmė, abortų vykdytojams — 10 metų.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Jis regi pavoju Vakarams

Nusivylęs marksizmu ir vakariečių liberalizmu perspėja vakariečius

Malcolm Muggeridge, 72 m. amžiaus, buvęs angliškojo humoristinio "Punch" žurnalo redaktorius, aštraus intelekto publicistas, paskutiniu metu yra pagarsėjęs kaip vienas atkakliausių krikščionybės apaštalų. Jam nepaprastą įspūdį Indijoje yra padariusi dabar jau pasaulio spaudoje išgarsintoji Motina Teresė. Jis tada apie ją parašė knygą "Something Beautiful for God". Vėliau, visų savo bendradarbių nustebimui, parašė knygą "Jesus Rediscovered", kurioje išpažįsta ne tik savo atsivertimą į Kristų, bet ir kviečia pasaulį sau Kristų pasirinkti. Neseniai buvo atvykęs į JAV savo naujos knygos Amerikoje išleidimo proga. Ji vadinasi "The Man Who Lives" ir yra išleista Harper & Row leidyklos. Tai tolimesnis autoriaus tikėjimo išpažinimas. Grįžęs namo, jis žada baigti rašyt trečiąją savo autobiografinę knygą "Chronicles of Wasted Time".

Muggeridge teigimu, Kristaus atėjimas į pasaulį yra didžiausias įvykis istorijoje. Tai kertinis akmuo viso gėrio, kuris randamas vakarietiškoje civilizacijoje: dailėje, muzikoje, literatūroje, architektūroje, tiesos bei teisingumo siekime. Ir dabar moderniojo pasaulio problemos būtų daug lengviau sprendžiamos, jei žmonės vėl surastų Kristų ir tą Dievžmogį padarytų savo gyvenimo centru. Jis yra įsitikinęs, kad vakarietiškasis pasaulis šiuo metu galvotrūkčiais skuba pražūtin savo palaidumu ir bendru prieš gyvybę nusiteikimu. Todėl jis dabar nieku kitu nesidomi, tik krikščionybės skleidimu.

M. Muggeridge augo ir brendo socialistinių pažiūrų įtakoje, nes jo tėvas buvo įsitikinęs socialistas. Nenuostabu, kad ir jis žavėjosi marksizmu. Baigęs Cambridge universitetą, jis gavo darbą "Manchester Guardian" laikraštyje ir buvo pasiųstas korespondentu Maskvon. Ten 1932 m. jis pamatė sugriuvusią marksistinę utopiją ir, anot savo žodžių, atrado raktą į "šių laikų tragikomediją".

Tais laikais Maskva buvo tapusi "šventąja Meka" kiekvienam laisvesnių pažiūrų vakariečiui, todėl ten entuziastingai vyko visa jų procesija: B. Shaw, Barbusse, Julian Huxley ir kiti. Jie buvo įsitikinę, jog ten žmonijai švinta nauja aušra, kuri ją suvienys laisvėje, lygybėje ir brolybėje.

Pasak Muggeridge, Stalinas niekada neslėpė savo paniekos tokiems garbintojams bei jų galvosenai, tačiau Vakarų inteligentija buvo tarsi apakus. Jis tą reiškinį dabar vadina "didžiuoju liberalų mirties troškimu". Tai vakarietiškojo žmogaus kova už savęs sunaikinimą, kuri vyksta ir dabar. Kontracepciniai vaistai, erotizmas, abortai, eutanazija, liberalų antpuoliai prieš krikščionybę ir žurnalistų antpuolis prieš šeimą — tai pagrindiniai veiksniai dramos, riedančios prie galo. Piliulėmis, injekcijomis ir chirurginiu peiliu žmonės stengiasi mažinti savo skaičių. Pagaliau jie savo išsimokslinimą privedę iki beprotystės ir iki apstulbimo apsinuodiję vaistais bei įvairia tarša išsigims ir pražus.

Katalikybė, Muggeridge manymu, yra rinktinė religija. Jis labai karštai gina katalikiškąją laikyseną žmogaus gyvybės atžvilgiu, nors pats nėra katalikas. Valdžių propaguojamas "šeimos planavimas" esą reiškia žmonių mokymą susilaikyti nuo šeimos. O susilaikymas nuo jos rodo, kad visuomenė pinigą vertina labiau už viską.

Baimė, jog žmonės žemėje greit netilps, esanti visiška nesąmonė. Tai tik rodo, kaip per komunikacines priemones galima net ir absurdiškiausią mintį žmogui įpiršti. Užtenka tik pagalvoti: jei JAV-se bus mažiau žmonių, ar tada Brazilijoje padaugės žmonėms maistas? Todėl jis aštriai puola televiziją, kuri, turėdama tokią didelę galią pavėikti ir žiesti viešąją žmonių nuomonę, ją naudoja asmeniškiems piniginės naudos bei garbės tikslams, neatsižvelgdama į jokias kitas vertybes. Todėl televizija ir sutraukia į savo darbuotės lizdus visus žmogaus gyvybe nesirūpinančius anarchistus. Blaise Pascal esąs pasakęs: kai žmonės pradeda save laikyti dievais, kyla egomanija ir diktatūriniai režimai. Paskui, kai jie pastebi, jog nėra dievai, visi tampa gyvuliais.

Muggeridge įsitikinimu, dabartinė Vakarų kultūra kaip tik ir grįžta į tą gyvuliškąją prigimti. Pornografijos įsigalėjimas rodąs žmogaus norą bėgti iš tikrovės į iliuzinį pasaulį. Iliuzijoje visa tai, kas iš tikro bloga, atrodo gera, nes iliuzija yra melas apie tikrovę. **Stšk.**

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniškų darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Už ką kovojo lietuviai komunistai?

J. VAIČELIŪNAS

1975 m. pavergtoje Lietuvoje "Minties" leidykla išleido 200 puslapių knygą "Tarybų Lietuva didžiajame tėvynės kare" (red. kolegija — ats. red. J. Dobrovolskis, P. Staras, K. Varašinskas). Ant knygos viršelio išspausdintas komunistinis ženklas su rusiškais įrašais.

Knygos autoriai pastebi, kad medžiaga, kuri buvo panaudota šiai knygai, yra subjektyvi. Visdėlto, ir nenorėdami, labai išgiria vokiečių karių narsumą. O ir patys duomenys rodo, kad vokiečiai buvo pranašesni už bolševikus. Vokietija iš savo 65 mil. gyventojų sumobilizuotų karių tik dalį panaudojo Rytų fronte, o Sovietų Sąjunga iš savo 200 mil. gyventojų sumobilizuotus karius visus pastatė prieš vokiečius. Ir su tokiomis masėmis karių sovietai nubėgo iki Volgos.

Karo pradžia

Tos knygos autoriai rašo, kad Vokietija karą su Sovietų Sąjunga pradėjo su 190 divizijų. Vokiečiai gi sako (Guderian, Panzer Leader, 150 p.), kad vokiečiai Rytų fronte sukoncentravo 145 divizijas. Caxell (Hitler Moves East, 19 p.) sako, kad vokiečiai Rytų fronte sukoncentravo 3 mil. karių, o Sovietų Sąjunga — 4,5 mil. Puolant reikia turėti tris kartus didesnes pajėgas, negu ginantis. Vokiečiai ir su mažesnėmis pajėgomis per 3 mėnesius atsirado prie Leningrado, netoli Maskvos, už Kievo ir Rostovo.

Pabaltijį sudarė ypatinga karo apygarda, kuriai vadovavo gen. Pavlov. Prasidėjus karui, ir sovietams nesulaikius vokiečių puolimo, Stalino įsakymu gen. Pavlov buvo sušaudytas, o jo vieton paskirtas gen. Kuznecov. Ši karo apygarda buvo pavadinta šiaurės vakarų frontu. Ji sudarė trys armijos: 8, 11 ir 27. Pirmosios dvi armijos buvo išdėstytos Lietuvoje, o 27-ji — Latvijoje ir Estijoje. Frontą sudarė 26 divizijos su 1150 tankų, 6400 patranku, 877 lėktuvais. Iš 1150 tankų 1045 sudarė pasenusio tipo, nors sovietų fabrikai dirbo tik karo reikalams.

Toliau rašo: "Mūsų lėktuvai taip pat buvo senų konstrukcijų. Vienoje priešo pėstininkų divizijoje karių buvo pusantro karto daugiau, negu Raudinosios armijos šalių divizijoje" (13 p.). Čia jau rašoma netiesa. Vokiečių divizijose būdavo 12-14.000 karių, o sovietų — 18.000. Tiesą sakant, bolševikai nesugebėjo vesti karo su vokiečiais ir dėlto vis dejuojančiai teisinasi. Rašo, kad karui prasidėjus vokiečiai iš lėktuvų bombardavo ir tuos miestus, kuriuose visai nebuvo raudanarmiečių: Vilkaviškį, Alytų. Vokiečiai geriau žinojo taikinius, negu patys bolševikų karininkai. Anot, amerikiečio gen. Bradley: "Amerikietis leitenantas turėjo daugiau laisvės, negu sovietų generolas". Taip galėjo pasakyti ir vokiečių generolas. Visi lietuviško korpo kariai buvo dislokuoti rytinėje Lietuvoje, o vakarinėje buvo bolševikai. Bolševikams okupavus Lietuvą, Alytuje buvo pradėtos statyti naujos kareivinės. Dėl tų statybų įvairūs rusai Ščerbakovai buvo paskelbti stachanoviečiais. Netikslūs knygos duomenys labai mažina knygos vertę. Toliau rašo:

Bet dėl stiprių priešo smūgių, milžiniškos jėgų persvaros ir tarybinės kariuomenės patirtų nuostolių vienuoliktos armijos junginiai, suskaldyti į atskiras dalis ir netekę ryšio su fronto ir armijos štabais, buvo priversti paskubomis ir neorganizuotai trauktis Kauno ir Vilniaus kryptimis. Čia nebuvo jėgų, kurios galėtų atremti hitlerinės kariuomenės tankų ir motorizuotų pėstininkų laviną (17 p.).

Lietuviai sovietinėje kariuomenėje

Knygoje paliečiami ir lietuviai kariai sovietinėje kariuomenėje. Rusams okupavus Lietuvą, iš jos kariuomenės buvo sudarytas 29 teritorinis šaulių korpas, kuris priklausė 11 sovietų armijai, kuriai vadovavo gen. Morozov. Prasidėjus karui to korpo 179-ji divizija iš Pabradės poligono turėjo trauktis į Polocką. Rašoma: "Po nesėkmingų pasienio mūšių, tarybinė karinė vadovybė nutarė panaudoti rezervus, buvusius šalies gilumoje. Tam buvo skirta keturių armijų kariuomenė. Į vieną iš tų armijų, 22-ją, liepos mėn. 4 d. buvo įtrauktas ir 29 korpas, kuriame buvo likusi tik 179-ji divizija" (28 p.). Nepasako, kur buvo 184-ji divizija. Ir 179-ją diviziją papildė naujokais, nes senų karių joje buvo likę mažai. Liepos 20 d. 179-ji divizija jau buvo Velikije Luki rajone. Čia ji buvo vokiečių apsupta ir kartu su 22-ja armija sunaikinta. Jos prasiveržę likučiai buvo išskirstyti po kitus bolševikinius dalinius. Taip žuvo 29-tas lietuvių korpas.

Tokius korpus turėjo latviai ir estai. Greičiausia ir jų korpai panašiai žuvo. Bet jie pirmieji vėl pasirūpino steigti savo dalinius sovietų kariuomenėje. Kai buvo suorganizuota latvių ir estų divizija, panoro savo diviziją turėti ir lietuviai. Padorūs lietuviai į Rusiją nebėgo, tačiau ir jų tenai pateko, kad ir ne savo valia. Sakoma, kad į Rusiją pabėgo per 20.000 Lietuvos gyventojų. Gyventojai dar nereiškia lietuvių. Jie gali būti rusai, žydai, lenkai ir kiti. Į Rusiją pabėgę lietuviai komunistai nusprendė suorganizuoti lietuvišką diviziją. Jie tuo reikalu kreipėsi į Staliną. Šis sutiko leisti organizuoti tokią diviziją.

Kariūnai

Rusijoje buvo 179-tos lietuviškos divizijos Vilniaus karo mokyklos likučiai, nors lietuviai kariūnai jau birželio 22 d. buvo sumaišyti su kitų tautų kariūnais. Karo mokykla taip pat traukėsi į rytus. Prie Vilniaus kovėsi kariūnų kuopa, vadovaujama ltn. Kugreno. Ašmenos rajone kariūnai kovėsi su vokiečių desantais. Čia kariūnams vadovavo kpt. J. Valiulis. Prie Smurgainių kariūnų atsitraukimą dengė kariūnai: Žemaitis, Pučkovas ir Fominas. Karo mokykla traukėsi kovodama, dėlto daug kariūnų žuvo. Tik maža dalis jų pateko į Stalinską, kur tęsė mokslą. Jei Vilniaus karo mokykloje buvo per 1.000 kariūnų, tai į Stalinską jų atvyko tik 355.

Lietuvių karių skaičius

Ar daug buvo lietuvių karių ir karininkų, kad būtų galima organizuoti lietuvišką diviziją? Birželio 14-15 dienomis daug lietuvių karininkų buvo deportuota į Sibiro kacetus. Kaip Vakarų spauda rašė, vien Sibiro šiaurėje, Norilske, žuvo per 400 lietuvių karininkų. Knygoje rašoma: "Antai aukštųjų korpuso karininkų išvykimą į pasitobulinimo kursus reakcionieriai stengiasi iškreipti, esą, šie yra suimti ir ištremti iš respublikos" (34 p.). Taip. Gen. V. Vitkauskas ir gen. V. Žilys išvyko į kursus. Kokie kursai buvo reikalingi tiems generolams, jei Vitkauskas Rusijoje dėstė karo akademijoje, o gen. Žilys, kuris pats buvo baigęs karo akademiją, po 14-kos metų iš Sibiro kaceto grįžo į Lietuvą? Į kokius kursus išvyko generolai: Z. Gerulaitis, J. Juodišius ir kiti? Patys bolševikai rašo: "Dauguma reakcinių karininkų ir puskarininkių buvo demaskuota ir izoliuota. Karo išvakarėse dar ne visi reakcionieriai buvo išaiškinti. Dalis jų liko korpuse ir veikė toliau. Karo išvakarėse buvo pakeisti viso korpuso aukštesniosios grandies vadai, pradedant korpuso vadu ir baigiant dauguma kuopų vadų" (34 p.). Bolševikai kuopų vadus laiko augštesniaisiais vadais, kaip ir trobelninkus — smulkiąja buržuazija.

Lietuviškoji divizija

Lietuviškoji divizija (16-ji šaulių divizija) buvo formuojama Gorkio rajone. Buvo sudarytas 300 komunistų štabas, kurie rankiojo lietuvius karius į tą diviziją. Pirmieji į formuojamą diviziją atvyko buvę 29 korpo augštieji karininkai: V. Karvelis, A. Urbšas, A. Šurkus, V. Kiršinas, K. Gudelis, B. Gertus, V. Motieka, J. Purelis, B. Bitinaitis, P. Petronis, A. Maksimaitis, P. Simonaitis, A. Stanislavavičius, V. Lunia ir kiti. Taip pat į formuojamą diviziją įsijungė seni bolševikai: F. Baltušis-Žemaitis, J. Macijauskas, V. Tolkevičius, A. Kaselis, S. Staškevičius, J. Končiūnas, D. Bridžiulaitis, M. Cijūnėlis, B. Maceika, S. Strielčiūnas ir kiti.

Divizijos vadu buvo paskirtas F. Baltušis-Žemaitis, komisaru — plk. J. Macijauskas, divizijos vado pavaduotoju — gen. mjr. V. Karvelis, štabo viršininku — plk. V. Motieka, artilerijos viršininku — plk. J. Žiburkus. Divizijos pulkų, batalijonų ir kuopų vadais daugiausia paskirti buvę 29 korpo karininkai. 1942 m. sausio 1 d. į diviziją atvyko 98 karininkai ir 25 politrukai, baigę Vilniaus pėstininkų mokyklą. Iki sausio 20 d. į diviziją atvyko 1.710 žmonių iš Gorkio, Riazanės, Jaroslavlio ir Ivanovo.

Kadangi divizija formavosi labai lėtai, nes trūko karių, tai lietuviai komunistai vadovai paprašė vyr. kariuomenės vadovybę, kad į diviziją būtų siunčiami ir kitų tautybių kariai. Apie 1.500 lietuvių nebuvo priimta į diviziją, nes jie nebuvo palankūs komunizmui. Greičiausiai tai buvo lietuviai kariai iš Sibiro kacetų. 1942 m. kovo 28 d. livizijoje jau buvo 12.398 kariai, kurių 919 karininkų, 1.685 seržantai ir 9.794 eiliniai. Joje buvo per 30 tautybių karių (132 p.). Divizijoj buvo lietuvių 36%, rusų — 29%, žydų — 29% ir apie 5% kitų tautybių — ukrainiečių, gudų, latvių, estų, armėnų, gruzinų, lenkų, kazachų, čiuvašų ir kitų. Divizijoje buvo ir 170 moterų.

Formuojant diviziją, labai trūko jaunų vadų — per 1.000. Divizijos vadovybė ir partinė organizacija ėmėsi priemonių padėčiai pagerinti. Mokomajame batalijone, kuriame buvo ruošiami jauni vadai — puskarininkiai, 1942 m. vasarą mokėsi 509 lietuviškos divizijos kariai. Ir į puskarininkius rinkdavo karinio bei politinio parengimo pirmūnus. Visuose divizijos daliniuose buvo įsteigtos partinės ir komjaunuolių organizacijos. 1943 m. sausio mėnesį divizijoje buvo 1.378 komunistai ir 1.718 komjaunuolių. Vėliau komunistų ir komjaunuolių skaičius divizijoje padidėjo.

Kovose su vokiečiais

1943 m. vasario mėnesį lietuviškoji divizija jau kovėsi Orlo rajone. To mėnesio 17 d. divizijos vadovavimą perėmė gen. mjr. V. Karvelis. Divizija buvo įjungta į 48-tą armiją. Po poros dienų ji turėjo užimti nurodytą fronto barą. Rašoma:

Žygis į susitelkimo rajoną įvyko nepaprastai sunkiomis sąlygomis: keliai buvo taip užpustyti, kad ne tik mašinos, bet ir arklių traukiamos transporto priemonės negalėjo išvažiuoti. Artilerija klimpo pusnynuose. Kiekvieną pabūklą turėjo traukti 10-12 arklių. Artileristai, krisdami iš nuovargio, patrankas rideno rankomis (137 p.).

1943 m. vasario mėnesio pabaigoje divizija vykdė puolimus, bet jie buvo nesėkmingi. Divizija turėjo nuostolių: žuvo 519 komunistų ir 819 komjaunuolių. Nepasakyta, kiek žuvo normalių karių. Žuvo ir vadų: kpt. P. Guzauskas, ltn. S. Vaznelis, politrukai S. Žolnieris ir J. Šarmaitis. Dar buvo duoti divizijai puolimo uždaviniai, bet ir jie buvo nesėkmingi. Vėliau divizija buvo atitraukta į užnugarį iki birželio 5 d. Čia ji buvo ruošiama komunistiniu ir karinių atžvilgiu. Praeities puolimai rodė, kad kariai puolamiesiems veiksmams nebuvo paruošti. Puolimų nerėmė nei artilerija, nei aviacija.

1943 m. liepos mėnesio pradžioje vokiečiai vykdė "Citadel" operacijas — puolimą Kursko rajone. Puolė dviem armijom: 4-ji šarvuočių armija puolė šiaurės rytų kryptimi, o 9-ji — pietų rytų kryptimi. Vokiečiai puolė su 27 divizijomis, o bolševikai buvo sukoncentravę tris armijų grupes — frontus, kurioms vadovavo generolai: Rokosovskis, Vatutinas ir Konevas. Rokosovskio vadovaujamame fronte buvo 4 armijos: 13, 70, 16, 2 ir lietuvių divizija. Vokiečiai dviem armijom puolė 12 bolševikų armijų, kurios turėjo 20.000 patrankų, 3.600 tankų ir per 3.000 lėktuvų. Tai rodo didelį vokiečių karių pranašumą. Ir tokiomis sąlygomis jie įsiveržė apie 40 km į bolševikų frontą. Vien 4-ji vokiečių šarvuočių armija sunaikino per 2.000 patrankų, apie 2.000 tankų ir apie 32.000 bolševikų karių paėmė į nelaisvę. Tos abi vokiečių armijos bolševikams padarė daug didesnius nuostolius. Žinoma, nuostolių turėjo ir vokiečiai, nes Kursko mūšis truko apie 50 dienų. Kadangi vokiečiams su mažomis pajėgomis puolimas pilnai nepavyko, buvo priversti trauktis, nes bolševikai savo masinėmis armijomis pradėjo didžiulius puolimus. Kartu puolė ir lietuvių divizija. Ji turėjo didelių nuostolių ir rugpjūčio 12 d. vėl buvo pasiųsta į rezervą.

1943 m. rugsėjo 27 d. lietuvių divizija buvo pasiųsta į Velikije Luki rajoną ir įjungta į 4-tą armiją. Nevelio rajone ji vykdė puolimą, bet nesėkmingai. Vėliau ji kovėsi prie Polocko.

(Bus daugiau)

Vaizdas iš Lietuvos sostinės Vilniaus, kuriame turistams leidžiama lankytis tiktai penkias dienas

Labai mums mielą

IZABELĘ KANDROTIENĘ,

jos BROLIUI Lietuvoje mirus,

nuoširdžiai užjaučiame —

K. Bubliauskienė *M. Kybartaitė*
K. Kviečinskienė *O. Juodviršienė*
I. Ardavičienė *S. Budrevičienė*
V. Užupienė

Mielai dukrai

A†A

Aldonai Sakalauskaitei

mirus, tėvą dr. JULIŲ, brolį ALGĮ bei kitus gimines Lietuvoje ir Kanadoje liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Marija ir Regina Kybartaitės

Lietuviai eucharistiniame kongrese

C. SURDOKAS

Keturiasdešimt pirmasis tarptautinis eucharistinis kongresas įvyks š.m. rugpjūčio 1-8 d.d. Filadelfijoje. Jis rengiamas JAV 200 metų nepriklausomybės paskelbimo proga. Kongreso rengimui vadovauja kardinolas John Krol, Filadelfijos arkivyskupas. Lietuvių komiteto garbės pirmininkais yra vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys, vysk. A. Marcinkus ir vysk. K. Salatka. Į kongresą yra pakviestas ir popiežius Paulius VI, kuris pažadėjo dalyvauti, jeigu tik sveikata leis. Popiežius atlaikytų užbaigiamąsias kongreso pamaldas stadijone. Pagrindinės lietuvių pamaldos bus rugpjūčio 7 d., 10 v.r., garsiojoje Filadelfijos Šv. Petro ir Povilo katedroje. Kitomis dienomis pamaldos bus laikomos Šv. Andriejaus šventovėje.

Lietuvių komitetas yra paprašęs dr. Vytautą Vardį parašyti išsamią knygą anglų kalba apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje. Planuoja išleisti populiarią brošiūrą tuo pačiu klausimu 100.000 tiražu ir ją plačiai paskleisti kongreso dalyviams. Rengia Čiurlionio ansamblio koncertą ir Mišias su kanklių palyda. Organizuojama tautodailės (audinių ir drožinių) paroda, tautžudystės Lietuvoje paroda. Bus bendras su kitom tautybėm simpoziumas apie tikinčiųjų padėtį komunistų okupuotuose kraštuose. Šiems komiteto užsimojimams numatyta išleisti $75.000. Išlaidas tikimasi padengti tikinčiųjų ir visų geros valios lietuvių aukomis. Aukas siųsti: Lithuanian Committee for the 41st International Eucharistic Congress, c/o St. Andrew's Rectory, 1913 Wallace St., Philadelphia, Pa. 19130, USA.

Svarbus dalykas — ankstyva registracija. Bendrasis kongreso komitetas pradžioje numatė, kad į kongresą gali atvykti per 1 milijoną maldininkų, bet dabar jis mano, kad tas skaičius gali pasiekti 2 milijonus. Komitetas rezervavo beveik visus viešbučius ir motelius 100 mylių spinduliu, maždaug nuo Baltimorės iki Niujorko. Kas vėliau užsiregistruos, gali būti toliau nusiųstas nakvynei. O nakvynės bus skirstomos tik per oficialius kelionių biurus, kurių vardus ir adresus galite sužinoti savo klebonijose. Kaikurios vietovės organizuoja savas ekskursijas ar specialius traukinius. Jau laikas organizuotis ir registruotis visiems.

Kongreso atidarymas bus Filadelfijos katedroje rugpjūčio 1 d.. 12 v. Tos dienos vakarą bus eucharistinė procesija su žvakėmis — nuo katedros iki muzėjaus. Šioje procesijoje tautinės grupės galės dalyvauti su savo vėliavomis ir aprangomis.

Bendroji kongreso tema — "Eucharistija ir žmonijos alkis". Kiekvienai kongreso dienai yra skirti nagrinėti paskiri aspektai: Dievo alkis, duonos alkis, laisvės ir teisingumo alkis, dvasios alkis, tiesos alkis, taikos alkis ir Jėzaus, kaip gyvenimo duonos, alkis. Be to, kiekvieną dieną skirta melstis už atskiras žmonijos dalis. Pvz. už kenčiančius žmones bus meldžiamasi antradienį. Jaunimo diena bus penktadienį. Lietuvių diena bus rugpjūčio 7, šeštadienį.

FAREFAX NUTRITION CENTRE
Natūralus maistas Dufferin Plaza

Parduodamas įvairus natūralus maistas, vitaminai, įvairi natūralių žolių arbata ir t. t. Taip pat čia galima gauti lietuviškų sūrių. Jums mielai patarnaus krautuvės vedėja

A. Gataveckienė. Tel. 532-1351

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Tėvynės išlaisvinimo viltys

Gen. Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino kalba, pasakyta Vasario 16 minėjime Toronte

Švęsdami šią brangią sukaktį, šias lietuvių tautos valstybinės išminties ir tautinės sąmonės apraiškos metines, nors keliom akimirkom stabtelkim ties Lietuvos teisine padėtim po Helsinkio akto pasirašymo.

Penkiasdešimt ketvirtaisiais sovietai pirmą kartą pasiūlė sušaukti vadinamą Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją, tačiau Vakarų valstybės tuo pasiūlymu nesusižavėjo. Kodėl? Dėlto, jog tuoj jos suprato, kad Maskva siekė tą konferenciją paversti savo rūšies taikos konferencija antrojo pasaulinio karo taikos sutarties surogatui sudaryti bei legalizuoti Europos **status quo.**

Užtat derybos dėl šios konferencijos sušaukimo ir užtruko net 19 metų, kol jinai 1973 liepos 3 buvo atidaryta Helsinkyje, tęsta Ženevoje ir pernai rugpjūčio 1-mą pasibaigė trisdešimt penkiom valstybėm pasirašant **ne kurią Maskvos tvirtai siektą taikos sutartį,** įteisinančią Kremliaus politinę hegemoniją, o tik principų deklaraciją, vadinamą galutiniu aktu, kuris neprivalo būti ratifikuotas, Jungtinėse Tautose įregistruotas ir įgyti tarptautinės sutarties galios.

Kadangi visdėlto gana plačiai pasireiškia nuomonių, teigiančių, kad Helsinkio akto III straipsnis, kalbantis apie sienų nepažeidžiamumą, pripažįstąs Baltijos valstybių aneksiją, tai prezidentas Fordas šios deklaracijos išvakarėse, Prancūzijos prezidentas Suomijos sostinėje, Britų premjeras Londone ir Kanados užsienio reikalų ministeris Otavoje ofcialiai pareiškė, jog jie Helsinkio dokumentu nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą.

Be to, įžymesnieji mūsų teisininkai ir Amerikos Atstovų Rūmai pernykščio gruodžio 2 rezoliucija irgi pasisakė minėtų istorinių pareiškimų prasme.

Iš tikrųjų, deklaracijos III straipsnio tekstas daugiausia ir sukėlė nuogąstavimų bei diskusijų. Tad žvilgtelkim į jį.

Pirmoji jo dalis šit ką pažodžiui sako:

"Dalyvaujančios valstybės laiko visas viena kitos sienas **o taip pat visų Europos valstybių sienas** nepažeidžiamomis, ir todėl jos susilaikys jas pulti."

Šis nuostatas, skelbiantis sienų neliečiamybę, numato **dvi skirtingas valstybių grupes:**

Pirmą grupę sudaro "dalyvaujančios valstybės", t. y. 35-ios Helsinkio akto signatarės, o antrąją — nedalyvaujančios bei akto nepasirašiusios 4 **Europos** valstybės, būtent: **Lietuva, Estija, Latvija ir Albanija.** Ir be jų vardais išskaičiavimo, sovietams nepageidaujamo, yra aišku, kad tik apie jas ten kalbama, nes kitų "nedalyvaujančių" valstybių Europoje nėra.

Taigi, galutinis aktas sienų nepažeidžiamumo principą taiko ir Baltijos šalims, kaip **de jure** NESANČIOMIS Sovietų Sąjungos ribose ir kaip **teisiškai** egzistuojančioms nepriklausomoms valstybėms, o taip pat ir Pekingo satelitei Albanijai.

Atseit, šis taiklus, greičiausiai Vakarų didžiųjų demokratijų pageidavimu, aktan įrašytas posakis ("o taip pat visų Europos valstybių sienas") turi ir kitą, be augščiau minėtos, logiškai suvokiamą paskirtį: išaiškinti bei nustatyti, kad Helsinkio aktas kalba tik apie **tokias Sovietų Sąjungos sienas, kurios neapima Baltijos** valstybių.

Taigi, Helsinkio deklaracija, nepažeisdama Lietuvos aneksijos nepripažinimo 35-rių metų nuolatybės, nepažeidžia ir Lietuvos išlaisvinimo vilčių.

Kalbant apie mūsų viltis, reikia nors prabėgomis paliesti tą nepaprastą laisvės sąjūdį, kurį jau 15 metų puoselėja Jungtinių Tautų dekolanizacijos komitetas, vadinamas 24 komitetu. Jo pasiūlymais JT visuotinis susirinkimas priėmė eilę reikšmingų rezoliucijų, skelbiančių, kad, pavyzdžiui, kolonializmas yra didysis nusikalstamasis darbas, kad tautų apsisprendimo principas ir jų nepriklausomybė yra teisėtos normos, pilniausiai suderintos su tarptautine teise, ir kad mėginimas nuslopinti kovą prieš kolonializmą ar okupacinę valdžią yra priešingas JT-tų chartai. Ką tai reiškia?

Tai rodo, kad niekad žmonijos istorijoj nebuvo valstybinės nepriklausomybės idėja tokia populiari ir galinga kaip šiandie; ji yra stipresnė už tą, kurią Maironis, "pavasariui einant Karpatų kalnais", dainavo ir kuri susprogdino Austrijos-Vengrijos imperiją.

Ir jos įtakoj formuojasi bei įsigali nauja, savo akivaizdžiais pasiekimais labai pajėgi, kolonializmą pasmerkianti tarptautinė teisė, kuri jau ir dabar mums patylomis ateina į pagalbą laimėti Lietuvos laisvės bylą.

Todėl visom savo galiom vieningai stokim į darbą už mūsų mylimą šalį.

ALĖ RŪTA-ARBIENĖ ir BERNARDAS BRAZDŽIONIS susitinka su Aušra-Marija Jurašienė ir Jonu Jurašu LFB Los Angeles sambūrio surengtame politinių studijų savaitgalyje 1976. I. 24-25 "Hiltono" viešbutyje L. Kantas

Popiežiaus atstovas pas lietuvius

Popiežiaus pronuncijus Kanadai arkivyskupas Angelo Palmės š.m. sausio 25 d. Our Lady of Perpetual Help šventovėje atnašavo Mišias lietuviams M. K. Čiurlionio festivalio proga. Jam asistavo kun. dr. V. Skilandžiūnas ir domininkonas kun. Michel Peterskin.

Nuncijus pamokslą pasakė anglų kalba. Gražiai atsiliepė apie lietuvius kaip kankinių tautą. Lietuva darosi simbolis pastangų išlaikyti krikščionybę. Kvietė neprarasti vilties, nežiūrint visų sunkumų ir kentėjimų. Priminė Kristaus prisikėlimą, kuris atėjo po pažeminimo ir kančios.

Pamaldų metu giedojo Hamiltono mergaičių choras "Aidas", o vargonais grojo muz. Jonas Govėdas. Sol. Gina Čapkauskienė pagiedojo F. Šuberto "Ave Maria", G. Gudauskienės "Viešpaties pasaulis" (žodžiai Brazdžionio), o sol. V. Verikaitis — Adams "Šventasis miestas" ir, kartu su choru, J. Strolios "Parveski, Viešpatie, ir mus".

Choro ir iškilių mūsų solistų giedojimas, popiežiaus pronuncijaus laikomos pamaldos paliko didelį įspūdį.

Po pamaldų parapijos salėje buvo suruoštos popiežiaus atstovui, "Aido" choristėms, vadovams, solistams ir svečiams vaišės. Tarp svečių buvo parapijos klebonas kun. J. Whelen su keliolika domininkonų seminarijos auklėtinių. KLB Otavos apylinkės pirm. V. Radžius padėkojo pronuncijui už atvykimą ir pamaldas. Kultūros reikalų vadovas J. V. Danys pristatė "Aido" chorą pažymėdamas, kad pernai choras, koncertuodamas Europoje, dainavo ir popiežiui. Esą ir šiandien jis jaučia garbę, galėdamas padainuoti jo atstovui Kanadoje. V. Verikaičiui diriguojant, "Aidas" padainavo 3 lietuviškas dainas.

Pronuncijus pasikalbėjo su daugeliu lietuvių, klausdamas kada atvyko, ką galvoja apie grįžimą į Lietuvą, kaip sekasi. Dažnai šiuos pokalbius pabaigdavo lietuviškai: "Tegyvuoja laisva Lietuva!"

Pronuncijus arkiv. Angelo Palmes, Otavos lietuvių kapeliono kun. dr. V. Skilandžiūno pakviestas į Čiurlionio festivalį, mielai sutiko atlaikyti pamaldas. Domėjosi Čiurlionio festivaliu, bet negalėjo atvykti į koncertą. Jis yra susipažinęs su lietuvių tautos vargais, ypač religiniais.

Pronuncijų išlydint, Bendruomenės atstovai dar kartą dėkojo jam už atvykimą. Svečias atsakė, kad jam buvo ne tik malonumas atvykti, bet kartu ir pareiga kaip popiežiaus atstovui aplankyti įvairių tautų katalikus.

J. V. Dns.

"T. Žiburių" spaudos baliuje 1976. II. 7 Anapilio salėje loterijos metu. Iš kairės: dr. S. Čepas — pranešėjas, J. Kaknevičienė — "TŽ" administratorė, sol. I. Grigaliūnaitė, P. Bražukas — KLK Kultūros Dr-jos "Žiburiai" pirmininkas Nuotr. S. Dabkaus

"Mūsų direktorius" -- Marcelinas Šikšnys

Keletas būdingesnių bruožų apie centrinę Vilniaus lietuvių figūrą

K. BARONAS

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos direktorius a.a. Marcelinas Šikšnys š. m. gegužės mėn. švęstų 102-ąją gyvenimo sukaktį. Deja, iš šio gyvenimo velionis pasitraukė 1970 m. liepos 15 d., eidamas 96-sius metus. Pernai suėjo 5-ri metai nuo jo mirties. Abi šios sukaktys lietuvių išeivijos spaudoje liko beveik neatžymėtos. O gaila, nes a.a. M. Šikšnys buvo ne tik gimnazijos direktorius-pedagogas, jis taip pat išvarė plačią kultūrinę vagą Vilniaus krašto lietuvių gyvenime.

Magiškas vardas

Dažnai persikeliu mintimis į nerūpestingas jaunystės dienas lenkų okupuotame Vilniuje, ypatingai prisimindamas Vilniaus lietuviu "Ryto" pradžios mokyklą (už jos lankymą mano tėvas buvo atleistas iš darbo) ir Vilniaus lietuvių Vytauto Didžiojo gimnaziją. Norint į ją istoti, reikėjo gauti savivaldybės ar valsčiaus pažymėjimą, kad tėvai yra lietuviai, kad namuose kalbama lietuviškai. Tokį liudijimą ne visiems pavykdavo iš "augštų ponu" išgauti, tad ne vienas jaunuolis-ė, paragavę tik pradžios mokyklos, likdavo ūkininkauti arba eidavo mokytis kokio nors amato.

Istojant į VD gimnaziją, reikėjo baigusiems pradžios mokyklą dar laikyti egzaminus. Iki šios dienos mano akyse stovi du pirmi pamatyti mokytojai: inspektorius, tikras caro laikų pedagogas, su barzdele, nemažais ūsais ir storais batų padais — mokyt. Aleksa ir direkt. Marcelinas Šikšnys. Atvestas sesers (ji jau lankė gimnaziją), išgirdau iš jos lūpų, kad tas augštas ir lieknas ponas yra mūsų direktorius . . .

Ir "mūsų direktoriaus" vardas skambėjo per visą lenkų okupacijos metą ne tik gimnazistų, bet ir studentų, inteligentu, amatininkų, aplamai viso Vilniaus krašto lietuvių visuomenės tarpe. Griežtas, tačiau teisingas, kaip matematikas visuomet tiksliai apskaičiuodavo kiekvieną gimnazijos žingsnį, ypač lietuvių persekiojimo laikotarpiais, varstydamas gal tūkstančius kartų vaivadijos ir lenkų švietimo įstaigų duris.

Gimnazijos gelbėtojas

Gerai nebeatsimenu datos (rodos 1932 m.), per paskutinę — šeštąją pamoką gimnazijos rūmuose pasigirdo šauksmas — vyrai, gelbėkite! Klasėje didžiausia tyla, nes apačioje, pirmame augšte, kur buvo VII klasė, buvo girdėti stumdymasis, lenkiški ir lietuviški balsai. Mat, slaptoji lenkų policija suėmė du mokinius, atitarnavusius lenkų kariuomenėje, kaltindama juos šnipinėjimu Lietuvai. Taigi, gimnazija — šnipų lizdas! Lengvas kabliukas švietimo ministerijai ją uždaryti. "Mūsų direktoriui" reikėjo dažnai žygiuoti nuo Lukiškių aikštės iki kuratorijos (švietimo ministerijos atstovybė vaivadijoje), slaptosios policijos centrinės Šv. Jono gatvėje, vaivadijos rūmų prie katedros (M. Šikšnys labai retai naudodavosi susisiekimo priemonėmis) gimnazijos reikalais. Lenkų ultimatumo metu buvo išdaužyti gimnazijos langai. Krūvos akmenų gulėjo klasėse ir salėse. Sudaužyta buvo marmurinė lenta su lietuvišku užrašu prie įėjimo durų. Liūdnas ir susimąstęs vaikščiojo direktorius su sargais, pats rankiodamas akmenis ir mesdamas juos į krepšį . . .

Nebuvo jis geras kalbėtojas. Mokslo metų užbaigimo proga visa gimnazija susirinkdavo į didžiąją salę (joje vykdavo Vilniaus lietuvių Vasario 16 minėjimai), kur "mūsų direktorius" kartodavo beveik tuos pačius sakinius kiekvienais metais, įterpdamas beveik į kiekvieną sakinį žodelį "aškuta". Ką jis reiškė — nežinojome, tad šalia "mūsų direktoriaus" vardo, M. Šikšnį dar vadinome "aškuta".

Matematikas

Nebuvau matematikas. Pamoką dažniausiai išmokdavau atmintinai, užbaigdamas su atsidusimu "tai, kas ir reikėjo įrodyti". Trejetukas arba trejetukas su minusu pasirodydavo dienyne, tačiau tuo labai buvau patenkintas, nes algebroje ar geometrijoje M. Šikšnio reikalavimai (pvz. Pitagoro teoremą reikėdavo įrodyti trijose lentose!) buvo labai dideli. Pilnai suprantama, nes "mūsų direktorius" buvo matematikos vadovėlių autorius, kuriais naudojosi ir nepriklausomos Lietuvos gimnazijos. Ėjo kalbos, kad jis buvo kviečiamas į lenkų Vilniaus Stepono Batoro universitetą. Nesusigundė gražiais lenkų viliojimais ir pasiliko šioje augščiausioje Vilniaus lietuvių mokykloje. Išleido į gyvenimą tūkstančius inteligentų, taip reikalingų lenkų okupuotam lietuvių kraštui.

Visuomenininkas

Ar tik pedagogas buvo M. Šikšnys? Tikrai ne! Jis dalyvavo visuomeninėje lietuvių veikloje, tačiau laikėsi atokiau nuo politinio gyvenimo. Galbūt taip elgtis vertė direktoriaus pareigos?

Buvo didelis tolerantas, gerbė kitų asmenų įsitikinimus ir pažiūras, tad nenuostabu, kad buvo plačiai gerbiamas visos Vilniaus krašto lietuvių visuomenės.

Niekuomet neužmiršiu vieno įvykio — tai Vilniaus lietuvių komunistų sušaukto susirinkimo po Lenkijos žlugimo, 1939 m. rugsėjo ar spalio mėn., VD gimnazijos salėje. Ji buvo perpildyta iki pat pakraščių (gal 3000-4000 asmenų). Visi šaukė lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai: "Mes norime Lietuvos!" Tačiau Gudijos švietimo ministeris Klimov savo kalboje pareiškė, kad žemių, kuriose buvo pralietas nors vienas raudonarmiečio kraujo lašas, Sov. Sąjunga niekuomet ir niekam neužleis. Sėdėjau tada balkone, netoli scenos. Pastebėjau M. Šikšnį, sėdintį pirmose eilėse, geležine veido išraiška, aiškiai pergyvenantį ši jaudinantį momentą. Manau, kad tuo metu jis prisiminė pabėgėlio dienas Voroneže, prisiminė ten pažintą komunizmą ir jaudinosi dėl mūsų gimnazijos jaunimo ateities.

Tylos žmogus

Grąžinus Vilnių Lietuvai, M. Šikšnys iš gimnazijos direktoriaus pareigų buvo atleistas. Kokios priežastys, dar ir šiandieną niekam nėra žinoma. Tačiau toks nepriklausomos Lietuvos švietimo ministerijos žingsnis tikrai buvo nepateisinamas. "Mūsų direktorius" tai jautriai pergyveno — pasitraukė į tylų gyvenimą ir vertė įvairius kūrinius iš lenkų ir rusų kalbų.

M. Šikšnys buvo uždaro būdo žmogus. Nemėgo būti augštinamas. Birželio 2 d. — jo vardo diena. Kartą jo vardinių išvakarėse suvaidinome tautinį veikalą (man teko kunigaikščio vaidmuo!) ir įteikėm gėlių. Buvo labai patenkintas, net nusišypsojo (retas reiškinys!), o kitą dieną mūsų klasė gavo kelis kilogramus saldainių.

Plačiai jis reiškėsi publicistikoje ir literatūroje. Tačiau tai jau atskira tema, kurią palieku tos srities žinovams.

Suaugo su Vilniumi

Nors M. Šikšnys buvo gimęs Šiaulių apskr., tačiau Vilnių pamilo kaip savo tėviškę. Nesitraukė iš mūsų sostinės ir antrosios okupacijos metu. Įsibrovę į Vilnių lenkų partizanų daliniai jį suėmė (lenkai visur jieškojo lietuvių) ir vedė sušaudyti. Tačiau nežinomom aplinkybėm (sakoma, kad lenkas karininkas M. Š. atpažinęs "kaip gerą lietuvį") buvo jų paleistas. Apsigyveno pas dukrą Žvėryne ir vėl atsidėjo daugiausia vertimams.

Mirė Vilniuje 1970 m. liepos 15 d. Palaidotas Rasų kapinėse, netoli J. Basanavičiaus, M. Čiurlionio, K. Petrausko, Putino ir kt. didžiųjų Lietuvos sūnų.

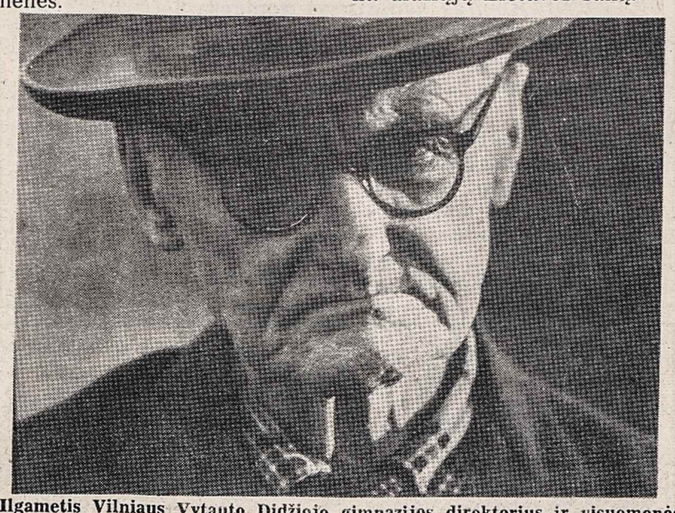

Ilgametis Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos direktorius ir visuomenės vekėjas Marcelinas Šikšnys, miręs 1970. VII. 15

Sveika, Estija!

PRANYS ALŠĖNAS

Estija — viena mažiausių Pabaltijo valstybių gyventojų skaičiumi, teturinti mažiau nei pusantro milijono gyventojų.

1918 m. buvo Baltijos valstybių laisvės atgavimo metai, o po to — dvidešimtmetis su trupučiu laisvo ir klestinčio nepriklausomo gyvenimo. 1940 m. brutalusis kaimynas — Sovietų Sąjunga uždėjo ant trijų Pabaltijo tautų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos savo priespaudos leteną.

1918 m. Estija atgavo nepriklausomybę ir pasiskelbė laisva vos aštuoniom dienom praslinkus nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Lietuviai paskelbė nepriklausomybės atstatymo aktą vasario 16, o estai — vasario 24 d. (latviai — tų pat metų lapkričio 24 d.).

Estija apima apie 18.300 kv. mylių prie Baltijos jūros tarp Suomijos ir Rygos įlankų. Rytuose ji siekia Peipuso ežerą. Tėra tik du jos kaimynai, su kuriais susisiekiama žeme: rytuose — Sov. Sąjunga, pietuose — Latvija. Artimi estų giminaičiai — suomiai ir ugrai aplink Petrapilį. Pietuose, prie Latvijos sienos ir Latvijoje, dar yra šiek tiek lybių, kurie senesniais laikais Baltijos pamariu siekė lietuvių gimines.

Kai vokiečiai XII š. išsikėlė prie Dauguvos ir ėmė ten kurtis, pirmiausia susidūrė su lybiais ir jų vardu užkariautą kraštą pavadino Livonija. Estai taip pat pateko vokiečių valdžion ir joje išbuvo ligi 1561 m., kai Estiją užėmė švedai.

Dėl estų žemių su švedais ir rusais kovojo ir lietuviai, bet ilgoje kovoje persvėrė rusai, kurie Estiją užėmė 1721 m., o Lietuvą galutinai jie paglemžė 1795 metais.

Estai — kultūringa, laisvę bei savąjį kraštą mylinti tauta. Jie, vos tik atgavę laisvę, jau 1919 m. įvedė visuotinį ir privalomą šešerių metų pradžios mokslą. Apie jų meilę laisvei ir savajam kraštui liudija jų himno žodžiai:

"Tėvyne mano, mano džiaugsme ir laime, kokia tu graži! Niekur nerandu šiam plačiam pasauly, kas man būtų taip brangu, kaip tu, mano tėvyne!

Esi juk mane pagimdžiusi ir užauginusi; tau nuolatos dėkoju ir esu ištikimas iki mirties! Tu man už viską meilesnė, brangi mano tėvyne!

Tesaugo tave Dievas, mano miela tėvyne! Tegina Jis tave ir telaimina gausiai visa, ką tik tu sumanai, brangi mano tėvyne!"

Nepriklausomybės paskelbimo 58-tųjų metinių proga kenčiančiai ir vargstančiai priespaudoje estu tautai linkime ištvermės bei ryžto vėl atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

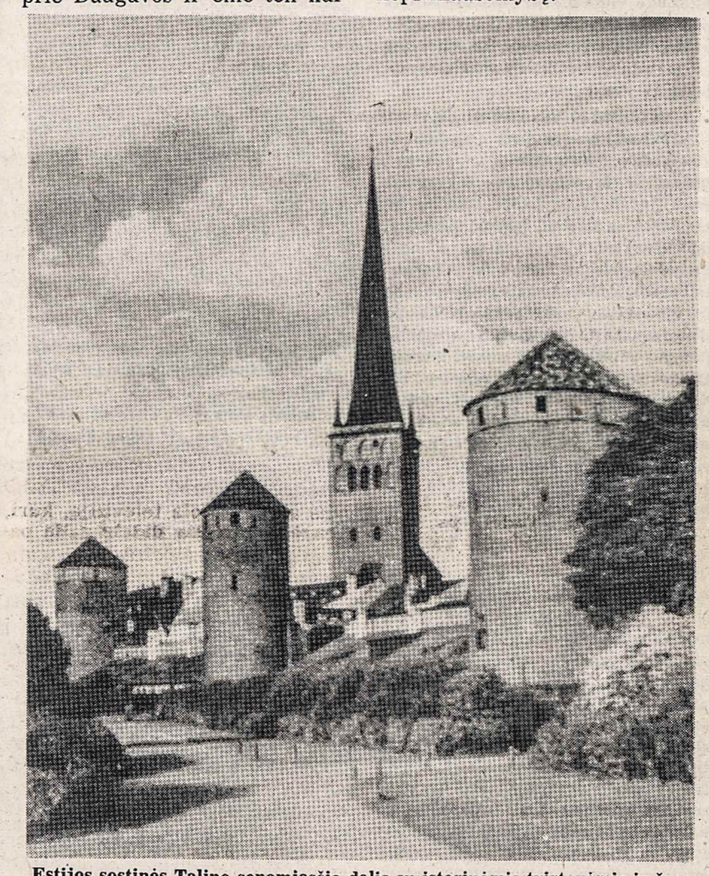

Estijos sostinės Talino senamiesčio dalis su istorinėmis tvirtovėmis ir šventove. Dabar šioje sostinėje viešpatauja okupacinė Sov. Sąjungos valdžia

Niekam nevalia ardyti

Iš penktosios tautinių šokių šventės komiteto pirmininko Broniaus Juodelio pareiškimo

Penktajai lietuvių tautinių šokių šventei, rengiamai Čikagoje 1976 m. rugsėjo 5 d., tenka ypatingas, galima sakyti, dvigubas uždavinys: pakelti tautinį mūsų gyvastingumą ir, kaip tautinei grupei, dalyvauti JAV 200 metų sukakties minėjime. Šie Amerikos dvišimtmečio metai sudarė tokią puikią progą mūsų tautinei reprezentacijai, kad J. A. V. Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių Tautinių Šokių Institutas nusprendė nelaukti 1977 m. (šventės reguliariai rengiamos kas 5 metai) ir tautinių šokių šventę rengti 1976 Amerikos dvišimtmečio metais. Tai buvo puikus sprendimas. Jau dabar matyti, kiek svarbos amerikiečiai skiria valstybės 200 metų sukakties minėjimui.

Šis sprendimas tačiau mums uždėjo didelę tautinės reprezentacijos atsakomybę. Surengimas penktosios lietuvių tautinių šokių šventės reikalauja vieningumo, susiklausymo ir kieto darbo ne tik iš šventės rengėjų bei dalyvių, bet ir iš visų lietuvių. Penktoji liet. tautinių šokių šventė, kaip pagrindinis visų lietuvių reprezentacinis įvykis, registruotas JAV National Bicentennial Administration Vašingtone, Illinois Bicentennial Comission, Chicago Committee, įgavo labai didelę reikšmę.

Į šventės garbės komitetą pakviesti augščiausi JAV valdžios asmenys — senatoriai, kongreso nariai, Illinois gubernatorius, Čikagos burmistras, miesto, valstijos ir JAV dvišimtmečio pareigūnai, mūsų vyskupai, diplomatinė tarnyba, pagrindinių lietuvių organizacijų vadovai ir buvusieji keturių lietuvių tautinių šokių švenčių pirmininkai.

Bus stengiamasi į šią šventę sukviesti kuo daugiau įtakingų amerikiečių, kultūrininkų ir politikų, kad Lietuvos laisvės byla būtų plačiau žinoma ir mūsų tautiniai lobiai geriau pažįstami, kad mūsų amerikiečių draugų skaičius smarkiai padidėtų.

Tam neužtenka konsulinės mūsų tarnybos — reikalingos visų lietuvių pastangos. Šventės pasisekimui reikalinga visų lietuviu talka — darbu, lėšomis, vieningomis pastangomis. Jei ir atsirastu pastangos mažinti penktosios lietuvių tautinių šokių šventės, kaip pagrindinio visų lietuvių Amerikos dvišimtmečio paminėjimo, vertę ar noras skaldyti mūsu tautinę reprezenatcija,— tokios pastangos negali būti toleruojamos nė vieno lietuvio, kuris dar tiki Lietuvos himno žodžiais: "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!"

Penktoji lietuviu tautinių šokių šventė šiais Amerikos dvišimtmečio metais turi būti didingiausias lietuviu reprezentacinis ivykis ir vieningiausia mūsu visų tautinė demonstracija JAV respektui ir Lietuvos labui.

Bronius Juodelis,
šventės komiteto pirmininkas

• Yra šeimų be lietuviško laikraščio? Atsiųskite jų adresus "T. Žiburių" administracijai— ji siųs keletą numerių susipažinti nemokamai

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRĖ KUN. DR. J. ČEPĖNAS

Pasvalyje sausio 24 d. mirė a.a. kun. dr. Juozas Čepėnas, bene seniausias kunigas okupuotoje Lietuvoje. Velionis buvo gimęs 1880 m. spalio 31 d. Veleikių kaime prie Daugailių, Utenos apskr. Baigė Žemaičių kunigų seminariją Kaune ir kunigu buvo išventintas 1905 m. Filosofijos ir gamtos mokslų studijas Vokietijos Freiburgo universitete 1919-24 m. užbaigė filosofijos daktaro laipsniu, apgindamas disertaciją "Psicholoģinė Dostojevskio asmens ir kūrinių analizė". Nuo 1906 m. reiškėsi žurnalistikoje, rašydamas įvairiais slapyvardžiais "Lietuvos Ūkininkui", "Vilniaus Žinioms", "Vilčiai", "Rygos Garsui", "Garniui". Klebonaudamas Lietuvos parapijose, steigė blaivybės draugijos ir "Saulės" draugijos skyrius. 1926-28 m. yra buvęs Zarasų progimnazijos direktorium, mokytojų kursų vedėju. Pirmoji sovietinė okupacija jį užtiko Anykščių parapijos klebono pareigose. Buvo suimtas ir kalintas. II D. karo pabaigoje atsidūrė sovietiniuose kalėjimuose. Palaidotas Daugailių parapijos kapinėse, kur buvo įsirengęs kriptą su antkapiu.

PAAUGŠTINO L. ŠEPETĮ

Vilniškės kompartijos suvažiavime ligšiolinis kultūros "ministeris" Lionginas Šepetys buvo išrinktas kompartijos centro komiteto sekretorium kartu su A. Ferensu ir R. B. Songaila. Progą pereiti į centro komiteto sekretoriatą jam sudarė buvusio sekr. Antano Barkausko paskyrimas augščiausiosios tarybos prezidiumo p i r m i n i n k u. Jis pakeitė pensijon išeinantį kompartijos veteraną Motiejų Šumauską. Naujuoju kultūros "ministeriu" paskirtas Jonas Bielinis, turbūt jaunesniosios kartos partietis, nes jo pavardės nėra mažojoje tarybinėje enciklopedijoje.

UNIVERSITETO PROBLEMOS

Vilniaus universiteto problemas atskleidžia "Literatūroje ir Mene" sausio 31 d. paskelbtas rektoriaus Jono Kubiliaus pasikalbėjimas su šio savaitraščio atstove Aldona Žemaityte: "Dėstymą mes turime kreipti metodologine linkme, nes informaciją dažnai galima rasti vadovėliuose ir žinynuose. Neužtenka medžiagą tik atpasakoti, išdėstyti, svarbiau ją pateikti problemiškai, mokyti studentą analizuoti faktus, apibendrinti, daryti išvadas. Kiekvienas dėstytojas privalo kas penkeri metai vieną semestrą kelti kvalifikaciją tam tikruose kursuose. Bet svarbiausia — jo paties lavinimasis, mokslinis darbas. Labai daug naudos jam, kaip mokslininkui, duoda ir bendravimas su jaunimu. Kažkas yra pasakęs: "Daug išmokau iš savo tėvų, dar daugiau — iš mokytojų, bet daugiausia — iš savo mokinių". Aukštosios mokyklos dėstytojai paprastai būna platesnio profilio mokslininkai, negu, sakysim, mokslinio tyrimo įstaigų darbuotojai. Mokslinis tyrimas yra universiteto darbo pagrindas. Deja, mums dar sunku tam sudaryti tinkamas sąlygas. Trūksta patalpų, laboratorinių įrengimų. Dėl to praradome ne vieną rimtą mokslininką, kuris, ieškodamas geresnių darbo sąlygų, išėjo dirbti į mokslinio tyrimo įstaigas. Geros materialinės bazės universitetas neturėjo ir praeityje. Per pastarąjį dešimtmetį jis išaugo maždaug dvigubai, o patalpos maža ką tepadidėjo (mes turime tik 50% normose nurodytų mokymo patalpų). Nėra pakankamai auditorijų, kabinetų. Tik dėl patalpų stokos dar daug kur yra kreidos, lentos ir žodžio mokymas. Dėl tos pačios priežasties negalime plėsti ir mokslinio darbo krypčių, ypač tų, kuriose esame pasiekę gražių laimėjimų. Trūksta bendrabučių studentams, butų darbuotojams. Šiuo metu didinamas universiteto vaidmuo respublikos aukštojo mokslo sistemoje. Tikimės, kad bus išspręsti ir materialinės bazės stiprinimo klausimai."

SUVARŽYTAS TURIZMAS

Apie ilgėjančius turistų kelius, paprašyta "Tiesos" korespondento Vytauto Žeimanto, sausio 6 d. laidoje prašneko respublikinės profesinių sąjungų tarybos užsienio turizmo skyriaus vedėja Kazimiera Aleksandravičienė. 1970 m. su profsąjungų kelialapiais užsienyje viešėjo 4.160 Lietuvos gyventojų, 1974 m. — 5.876, o pernai — 7.300. Ji stengiasi sudaryti įspūdį, kad turizmui plėsti padeda taikaus sambūvio principai. Iš tikrųjų turistų skaičius tebėra labai menkas. Paklausta, į kokias užsienio valstybes vyksta daugiausia turistų, K. Aleksandravičienė prisipažįsta: "Be abejo, į socialistines šalis. Bendri tikslai, proletariniu internacionalizmu pagrįsta socialinės sandraugos šalių tautų draugystė leidžia plėsti turizmą, įvairinti jo formas..." Tos socialistinės šalys yra Sovietų Sąjungos kontroliuojami komunistiniai kraštai — Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Bulgarija, R. Vokietija. Jų sąrašą kartais papildo Suomija, Jugoslavija, Šri Lanka pasivadinęs Ceilonas, Turkija, Sirija, Eigptas, Marokas, Italija. Kelionėms į nekomunistines valstybes, be abejonės, daromas žymiai didesnis turistų atrinkimas, sustiprinama jų kontrolė. Šiemet profsąjungų taryba yra numačiusi ekskursijas į R. Vokietiją, Kubą, Indiją, Ceiloną, Egiptą.

ELEKTROS JĖGAINĖ

Kauno pakraštyje, buvusiame Viršuliškių kaimelyje, darbą pradėjo naujosios elektrinės pirmasis blokas. Savo pajėgumu ji neprilygs didžiausiai Lietuvoje Elektrėnų jėgainei, bet parūpins elektros srovės naujoms Kauno pramonės įmonėms ir garo gyvenamiesiems namams šildyti. Elektrinės projektą paruošė Gudijos, Maskvos ir Leningrado specialistai. Vanduo šiai elektrinei siurbiamas iš Kauno marių ir vėl gražinamas į marias gerai išvalytas, beveik distiliuotas. Turbinos katilą užkūrė Borisas Krylovas, Leningrado "Sevzapenergomontažo" tresto derintojas. Vyr. mašinistais dirba Julius Stakė ir Jokūbas Arciškevičius, Kauno politechnikos instituto šeštakursiai, studijuojantys vakariniame skyriuje. Direktorium paskirtas V. Kučinskas.

NAMINĖ DEGTINĖ

Milicijos kovą su degtindariais liudija jos atstovo K. Berlicko "Valstiečių Laikraštyje" sausio 10 d. aprašyta kelionė į Žemaitijos Stalgėnus prie stačiųjų Minijos krantų. Pernai čia milicijos inspektorius J. Narmontas sunaikino apie 20 aparatų naminei varyti. Ši kartą įkliuvo Plungės rajono Milašaičių sovchozo vairuotojas Povilas Petrikas — pas jį rastas stiklainis naminės ir degtindario įrankiai. Stalgėnų apylinkės Minijos skardžiuose K. Berlickas aptiko tris vietas, kuriose neseniai buvo varyta naminė, bet degtindarių nesurado. Pasak jo, tose vietose turėjo būti įrengti tikri fabrikėliai, kainavę nevieną šimtinę rublių.

NAUJA DRAUGIJA

Kaune įsteigta Respublikinė Medicinos Mokslinė Techninė Draugija, jungianti medikus, biofizikus, inžinierius, mokslininkus ir pramonės darbuotojus. Bendromis jėgomis jie rūpinsis medicinos technikos vystymusi Lietuvoje. Pirmuoju draugijos pirmininku išrinktas Kauno medicinos instituto chirurgijos katedros vedėjas prof. Jurgis Brėdikis. V. Kst.

Milijonai auga "Talkoje"

Kredito kooperatyvas "Talka" Hamiltone užbaigė 1975 metus, pasiekdamas $6.974.348 balansą ir paaugdamas pusantro milijono dolerių. Visose pozicijose žymus padidėjimas, tiktai asmeninių paskolų pareikalavimas sumažėjo (išduota $409.162) visu $100.000. Tačiau nekilnojamo turto paskolos labai pašoko, nes išduota $5.075.775. Raštinės inventorius žymiai padidėjo nupirkus naują elektroninę buhalterijos mašiną, už kurią sumokėta netoli $30.000. Narių šėrai sudaro $92.533, indėliai čekiams $1.012.498, indėliai — santaupos $2.666.749, terminuoti indėliai $2.622.000, registruotų pensijų taupymo sąskaita (atleidžiama nuo pajamų mokesčių) $167.905. Gryno pelno liko $70.083, iš kurio reikės patvirtinti dividendo išmokėjimus už šėrus ir grąžintinus nuošimčius už paskolas. Tai valdybos numatyta ir bus pateikta metiniam narių susirinkimui.

Pernai spalio 4 d. mirus valdybos pirm. Alfonsui Vainauskui, pirmininku liko Jonas Bulionis, o į valdybą nuo lapkričio 1 d. pakviestas Vytautas Leparskas. Taip pat nuo gruodžio vidurio pradėjo dirbti raštinėje dvi naujos tarnautojos — A. Krakaitienė ir I. Liškauskienė.

Valdyba per praėjusius du mėnesius išmokėjo kaip paramą: Hamiltono jaunimo delegatėms į pasaulio lietuvių jaunimo kongresą P. Amerikoj $500, Hamiltono Vysk. M. Valančiaus šeštadienio mokyklai $3.000, Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje $2.000, Londono lietuvių šeštadienio mokyklai $750, St. Catharines šeštadienio mokyklai $250. Iš viso lietuviškiems reikalams 1975 m. paskirta apie $10.000. Nariams buvo atspausdinti lietuviški sieniniai kalendoriai ir užsakyti pieštukai. Kalendoriai pavėluotai buvo išsiuntinėti paštu, o pieštukus nariai gauna atsilankę į raštinę darbo valandomis.

Nariams indėlininkams priskaičiuoti procentai gruodžio 31 d. ir pririšyti prie sąskaitų. Per visus metus už indėlius išmokėta palūkanų $413.228. Nuo sausio 1 d. valdybos nutarta mokėti už čekių sąskaitas 6% su teise nemokamai rašyti čekius, taupomuosius indėlius pakelti nuo 8% iki 8½%, terminuotus indėlius — 9½%, registruotų pensijų taupymo sąskaitą — nuo 8½% iki 9%. Už paskolas paliktos tos pačios palūkanos: asmeninės 12%, nekilnojamo turto 11½%.

"Talkos" valdyba nutarė šaukti metinį narių susirinkimą 1976 m. vasario 29, sekmadienį, 4 v.p.p., Jaunimo Centre. Lauktina gausaus narių atsilankymo, nes bus svarstomi visiems nariams svarbūs finansiniai reikalai bei renkami valdybos ir komitetų nariai, kurių kadencija baigiasi.

"Talka" išaugo ir sustiprėjo visų narių kooperaciniu darbu, pastangomis ir pasitikėjimu, taupant bei skolinantis lietuviškoje įstaigoje. Ir toliau reikalinga tokia pat tvirta narių parama, kad vyktų tolimesnis augimas. Išaugusi "Talka" iki 7 mil. dol. kapitalo ne tik patenkina geresnėmis sąlygomis narių pareikalavimus, bet ir pajėgia skirti gražias sumas lietuviškiems reikalams. Taigi, lietuvių kapitalas, sukauptas kooperacinėje įstaigoje, patarnauja ne tik asmeniškiems narių poreikiams, bet ir gry nai lietuviškai veiklai. **Stasys Dalius**

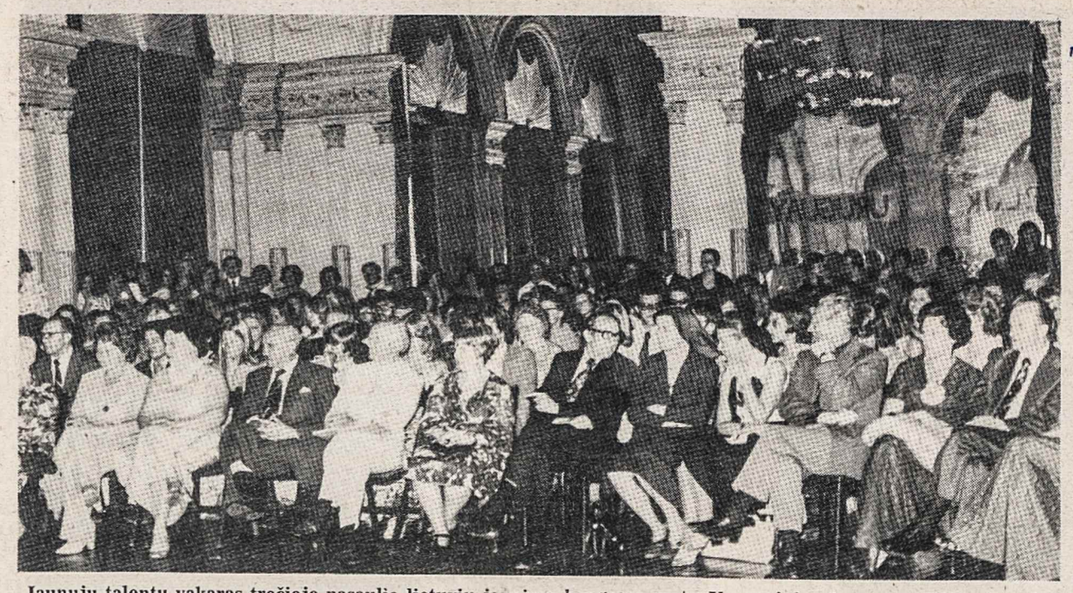

Jaunųjų talentų vakaras trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metu Urugvajuje. Centre — PLB pirm. inž. Br. Nainys, sesuo Margarita Bareikaitė, Lietuvos konsulas A. Grišonas ir kt. Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

DELHI – TILLSONBURG, ONT.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atkūrimo –

Vasario 16 MINĖJIMAS

įvyks vasario 28, šeštadienį, 7 v.v.,
Tillsonburgo Community Centre, 25 Hardy St.
Meninę programą atliks Hamiltono teatras "Aukuras", vadovaujamas E. Kudabienės-Dauguvietytės.

Po oficialios ir meninės programos bus muzika, šokiai, užkandžiai, bufetas. Minėjimą rengia visos vietos lietuvių organizacijos. Kviečiami visi lietuviai gausiai dalyvauti didžiojoje mūsų tautos šventėje.

Rengėjai

Kviečiame visus į ***TRADICINĘ*** mūsų

KAZIUKO MUGĘ

vasario 29, sekmadienį, Hamiltono Jaunimo Centre
(58 Dundurn St. N.)

- oficialus atidarymas – 9.30 v. r.
- RANKDARBIAI, ŽAIDIMAI, PARODOS, MAŽIEMS VAIKAMS FILMAI (cartoons)
- CEPELINAI, KOLDŪNAI, VĖDARAI, TORTAI, NAMUOSE KEPTA JUODA DUONA (bus galima pasiimti į namus)
- LOTERIJA
- . . . IR LINKSMA NUOTAIKA!

Lauksime jūsų! *HAMILTONO SKAUTAI IR SKAUTĖS*

HAMILTON ONT

SKAUTŲ ŽINIOS. Kaziuko mugė įvyks vasario 29, sekmadienį. Visi dalyvaujame 9 v.r. pamaldose. Mugė turėtų baigtis maždaug 12.30-1 v.p.p. — Toronto skautai švenčia 25 metų įsikūrimo jubiliejų, į kurį mes esame pakviesti. Autobusas išvažiuos nuo Jaunimo Centro vasario 29, sekmadienį, 4 v.p.p. Turėtumėm grįžti tarp 9 ir 10 v.v.

NUMATYTA BENDRA IŠKYLA kovo 7, sekmadienį, pas medžiotojus. Dalyvausime iškilmingose pamaldose balandžio 25 d., 11 v.r., skautų globėjo šv. Jurgio šventės proga. Minėjimas įvyks gegužės 2, sekmadienį. — Mount Nemo stovyklavietėje planuojame Rodom-Darom parodėlę. — Viktorijos dienos ilgąjį savaitgalį įvyks skautų jamboree (Mount Nemo), į kurią žadame vykti. Metų užbaigimo iškyla įvyks birželio 6, sekmadienį. Prašome visus skautų tėvus dalyvauti iškilmingose sueigose ir iškylose. Jums bus speciali programa užbaigimo iškyloje. Iki pasimatymo mugėje. Budėkite!

Tuntininkai

UŽGAVĖNIŲ BALIUS. KLK Moterų Dr-jos Hamiltono skyrius š.m. kovo 2 d., 7 v.v., rengia Užgavėnių balių Jaunimo Centre, 58 Dundurn St. N. Pavaišinsime tradiciniais Užgavėnių valgiais — kugeliu, koldūnais, blynais ir kitokiais skanumynais. Veiks turtingas bufetas su įvairiais gėrimais. Maloniai kviečiame hamiltoniečius ir kitų kolonijų tautiečius kartu su mumis užsigavėti. Ypač kviečiame dalyvauti mielą mūsų jaunimą. Labai laukiame visų ir tikimės nebūsime apviltos. Iki pasimatymo! **Valdyba**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms ponioms, kurios suruošė man staigmeną kūdikio belaukiant. Rengėjos — D. Babin, H. Balyta, B. Kažukauskienė, D. Kekys, o Danutė nepailstamomis rankomis su dideliu kruopštumu suruošė man pobūvį, kuris man priminė vestuves su dideliu "Napoleonu". Taip pat nuoširdžią mano padėką tepriima: I. August, B. Ankudavičienė, A. Apanavičienė, G. Agurkienė, G. S. Asim, M. Borusienė, L. Baltrušaitienė, W. Bill, A. Deksnienė, O. Dzemionienė, A. Dingfeld, A. Dobilienė, G. Gudelienė, O. Gurgždienė, M. Hermman, V. Juraitienė, D. Juškevičienė, P. Krivinskienė, B. Kriaučiūnienė, J. Kamaitienė, V. Lukoševičienė, O. Leščienė, E. Macienė, D. Mačienė, D. Mertins, E. Milašienė, O. Melninkienė, K. Meškauskienė, M. Navarauskienė, O. Petrūnienė, I. Pečiulienė, B. Prakapienė, A. Pajaujienė, K. Rudaitienė, B. Šilgalienė ,E. Sakavičienė, E. Sventickienė, E. Simaitienė, A. Stungurienė, G. Slabaševičienė, M. Vegetaitė, K. Žiobienė, E. Zabulionienė.

Už atsilankymą didelio būrio ponių, už įvairias dovanas esu labai dėkinga. Jūsų visų nuoširdumas liks visam laikui man neužmirštamas.

Jūsų **Onutė Godelis**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas **"TALKA"**

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui

***R. Denninger* Ltd.**

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba 1976 metus paskelbė Lietuvos Katalikų Bažnyčios Metais, minėdama atskiros bažnytinės provincijos įsteigimo penkiasdešimtmetį. Šias teises nepriklausomai Lietuvai suteikė popiežius Pijus XI savo bule "Lituanorum gente" 1926 m. balandžio 4 d. Ištikimybę Kristui ir tėvų žemei liudija sovietinę priespaudą kenčianti mūsų tauta, jos kančias atskleidžianti pasauliui "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". PLB valdyba ragina išeivijos lietuvius jubiliejinius metus paminėti lietuvybės ir krikščioniškojo atsinaujinimo dvasia.

VAŠINGTONE LANKĖSI JAV LB delegacija, kurią sudarė visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Gečys, krašto valdybos vicepirmininkai A. Mačiulaitytė-Zerr, R. Česonis ir Pietryčių LB apygardos pirm. K. Česonis. Delegacija įteikė memorandumą demokratų partijos centro komiteto pirm. R. Straussui ir atstovui tautybių reikalams A. Waluchekui. Memorandumu siekiama užsitikrinti demokratų partijos bei jos kandidatų į prezidentus pažadą ir toliau nepripažinti Baltijos kraštų įjungimo į Sovietų Sąjungą. JAV LB delegaciją taipgi priėmė senatorius H. Jackson, šiuo metu pirmaujantis demokratų kandidatas į prezidentus. 1975 m. liepos 28 d. jis oficialiu raštu pasmerkė prez. G. Fordo padarytą Pabaltijo nutylėjimą pareiškime spaudai, kai buvo ruošiamasi Helsinkyje pasirašyti baigminį aktą. Jis taip pat yra daug prisidėjęs prie S. Kudirkos išlaisvinimo ir stengiasi padėti muz. A. Jurgučio šeimai. Delegacija lankėsi ir pas senatorių C. Case, atstovų rmų narę M. Fenwick. Šie politikai yra pasiūlę rezoliuciją, kuri įsteigtų jungtinę valdžios ir kongreso atstovų komisiją prižiūrėti Helsinkyje pasirašytų gairių vykdymui. Tokiai komisijai galima būtų pateikti Lietuvoje sovietų vykdomus žmogaus teisių pažeidimus. Pasikalbėjime paaiškėjo, kad šią rezoliuciją stengiasi sustabdyti JAV valstybės departamentas ir kad ji yra susilaukusi opozicijos senate. Rezoliuciją atstovų rūmuose remia 61 narys.

"DIRVOS" ŠEŠIASDEŠIMTMEČIO PROGA Klevelando burmistras R. J. Perk sausio 15-tąją paskelbė "Dirvos" Diena ir rotušėje priėmė lietuvių atstovus, kurių eilėse buvo "Dirvos" leidėjų "Vilties" draugijos vicepirm. dr. A. Butkus, red. V. Gedgaudas, Klevelando miesto įmonių direktorius R. Kudukis, žurnalistas A. Rukšėnas. Jubiliėjinis sukakties balius įvyko sausio 24 d. slovėnų salėje. Jame dalyvavo ir Klevelando burmistras R. J. Perk, atvykęs pavėluotai, bet tarės šiai sukakčiai skirtą sveikinimo žodį. Keturiolikos dainų programą atliko Klevelando vyrų oktetas, vadovaujamas R. Babicko, su sol. I. Grigaliūnaite. Buvęs ilgametis "D i r v o s" redaktorius B. Gaidžiūnas skaitė savo poemą "Mano kartos likiminiai metai", o čikagietis Vl. Vijeikis programą papildė nuotaikingais pasakojimais.

VYDŪNO JAUNIMO FONDO valdyba 1975 m. pasižymėjusio asmens premiją paskyrė niujorkietei Daivai Alytaitei-Kezienei už jos politinę bei visuomeninę veiklą. Ji yra daug prisidėjusi prie P. A. Brazinskų bylos, S. Kudirkos išlaisvinimo. D. Kezienė augina lietuvišką penkių vaikų šeimą, yra JAV LB visuomeninų reikalų tarybos narė, "Laisvės Žiburio" radijo programos angliškosios dalies vedėja, "Amensty International" narė, Akademinio Skautų Sąjūdžio veikėja. Premija jai įteikta šio sąjūdžio sueigoje Čikagoje sausio 29 d. vakarą.

GIMINES JAV LANKO misijonierė seselė Ksavera (Emilija Šakėnaitė). Jau 12 metų ji dirba Brazilijoje, Amazonės džiunglėse, su kun. F. Bendoraičiu, kuris yra ir medicinos gydytojas. Jis ten yra pastatydinęs ligoninę, papuoštą šv. Kazimiero vitražu ir Aušros Vartų Marijos paveikslu. Ligonius daugiausia lanko bei juos surenka plaukiodamas džiunglių upėmis. Šiuo metu kun. F. Bendoraitis nori ligoninę praplėsti greitosios pagalbos ir vaikų skyriais. Daugiausia tenka kovoti su maliarija, raupsais, dizinterija. Seselė Ksavera, aplankiusi gimines JAV, vėl grįš į Amazonės džiungles.

KUN. JUOZAS JUOZEVIČIUS Čikagoje atšventė kunigystės 40 metų sukaktį. Ilgus metus jis yra dirbęs ir dabar tebetalkina Marquette Parko lietuvių šventovėje. Sukaktuviniukas gavo sveikinimų net ir iš okupuotos Lietuvos.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS Detroito skyriaus naują valdybą sudarė: pirm. Alfonsas Žiedas, sekr. Vladas Mingėla ir ižd. Antanas Grinius.

Delhi, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atgavimo sukaktis — Vasario 16 bus iškilmingai paminėta vasario 28, šeštadienį, 7 v.v., Tillsonburgo Community Centre salėje. Meninę programą atliks Hamiltono teatras "Aukuras", vadovaujamas režisorės bei aktorės E. Kudabienės. Po meninės programos bus šokiai, bufetiniai užkandžiai. Šventę rengia visos vietinės lietuvių organizacijos ir kviečia plačios apylinkės tautiečius gausiai dalyvauti.

Thunder Bay, Ont.

MŪSŲ MIESTO Lietuvių Bendruomenės pirmininkė dr. Emilija Jasevičiūtė yra judri ir energinga moteris. Ji pirmoji pradėjo organizuoti bei ruošti planus lietuviško paminklo tarptautiniame miesto sode. Tai buvo didelis užsimojimas mažai mūsų lietuvių grupelei. Atsirado "baltieji" ir "juodieji", kaip buvo rašyta sausio 22 d. "TŽ", bet "baltieji" paėmė viršų, o vėliau ir "juodieji" šiek tiek prisidėjo, kai pamatė baigiamo paminklo grožį.

Keletas mūsų moterų ir vyrų sugebėjo vieningai laisvalaikiu, t. y. savaitgaliais, pastatyti šį gražų architekto A. Kulpavičiaus projektą. Tarp italų, vokiečių, ukrainiečių, lenkų, slovakų ir suomių mūsų statytas paminklas kompetetingų miesto asmenų vertinamas kaip vienas iš pirmųjų.

Tad kelių vasaros savaitgalių darbas duoda didelį pasitenkinimą dirbusiems savanoriškai, be atlyginimo. Mūsų pajamos ribotos, bet kaip nors išsiversime. Gal atsiras "gailestingų samariečių", juoba, kad esame netoli pabaigos.

Šio miesto burmistrui oficialus pa-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Australija

VYR. SKAUTININKAS A. MAURAGIS lankėsi Melburne. Posėdyje su "Džiugo" tunto vadovais, "Ramovės" skautininkų valdyba ir skautų tėvų komitetu buvo aptarti šeštosios tautinės stovyklos rengimo reikalai. Ją numatoma surengti 1977 m. pabaigoje ir 1978 m. pradžioje. Ši data sutampa su skautų organizacijos įsteigimo Lietuvoje šešiasdešimtmečiu. Rengėjai kviečia stovyklon skautes ir skautus iš viso laisvojo pasaulio. Šios stovyklos rengėjų komitetui vadovauja ps. H. Antanaitis.

ŠEŠIS SIDABRINIUS "BALTIC SAGA" MEDALIUS gavo naujasis Australijos premjeras M. Fraser. Šiuos medalius jam nusiuntė jų leidėjas ir platintojas R. Kreišmanis, Kanados latvis, gyvenantis Hamiltone, Ont., primindamas rinkiminį pažadą atšaukti Baltijos kraštų pripažinimą Sovietų Sąjungai. Premjeras M. Fraser į dovaną atsiliepė trumpu laišku, pabrėždamas, kad tas pripažinimas jau yra atšauktas.

ALB NEWCASTLE APYLINKĖS VALDYBA, nusivylusi lėtomis Australijos pašto paslaugomis bei perbrangiais ženklais, suorganizavo "lūpų paštą". Kiekvienam valdybos nariui yra paskirta grupė šeimų, kurioms jis perduoda reikiamas informacijas. Valdybai talkina choristai ir diskusijų klubo nariai. Pasirodo, "lūpų pašto" paslaugos yra gerokai greitesnės, nes jis veikia net ir šeštadieniais bei sekmadieniais. Newcastle miesto bibliotekai apylinkės valdyba savo lėšomis yra užsakiusi Bostone J. Kapočiaus leidžiamą lituanistinę enciklopediją anglų kalba. Neseniai bibliotekai buvo įteiktas III enciklopedijos tomas.

Britanija

ROMANAS RIMONIS, gimęs prieš 25 metus Bradforde, baigė ukrainiečio O. Euriako baleto studiją ir dabar talkina savo buvusiam mokytojui. Be to, vienas ar su grupe atlieka baleto programas labdaros vakaruose bei įvairių švenčių programose.

LONDONO UKRAINIEČIŲ SĄJUNGA sausio 22 d. paminėjo 58-tąją Ukrainos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Oficialiame kviestų svečių priėmime dalyvavo Lietuvos atstovas V. Balickas ir Latvijos atstovas Ozolins. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Britanijos parlamento narys W. Whitlock.

PETRAS ŠIRMONIS, "Europos Lietuvio" skaitytojas iš Warwickshiro, laiške redakcijai siūlo pastatyti paminklą Sibire žuvusiems lietuviams, latviams ir estams. Šią mintį jam davė Britanijos lenkų Londone statomas paminklas Katyne sovietų sušaudytiems karininkams. P. Širmonio nuomone, iniciatyvos turėtų imtis Baltiečių Santalka JAV. Geriausia vieta tokiam paminklui būtų kur nors arti geležinės uždangos, pvz. Skandinavijoje.

Vokietija

VLB LEBENSTEDTO APYLINKĖS VALDYBAI vadovauja pirm. A. Kairys. Nors apylinkės ribose gyvena apie 750 lietuviškai kalbančių asmenų, pilnateisių VLB narių tėra 30, bet ir iš jų bendruomeninėje veikloje dalyvauja tik pusė. Per įgaliotinį kun. V. Šarką pernai buvo gauta valdinės paramos apylinkės valdybos renginiams: 250 DM — Vasario 16 minėjimui, 500 DM — Motinos Dienai, mažesnė suma — kitiems reikalams. Apylinkės renginiai sutraukia apie 150 lietuvių.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJ mergaičių bendrabučio vedėjai E. Tamošaitienei vasario 1 d. suejo 15 metų šiose pareigose. Apie 12 metų ji kartu buvo ir kūno kultūros bei tautinių šokių mokytoja, vėliau dėl susilpnėjusios sveikatos nuo to darbo atsisakė. Visa eilė jos buvusių auklėtinių jau yra baigusios universitetą arba kitu keliu įsigijusios vieną ar kitą specialybę. Šiuo metu yra apie 30 mergaičių bendrabučio auklėtinių. E. Tamošaitienė yra kūrėja ir aktorė. Daug vaidinimų buvo jos sukurta ir surežisuota. Neretai lietuviškoji Europos visuomenė yra gėrėjusis jos žaviomis deklamacijomis.

Italija

STASYS LOZORAITIS, Lietuvos diplomatijos šefas, pasiuntė raštą Jungtinių Tautų visumos posėdžiui, iškeliantį Sovietų Sąjungos vykdomus tarptautinės teisės pažeidimus Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose. Jis priminė sovietų atstovo suktą manevrą, kai buvo svarstomi Portugalijos įvykiai. Tas atstovas tada teigė, kad niekam neturi būti leista mindžioti tvirtą tautų teisę savo likimą spręsti be įsikišimo iš šalies. Taip sovietų atstovas kalbėjo apie Portugaliją, nors Sovietų Sąjunga jau daug metų paneigia tokią pat teisę Lietuvai, kurią ji pasiglemžė karine okupacija, sunaikindama turėtą nepriklausomybę. Sovietinis okupantas ten šiandien yra palaidojęs kultūringo pasaulio pripažintus teisės principus ir pagrindines žmogaus teises.

Argentina

JONAS ČIKŠTAS Buenos Aires universitete baigė architektūros studijas. Diplomo gavimo porga jo tėvai Vanda ir Jonas Čikštai surengė vaišes savo užmiestinėje vasarvietėje "Augštas krantas". Dalyvavo daug jaunimo, turėjusio progą visą dieną praleisti gamtoje, pasimaudyti baseine, padainuoti lietuviškų dainų. Visi trys šios šeimos vaikai yra baigę universitetus. Duktė Eugenija — akių gydytoja, Aldona — kalbininkė.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO valdyba savo patalpose Buenos Aires balandžio 4 d. rengia specialias pietus pagerbti šios kolonijos

Lietuvių Meno Ansamblis "DAINAVA"
30 metų sukakčiai atžymėti
stato
dviejų veiksmų
MUZIKINĮ VEIKALĄ
"PAMARIO PASAKA"

Libretas — Danutė Brazytė-Bindokienė
Muzika — Aloyzas Jurgutis
Režisūra — Zita Kevalaitytė-Visockienė
Dekoracijos — Jurgis Daugvila
Apšvietimas — Česlovas Rukuiža
Choreografija — Jaunutis Puodžiūnas
Akompaniatorė ir chormeisterė — Emilija Pakštaitė
Diriguoja — Aloyzas Jurgutis

LAIKAS: 1976 metais
Premjera – vasario 28, šeštadienį, 8 v.v.
Antras spektaklis – vasario 29, sekmadienį, 3 v.p.p.
VIETA: Marijos Augštesniosios Mokyklos auditorijoje, 6727 So. California Ave, Čikagoje
BILIETAI: "Marginių" prekyboje, 2511 W. 69th St., Čikaga. Tel. PR 8-4585
KAINA: $8, 7, 6, 5, 4, 3.

SOLISTAI:
Margarita Momkienė
Valentinas Liorentas
Nelia Paulauskaitė
Julius Savrimas
Vytas Radys

BALETAS:
Violeta Karosaitė ir Jaunučio Puodžiūno studijos šokėjai
Simfoninis orkestras

Kongreso paskaitos, užbaiga, kelionės

R. O. ŠIŪLYTĖ
"TŽ" korespondentė

Paskaitos ir diskusijos

Štai jaunimo kongreso paskaitų temos: "Lietuvių veiklos dinamika" — Rasa Lukoševičiūtė; "Pasauliniai lietuvių centrai" — Gabija Juozapavičiūtė; "Politinė lietuvių veiklos dinamika" — Viktoras Nakas, "Lituanistikos svarba" — poetas Klemensas Jūra; "Lietuvių tremties literatūra: Pietų Amerikos rašytojų įnašas" — Marija Saulaitytė; "Lietuvių tautos egzistencija" (simpoziumas) — Jolita Kisieliūtė, Linas Kojelis ir Viktoras Nakas; "PLJS jaunimo veiklos praplėtimas" (simpoziumas) — kraštų sąjungų pirmininkai; "Jaunimo Sąjungos uždaviniai" — Romas Sakadolskis.

Po ryto paskaitos grupavosi diskusiniai būreliai. Kasdien kiekvienas turėjo dalyvauti dviejuose būreliuose. Čia vyko karštos diskusijos.

Sekė atstovų suvažiavimas. Visi siūlymai buvo perduoti atstovams. Siūlymai išaiškinti, diskutuoti ir tada balsuoti. Tie siūlymai, kurie priimti daugiuma balsų, tapo III PLJK nutarimais.

Po visų diskusijų labai skaniai valgydavome. Nuostabu, kad P. Amerikoje bulvės retas dalykas. Ryžiai ir bananai yra pagrindiniai valgiai. Turėdavome valandą laisvalaikio, bet dažnai reikėdavo testi neužbaigtus darbus, kad būtų mažiau nakties darbo. Graži Itaici aplinka ne tik leido mums susikaupti ir sparčiai padirbėti, bet ir pažaisti žuvytėmis tvenkinyje, pamatyti įvairius augalus, paukščius.

Po laisvalaikio — antra bendra paskaita ir diskusijų būreliai. Posėdžiavo darbo komisijos: jaunimo bendravimo, politinės jaunimo veiklos, lituanistinio švietimo, ryšių su lietuviškai nemokančiais, ryšių su Lietuvių Bendruomene, ryšių su organizuotais jaunimo vienetais, PLJS centrinių institucijų, ketvirtojo kongreso. Šios komisijos atidžiai dirbo, nes reikėjo sudaryti konkrečius siūlymus suvažiavimui.

Suvažiavimas ir literatūros vakaras

Pertrauka vakarienei. Nors ir daug įtampos jautėme, užtraukdavome dainelę, nes nuotaika buvo puiki. Skaičiuojant ir antrininkus, dalyvavo 116 jaunuolių, nors nevisi prisidėjo prie studijų dienų konkrečiais darbais. Savaitės viduryje išvažiavo trys Australijos atstovai, nes jiems studijų dienos buvo nereikšmingos. Jų nuomone turėtų būti visai kitokie kongreso tikslai.

Po vakarienės — antras atstovų suvažiavimo posėdis. Svarstėme siūlymus. Savaitės pabaigoje buvo jau tiek daug siūlymų, kad net paskutinį vakarą diskutavom iki 2.30 v.r.

Dienos metu dirbom, o laisvalaikiu ir vakarais vyko tautinių šokių šventės repeticijos. Sao Paulyje įvyks šventė, kurioje bus sudėtinė kongreso tautinių šokių grupė ir choras. Reikėjo išmokti naujus šokius ir dainas.

Vieną vakarą atvyko Sao Paulo ateitininkai ir suvaidino A. Škėmos "Žvakidę". Dar vis mastau kaip užsibaigė... Turėjome lietuvių literatūros ir Čiurlionio vakarą, kuriame buvo skaitoma ne tik buvusių, bet ir dabartinių poetų kūryba. Proga buvo pamatyti skaidrių iš Amazonės, Brazilijos ir net Lietuvos vaizdų.

Aplankė mus vysk. A. Deksnys ir prel. L. Tulaba, atvykę iš Europos, perdavė mums nuoširdžius linkėjimus.

Studijų dienoms rūpestingai vadovavo Rimgaudas ir Imantė Juraičiai. Komendantu buvo kun. Jonas Šulcas, kuris prižiūrėdavo bendrą studijų dienų tvarką.

Nors 1 v.r. buvo numatyta tyla, bet daug kas nemiegojo iki paryčių, baigdami dienos darbus ar ruošdami sekančios dienos paskaitas, diskusijas.

Kongreso užbaiga

Sausio 6 d. po pietų reikėjo palikti Itaici ir grįžti į miestą. Jautėmės patenkinti, nes atlikom daug darbų, nors kalnų nenuvertėm. Jaučiu, kad grįšiu turtingesnė žiniomis, gautomis studijų dienose. Daug sužinojom ne tik apie lietuvišką veiklą ir jaunimo organizacijas, bet ir susigyvenom. Visi jautėm, kad siekiame bendrų tikslų ir žygiuojame kartu.

Grįžę į Sao Paulo, kurie turėjo dalyvauti tautinių šokių šventėje, važiavo į repeticiją. Kiti grįžo pas šeimas arba į viešbutį.

Po repeticijos sugrįžau pas šeimą paskutinį kartą. Papasakojau apie studijų dienas ir po vakarienės važiavom į kongreso uždarymą, kuris įvyko puikiausioje salėje. Lauke plevėsavo visų dešimt kraštų vėliavos, turbūt, kad lietuviai žinotų, kad atvažiavo į jiems skirtą salę. Prezidiumas buvo sudarytas iš aštuonių asmenų. Kongreso dalyviai vėl buvo pristatyti pagal kraštus. Sveikino PLB pirm. inž. Bronius Nainys, baltiečių komiteto pirm. kpt. J. Čiuvinskas, "Pro Liberdade" komiteto pirm. dr. Caio Vidigal Xavier da Silviera. Pagrindinį sveikinimo žodį tarė studijų dienų vadovas Rimgaudas Juraitis. Jaunimo priimtas rezoliucijas pateikė Gabija Juozapavičiūtė. Pranešta, kad nauja PLJS valdyba bus sudaryta Kanadoje ir IV PLJK įvyks Vokietijoje 1979 m. liepos mėnesį. Atžymėti tūkstantiniai, t.y. tie žmonės, kurie aukojo kongresui 1,000 kruzeirų (mūsų pinigais $100). Kalbėjo organizacinio komiteto Brazilijoje pirm. Arūnas Steponaitis.

Meninę programą atliko "Žibučių" oktetas, Argentina, pianistė Regina Šlepetytė, Brazilija, dainininkė Adriana Jocytė, Argentina. Pastaroji padarė didelį įspūdį: tik 13 metų, dainuoja lietuviškas dainas, nors silpnokai kalba lietuviškai. Danutė Bankaitytė, JAV, kankliavo, Žilvilė Juraitytė, Brazilija, deklamavo eilėraštį, "Baltijos" ansamblis, Kanada, padainavo liaudies dainų ir pašoko tautinių šokių.

Po kongreso užbaigos dar liko kelios dienos Brazilijos šalyje.

Tautinių šokių šventė

Sausio 7 dieną išsimiegojau, susitvarkiau kelionei, nes ši vakarą reikės atsisveikinti su šeima. Praleidom laiką, kalbėdami apie įvairius dalykus. Žmonelė, žiūrėdama į mano delną, pasakojo burtus. Įdomu... Atsisveikinti graudu, bet jaučiausi patenkinta sudariusi naujas draugystes. Ačiū už nuoširdumą, rūpestingumą, kurį patyriau. Ašarėlės blizgėjo ne tik mano akyse, kai išvažiavau į tautinių šokių šventę.

Tautinių šokių šventės organizatorius — kun. Antanas Saulaitis. Dalyvavo penkios grupės: "Baltija" iš Kanados, "Rūtelė" iš Brazilijos, "Nemunas" iš Brazilijos, Lietuvių Centro Ansamblis iš Argentinos ir sudėtinė kongreso grupė. Dėl blogos akustikos kongresinis choras nedainavo. Suėjo apie 800 asmenų. Buvo atlikti šie šokiai: Gyvataras, Vijūnas, Sukčius, Kepurinė, Pakeltkojis, Aštuonytis ir Suktinis. Du A. Mikulskio kūrinius kankliavo Danutė Bankaitytė. Ši šventė išjudino Pietų Amerikos jaunimo veiklą. Ilgos repeticijos, visas idėtas darbas pagaliau pasireiškė sėkmingoje šventėje.

Ekskursija

Po šventės keturi autobusai vežė ekskursantus į Rio de Janeiro. Kelionė užtruko 6 valandas. Rio mieste pavalgėme pusryčius ir važiavome traukinėliu pamatyti to didžiulio Kristaus, kuris matosi iš kiekvienos miesto pusės. Užsikėlėm taip augštai, kad net ausys užsikimšo. Koks idomus vaizdas kalno viršūnėje! Gaila, kad diena buvo truputį debesuota.

Po to važiavome i garsuji Copacabana paplūdį. Vietiniai čia nesilanko. Dabar suprantu kodėl: bangos didžiulės, o povandeninė srovė labai stipri — pagavusi žmogu parverčia. Su pilna jėga mėginau laikytis, bet kritau... Stebėjausi, kaip išrėpliojau ir likau gyva!

Valgėme puikioj valgykloj "Costa do Sul". Vakare kėlėmės i augštą kalną "Sugar Loaf Mountain" pamatyti miesto vaizdo nakties metu ir specialių braziliškų šokių. Ten ir mes turėjom progą pašokti scenoje ir padainuoti dvi dainas. Abi tautos broliškai rodė savo talentus. Dienos metu buvo karšta — 104°F. Naktį truputį atšalo, tad buvo smagiau. Grįžom į "Costa do Sul" užkąsti prieš grįžtant į Sao Paulo.

Kelias atgal

Sausio 10 d., 9.30 v.v., išvažiavom į aerodromą. Paskutinis atsisveikinimas! Gaila, kad daug jaunimo išsiskirstė ir nebuvo su kuo atsisveikinti. Aerodrome iki pat lėktuvo pakilimo laukė Brazilijos jaunimo veikėjai. 4.15 v.r. lėktuvas pakilo į tamsią, žvaigždėtą padangę. Kelionė namo atrodė daug trumpesnė, nes tiek daug įspūdžių reikėjo pasidalinti, kad nejautėm kaip laikas prabėgo. Nusileidom Čikagos O'Hare aerodrome 2 v.p.p. Atsisveikinau su pažįstamais ir bėgau tvarkyti tolimesnio skridimo į Torontą. Dabar jaučiau, kad III PLJK pasibaigė. Šaltis purtė, gamta čia buvo kitokia, pažįstamų iš viso pasaulio nėra. Laimingai į namus grįžo kanadiečiai ir visos kitos delegacijos.

Sėdžiu virtuvėje ir geriu iš Brazilijos parvežtą skanią kavą, ir mąstau apie prabėgusias 3 savaites. Mano papasakojimai, rašytai niekad neatpasakos pergyventų jausmų bei įspūdžių. Sudarytos draugystės ateityje atneš nevieną laiškutį. Pergalvoju tas dienas, kai dainavom "Pasivaikščioti išėjo žaliais pagiriais" devynis kartus, tą baimę, kurią pergyvenau, kai rankinuko dirželis nutrūko kelionės vidury, tas draugystės ašaras akyse, kai reikėjo atsisveikinti su draugais, tą jausmą, kai esi svetimam mieste ir reikia sirgti tropišku negalavimu... Galva supasi svajonėse. Reikės laiko, kol atsigausiu ir mintys nebėskrajos pro tropiškas šalis. Jaučiuosi turtingiausias žmogus, dalyvavęs III PLJK programoje. Nekantriai lauksiu IV PLJK Vokietijoj 1979 metais. Iki pasimatymo!

"Tėvų žemė Lietuva — mūs širdyje visada!

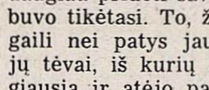

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. Lubys. Tel. WA2-7981, 922-8112.

Čikagos Lietuvių Meno Ansamblio "Dainava" statomo muzikinio veikalo "Pamario pasakos" konstruktoriai: režisorė Zita Visockienė, muzikas Aloyzas Jurgutis, rašytoja Danutė Brazaitytė-Bindokienė. Šis naujai sukurtas veikalas statomas 30 metų sukakties proga vasario 28 ir 29 d.d. Čikagoje
Nuotr. V. Jasinevičiaus

Jaunimo kongresas ir ateitis

AL. GIMANTAS

Vienas mūsų šeimos narys, kaip rinktas atstovas, dalyvavo III jaunimo kongrese P. Amerikoje. Atseit, buvo proga gana artimai ir iš pirmųjų šaltinių susipažinti su visa kongreso eiga, nuotaikomis.

Dar ir šiandien visuomenės tarpe girdėti gana įvairūs atsiliepimai apie kongresą, kurių nemaža dalis liečia daugiau materialinę pusę. Klausiama, ar įdėtos sumos, išlaidos tikrai pasiteisino, ar išleisti pinigai nenuėjo veltui, ar galima įžvelgti apčiuopiamą naudą ir pan. Būdinga tai, kad priekaištai ir nepasitikėjimas ateina nemaža dalimi iš tų, kurie jaunimo kongresui iš viso neaukojo arba pasitenkino tik minimalia simboline suma. Tačiau visi aukotojai gali būti tikri, kad pinigais niekas tuščiai nesisvaidė, visos išlaidos buvo pilnai pateisintos, skaitytasi su kiekvienu centu, net rinktiems atstovams (esant ribotoms lėšoms) teko žymiai daugiau pridėti savo pinigų nei buvo tikėtasi. To, žinoma, nesigaili nei patys jaunuoliai, nei jų tėvai, iš kurių kišenių daugiausia ir atėjo pagrindinis išvykos narių finansavimas.

Viską sverti grynai piniginiu mastu būtų tikras nesusipratimas. Lietuviškoji veikla iš viso niekur nepajudėtų ir liktų be jokių apčiuopiamų rezultatų, jei viską matuotume tik piniginiu saiku. Mūsų visų laimei ir pasitenkinimui, susipratusi visuomenės dalis visada ateina su materialine ir moraline pagalba, organizuojant išskirtinos reikšmės, globalinio pobūdžio įvykius. Pasauliniai jaunimo kongresai tik jau turi būti laikomi pirmoje eilėje.

Mūsiškio jaunimo atstovai savo akimis matė, kaip daug naujo lietuviško entuziazmo bei užsidegimo pabėrė visiems tik ką pasibaigęs jaunimo kongresas. Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos lietuviai dar ilgus metus jaus tą poveikį, kurį jiems padarė jaunimo kongresas, jo atskiros dalys, organizuotos kiekviename tų kraštų.

Mūsiškių nuomone, ten vietinis jaunimas, kurio paviršutinis lietuviškumas lyg ir užgožtas ispanų ar portugalų kalbos bei vietinių papročių, visdėlto savo širdyje yra lietuviškas, susipratęs ir patriotiškai nusiteikęs. Pagrindinė problema — trūkumas vadovų. Nuo to ir priklausys tolimesni lietuviškieji nusiteikimai P. Amerikos žemyne.

Būtų idealu, jei užsimezgę ryšiai, naujos draugystės tarp pietiečių ir šiauriečių lietuvių jaunimo galėtų būti plečiami tiek asmeniniu, tiek ir bendruomeniniu mastu. Štai, pas mus būna visa eilė vasaros stovyklų (studentija, skautai, ateitininkai). Kaip būtų gera, jeigu jose galėtų dalyvauti bent ribotas skaičius jaunimo iš pietinio žemyno kraštų. Kliūtis — tik viena, būtent, lėšos. Čia ir būtų stabdys betkuriai iniciatyvai. Jei būtų galima turėti nuolatinį ir neišsenkantį fondą kitų kraštų jaunimo vadovų paruošimui, lietuviškąją ateitį anoje pusiaujo pusėje galima būtų piešti žymiai šviesesne spalva. Visa tai aiškiai matome ir suprantame, bet nuoga realybė vaizdžiai liudija, kad žodžių srautas neišspręs šios problemos, jei planų įgyvendinimui nebus lėšų. Todėl kartais baisu darosi pagalvojus, kad taupome milijonus ateičiai, kai šiuo metu taip labai trūksta finansų šios dienos projektų finansavimui. Kaikurie tų sumanymų lietuviškoje plotmėje reikia būti ar nebūti. Tai itin aišku P. Amerikos dar vis pulsuojančiame lietuvių gyvenime. Tačiau, kad tas vis silpnėjantis pulsas visąi nesustotų, jau reikia kaiko žymiai daugiau. Jei kas šiais teigimais netiki, tepasikalba su atgal grįžusiais III jaunimo kongreso dalyviais.

Sužinokite daugiau apie savo šalį šiais metais

Jūsų šalis nori būti tyrinėjama. Ramūs ežerai ir didelės upės; nepaliesti miškai ir augšti kalnai; sudėtingi didmiesčiai, atspindintys augančios šalies gyvastingumą; ramūs miestai ir miesteliai, kur gyvenimas plaukia lėtesniu tempu. Įsisavinki šalies kultūras, jos tradicijas, jos istoriją ir tikrai jauskis namie.

Kur bekeliausite, rasite nuoširdžius, draugiškus žmones ir šiltą bei malonų priėmimą.

Jūsų kelionių įstaigos atstovas pagelbės jums suplanuoti pažintinę kelionę, painformuos apie lankytinas vietas, matytinus dalykus arti ir toli. Teiraukitės apie įvairias galimybes pamatyti Kanadą, įskaitant ekskursijas ir kitas suplanuotas pasiūlas.

Canada

Canadian Government Office of Tourism
Office de tourisme du Canada

Urugvajaus ir Argentinos lietuvių jaunimo grupė pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykloje Argentinoje

Gyvenimas Dievui, žmonėms ir mokslui

Kun. dr. Jono Gutausko 70 metų amžiaus sukaktis

STEPAS JAKUBICKAS

Š.m. sausio 18, sekmadienį, Delhi lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. Jonas Gutauskas šv. Mišiomis pradėjo savo amžiaus 70 metų sukaktį. Pamaldose ir salėje dalyvavo daug žmonių, jų tarpe nemažai ir lietuvių evangelikų.

Po pamaldų parapijos salėje įvyko iškilmingas sukakties minėjimas. Prie apvalių stalų susėdę parapijiečiai, svečiai ir organizacijų pareigūnai drauge su klebonu stiprinosi pačių žmonių suneštiniu maistu, kavute ir kalbėjosi dienos temomis. Tą nuotaikingą pašnekesį pertraukė DLK Gedimino šaulių kuopos pirm. Stepas Jakubickas, vietos organizacijų pavestas, šiais žodžiais:

Šiandieną mes čia susirinkome kaip gera ir vieninga lietuvių šeima pabendrauti su mūsų klebonu kun. dr. Jonu Gutausku, jam švenčiant savo amžiaus 70 metų sukaktį (salėje plojimas). Šios sukakties proga mes sveikiname kleboną ne vien tik dėlto, kad jis užbaigė 70 metų amžiaus, bet ir paminėti tų darbų, kuriuos jis per 70 metų yra nuveikęs mūsų tautos gerovei bei Dievo garbei.

Po įžanginio žodžio KLB Delhi apylinkės pirm. A. Ratavičienė, sveikindama kleboną, nuo vietos organizacijų jam įteikė raudonų rožių ir vertingą dovaną. Poetė Birutė Vytienė eiliuotu žodžiu pasveikino ir priminė sukaktuvininko darbus parapijoje. Mišių patarnautojas Rimantas Jabubickas pagrojo akordeonu. Po to dar sveikino dr. Bronius Povilaitis, Karolis Lukošius ir Pranas Žilvitis. Jie visi linkėjo gražaus tolimesnio gyvenimo ir sėkmingos veiklos parapijoje.

Nupūtus torto žvakes ir sugiedojus "Ilgiausių metų", kun. dr. Jonas Gutauskas savo padėkos žodyje prisiminė Lietuvoje praleistą jaunystę, okupacinius ir tremties metus, kurie daugumai mūsų yra pakirtę šaknis plėstis tautos gyvenime ir darbuose.

Biografiniai bruožai

Gimė 1906 m. sausio 16 d. Katleriškių km., Anykščių valsč., Ukmergės apskr. (po I D. karo Debeikių valsč., Utenos apskr.). Mokėsi 1919-25 m. Utenos gimnazijoje, 1925-32 m. Kauno kun. seminarijoje ir Vytauto Didžiojo universitete teologijos-filosofijos fakulteto teologijos skyriuje.

Siekdamas mokslinio laipsnio, klausė specialiame skyriuje paskaitų, mokėsi graikų ir hebrajų kalbų. Aktyviai reiškėsi abstinentų, visuomenininkų ir literatų būreliuose, kurį laiką būdamas jų pirmininku. Kunigu įšventintas Kauno bazilikoje arkiv. J. Skvirecko 1932 m. gegužės 21 d. Baigiamųjų egzaminų diplomas "cum laude" (gerai). 1932-33 mokslo metų pabaigoje parašė darbą "Penki šv. Tomo Akviniečio argumentai Dievo buvimui įrodyti", išlaikęs iš specialaus kurso egzaminus (nors tais metais dirbo Pandėlio ir Razalimo parapijose), gavo teologijos licenciatą pažymiu "gerai". Panevėžio vysk. K. Paltarokui leidus, 1933-34 mokslo metais vėl grįžo į universitetą daktaro laipsniui kurso išklausyti ir jo baigti.

1934-39 m. buvo Kupiškio ir Biržų gimnazijų kapelionu, lotynų kalbos mokytoju. Vasaros atostogų metu dirbo universiteto, seminarijos ir prel. A Dambrausko bibliotekose, kur turėjo progos perskaityti naujausias knygas apie Vladimirą Solovjovą. Pasirinko ir temą disertacijai: "Vl. Solovjovo mokslas apie Romos popiežiaus primatą". Prof. V. Biržiškai leidus, iš universiteto bibliotekos parsinešdavo į namus Solovjovo raštus ir kitas reikiamas studijoms knygas. 1936 m. vasaros atostogas praleido Paryžiuje, dirbdamas Sorbonnos, ypač slavų bibliotekose, jieškodamas disertacijai medžiagos. Tenai surado ir IV Solovjovo laiškų tomą. Vysk. K. Paltarokui leidus, 1939 m. pasitraukė iš Biržų gimnazijos kapeliono pareigų disertacijai rašyti. Pastaroji buvo baigta ir įteikta prieš Kalėdas, tik reikėjo, kad vienas komisijos narių ją peržiūrėtų ir nurodytų trūkumus. Tačiau ji buvo atgauta tik po Velykų su pastaba, kad nieko nereikia taisyti. Disertacija įvertinta gerai, ir kun. J. Gutauskas 1940 m. gavo teologijos daktaro laipsnį.

Tolimesnė veikla

1941-44 m. kun. dr. J. Gutauskas buvo VDU teologijos fakulteto orientalinės teologijos, patrologijos (senosios krikščionių literatūros), religijų istorijos, filosofijos istorijos ir retorikos jaunesnysis dėstytojas, Institutum Russicum steigėjas ir pirmininkas. Instituto reikalais tartasi su arkiv. T. Matulioniu ir arkiv. metropolitu J. Skvirecku, kuris apie institutą informavo vyskupų konferenciją. Iš arkiv. T. Matulionio gavęs Okulič-Kulak parašytą rusišką katekizmą, slaptai atspausdino net dvi laidas apie 5000 egz. ir 80,000 keturių puslapių sulankstomų lapelių su ortodoksų vartojamomis maldomis. Jie per parapijų klebonus buvo paskleisti tarp į Lietuvą atkeltų rusų ortodoksų.

1945-48 m. sukaktuvininkas buvo III Popiežiaus Misijos delegatūros lietuviams Vokietijoje ir Austrijoje patarėju jaunimo bei mokyklų reikalams; 1948-49 m. Medellino arkivyskupijos kun. seminarijos profesoriumi Kolumbijoje. 1953 m. Lavalio universitete Kvebeke gavo pedagoginių mokslų daktaratą su pažymiu "cum laude", parašęs disertaciją "L'éducation religieuse de l'enfant en relation avec son developpement mental" (Religinis vaiko auklėjimas ryšium su jo dvasine raida). Toronto arkivyskupo kardinolo James C. McGuigan buvo kviečiamas į Šv. Augustino seminariją dėstyti dogmatinės teologijos. Taipogi buvo kviečiamas dėstytoju ir į San Diego, Kalif., katalikų universitetą ir dar į bent dvi kolegijas, bet dėl susilpnėjusios sveikatos nuo tų kvietimų turėjo atsisakyti. 1946-52 m. buvo ateitininkų federacijos, Kanados lietuvių katalikų federacijos ir ateitininkų sąjungos dvasios vadu. 1949-51 m. buvo Kanados L. K. Kunigų Vienybės pirmininku ir valdybos nariu 1952-55 m.; 1952-56 m. — KLB krašto valdybos nariu ir sekretoriumi. 1959 m. Londono vyskupui John C. Cody leidus, suorganizavo Delhi lietuvių Šv. Kazimiero parapiją, kuriai vadovauja jau 16 metų, jungdamas plačios apylinkės kelis šimtus lietuvių. Yra vietos šaulių kuopos garbės narys, apdovanotas Šaulių Žvaigždės ordinu.

Spaudos darbuose

Būdamas V klasėje, pradėjo rašyti straipsnelius ir eilėraščius Utenos ateitininkų laikraštėliui. Kunigų seminarijoje rašė "Išeivių Drauge" ir "Vytyje", vėliau — "Mūsų Laikraštyje", "Ateities Spinduliuose", "Ateityje", "Tremties Mokykloje", "Aiduose", "Drauge", "Lux Christi", "Lumen Christi", "Švietimo Gairėse", "Moteryje", "Tėviškės Žiburiuose", L. K. Mokslo Akademijos leidiniuose.

Kun. dr. Jonas Gutauskas, atšventęs 70 metų amžiaus sukaktį

Yra išleidęs: "Dangaus tarnyboje", 1932 m.; teologinę disertaciją "Vl. Solovjovo mokslas apie Romos popiežiaus primatą", 1940 m.; "Didysis Svečias" (apie Sutvirtinimo sakramentą) 1947 m.; "Vaiko Dievas ir religija" (supopuliarinta ir lietuvių kalba išleista prancūziškoji disertacija), 1953 m.; "Dievo vaikas" (vaikams maldaknygė), 1955; "Religinė pedagogika" (rankraštyje); "Dievas šiandieną", 1973 m.; "Krikščionybė Lietuvoje", 1973 m. Spaudai paruošta "Didžiųjų Bažnyčios Tėvų ir rašytojų žodžiai šių dienų žmogui". Tai senosios krikščionių literatūros antologija tikėjimo, doros ir krikščioniškos pasaulėžiūros klausimais.

Sukaktuvininkui yra tekę vikarauti, būti gimnazijų kapelionu, dėstyti kunigų seminarijose ir ilgiausiai klebonauti. Tačiau, jo žodžiais, daugiau laiko turėjo rašymui būdamas dėstytoju, negu klebonaudamas.

Toliau kalbant su sukaktuvininku, išaiškėjo ir "Lietuvių Enciklopedijoje" įsibrovęs netikslumas. Ten parašyta, kad kun. J. Gutauskas yra "Tėviškės Žiburių" steigėjas. Turėjo būti: **vienas iš steigėjų.**

Kun. dr. Jonui Gutauskui pradedant aštuntą dešimtį, linkėtina geros sveikatos, dar daug kūrybingų ir šviesių metų.

DISKUSINES MINTYS

Asmenybės ir figūros

VYT. P. ZUBAS

Spausdiname šį diskusinį straipsnį, tikėdamiesi, kad jame keliamu klausimu pasisakys ir kiti. RED.

Nedažnai laikraščių vedamieji patraukia skaitytojo dėmesį smalsumą sukeliančiom antraštėm. Tokią retą antraštę turėjo "Tėviškės Žiburių" š.m. nr. 2 vedamasis "Nijolė ir Kęstutis", kurį tikriausiai skaitė daugiau, negu paprastai vedamuosius skaitančiųjų. Rodos, nieko ypatingai svarbaus ar naujo vedamasis neiškelia, tačiau visdėlto nevieną skaitytoją privertė susimąstyti ir pagalvoti. Pagalvoti ne apie tai, ką Nijolė ar Kęstutis pasakė, ką "Gimtasis Kraštas" parašė, ar ką S. Kudirka Toronte kalbėjo. Tai kasdienybė, dažnai girdimi ir dažnai kartojami trafaretai.

Susimąstyti privertė pavaizduotos dvi labai žmogiškos figūros, abi besisielojančios lietuvių tautos išlikimu ir šito siekiančios dviem skirtingais keliais. Nijolės pasirinktas kelias pavojingas dėl atviro kovingumo, galintis nuvesti prie jos pačios greito sunaikinimo. Kęstutis realių galimybių ribose jieškojo kompromiso. "Nelaisvė vienas tautas nuveda į mirtį, o kitas į prisikėlimą. Mūsų tautos ateitis priklausys ne nuo to, kaip mes vadinsime dabartinę situaciją, bet labiau nuo to, kaip mes joje orientuosimės" — rašo F. Jucevičius.

Būdami šitokioje situacijoje, turime tik vieną pasirinkimą: eiti keliu, kuris neveda į tautos mirtį. Tačiau kas gi gali pasakyti: Nijolės ar Kęstučio pasirinktas kelias yra tikresnis? Gyvenam pragmatiškais laikais. Maža romantikos Jucevičiaus žodžiuose, dar mažiau amerikiečių antrojo karo generolo Patton pareiškime: ne tas didvyris, kuris pasirengęs numirti už savo kraštą, bet tas, kuris priverčia priešą numirti už jo (priešo) kraštą. Generolas grubesnius žodžius naudodavęs kalbėdamas savo kareiviams, tačiau mintis lieka ta pati: susinaikinti nėra toks jau didelis dalykas, nors tikslai būtų ir geriausi.

Toliau mąstant prisimena ir kitų asmenų paralelės. Pirmoji pora — ne kuklūs, eiliniai žmonės, kaip Nijolė ir Kęstutis, bet Katalikų Bendrijos šulai, katalikiškų kraštų kardinolai — primai: Vengrijos Mindszenty ir Lenkijos Wyszynski. Besikeičiančiose laiko sąlygose abu atsidūrė toje pačioje padėtyje, tačiau pasirinko skirtingus kelius. Kardinolo Mindszenty bekompromisinis pasipriešinimas ne tik sunaikino jį patį, bet ir jam patikėta Bendrija sunyko. Nieko nebegirdim apie Vengrijos katalikus, nors prieš karą jie buvo nesilpnesni už lenkus. Tai nepaprastai sunki atsakomybė buvusiam Ganytojui, ir Vatikano nepasitenkinimas kardinolo užimta linija gerai suprantamas. Paties kard. Mindszenty asmeninė tragedija dar sunkiau išmatuojama: siekdamas gero savo kaimenei, kovojo ir kentėjo, bet nei savųjų neišgelbėjo, nei pats kankinio vainiko nesusilaukė.

Toronto dienraštis "Globe & Mail" š.m. sausio 6 d. ilgame straipsnyje kardinolą Wyszynskį vadina vienu iš dabartinės Lenkijos valdžios lygiateisių regentų. Jo galia esanti didelė ir jos jau nė nebando užgniaužti komunistinė krašto valdžia. Čia pat pateikiami faktai: Liubline veikiantis katalikiškas universitetas turi arti 3.000 studentų; kasmet išgaunami leidimai statyti apie 200 naujų šventovių; pernai įšventinta per 600 naujų kunigų. Žinant antireliginį komunistų nusistatymą, tai sunkiai įsivaizduojami reiškiniai.

O gal tai ir nėra tik utopija? Lenkijos katalikų ir komunistų abipusis pakantumas gal ir yra eksperimentas, kuris skatina Vatikaną jieškoti sugyvenimo su bedieviška sistema. Tokius Vatikano ėjimus neretai kritikuoja net mūsų katalikai, užmiršdami, kad pasaulyje nėra kitos institucijos ar valstybės, turinčios arti 2.000 metų diplomatinę patirtį. Tiesa, per tą laiką buvo padaryta didelių klaidų, gal jos ir šiandieną daromos, bet vargu ar galima būtų rasti betkokioj kitoj organizacijoj geriau kvalifikuotus žmones tokiems svarbiems sprendimams daryti.

Kaip ten bebūtų, bet kardinolo Wyszynski asmenybė nepaprastai iškilo, ir netenka abejoti, kad ateity Kristaus šviesa iš Lenkijos švies visai Vidurio ir Rytų Europai.

Prisimena ir iškilieji mūsų tautos Ganytojai. Pradėkim nuo vyskupo K. Paltaroko, kurio šimtasis gimtadienis pernai praėjo beveik niekieno nepastebėtas. Neviskas šiandieną jau žinoma, bet viena aišku, kad nepaprastai sunkiais pokario metais vysk. Paltarokas buvo ramstis, kurio dėka Katalikų Bendrija Lietuvoje išliko nesunaikinta. Kas žino, gal jeigu jaunesnis būtų buvęs, ar nebūtų pirmasis šių laikų lietuvis susilaukęs kardinolo skrybėlės?

Vyskupo Motiejaus Valančiaus darbai ir nuopelnai lietuvių tautai gerai išryškinti pernai, minint jo 100 metų mirties sukaktį. Jis buvo tautos švietėjas, blaivintojas ir vadas, paruošęs kelią "Aušrai" ir galutiniam Lietuvos atgimimui — rašo "Aidai" 1975 m. 5 nr. Su pagarba jis minimas ir sovietinėje Lietuvoje: "Kad ir aukštą postą užima Valančius ano meto hierarchijoje — jis Žemaičių vyskupas — tačiau, pats mužiko vaikas būdamas, su pagarba ir meile žiūri į žemdirbius. Kaip dvasininkui — jam rūpi pamokyti, kad jie būtų dori ir blaivūs. Kaip švietėjui — kad jie pažangiai ūkininkautų, kad baudžiavą panaikinus griebtųsi ir amatų". Šitaip Valančius pristatomas 1966 m. paruoštame Vilniaus radijo vaidinime, Montrealio "Krivūlės" išleistoje plokštelėje "Palangos Juzė".

Didelę teigiamą asmenybę ir po 100 metų prisimena visi, nežiūrint pasaulėžiūrų skirtumo. Tačiau kaip vysk. Valančių priimtume šiandieną? Tuose pačiuose "Aiduose" skaitom, kad jis nepritaręs 1863 metų sukilimui, kai tuo tarpu jo vyskupijos kunigas A. Mackevičius paaukojo savo gyvybę tam sukilimui

(Nukelta į 9-tą psl.)

Klevelando vyrų oktetas, atlikęs meninę programą "T. Žiburių" spaudos baliuje 1976. II. 7 Anapilio salėje. Iš kairės: R. Bublys, V. Žiedonis, Staniškis, M. Aukštuolis, sol. I. Grigaliūnaitė, R. Butkus, G. Motiejūnas, M. Motiejūnas. Viduryje — dekoracinis simbolis, sukurtas kun. J. Staškaus

Nuotr. S. Dabkaus

Ontario

NUOMOS PRIEŽIŪRA

ĮSTAIGŲ ADRESAI

Savininkai ir nuomininkai, norintys gauti informacijų, blankų arba pagalbos ryšium su gyvenamųjų patalpų priežiūros įstatymu (Residential Premises Rent Review Act), gali kreiptis į vietines nuomos priežiūros įstaigas, nurodytas šiame sąraše. Tos įstaigos pradėjo veikti 1976 m. vasario 9, pirmadienį.

OFFICE AND AREA SERVED	OFFICE LOCATION	MAILING ADDRESS (for all correspondence including completed forms)
METRO TORONTO		
City of Toronto	77 Bloor St. W. Tel. 923-1199	Ontario Rent Review Box 5370 Postal Station A Toronto M5W 1N6
Etobicoke	56 Aberfoyle Cres. Tel. 923-1199	Ontario Rent Review Box 511 Postal Station Etobicoke M9C 4V5
East York	1880 O'Connor Dr. Tel. 923-1199	Ontario Rent Review Box 1013 Postal Station O East York M4A 2N4
North York	45 Sheppard Ave. E. Tel. 923-1199	Ontario Rent Review Box 234 Postal Station A Willowdale M2N 5S8
Scarborough	2100 Ellesmere Rd. Tel. 923-1199	Ontario Rent Review Box 940 Postal Station A Scarborough M1K 5E4
York	702 Weston Rd. Tel. 923-1199	Ontario Rent Review Box 23 Postal Station A Weston M9N 3M6
CENTRAL-EAST		
Barrie, for the County of Simcoe and the District Municipality of Muskoka	110 Dunlop St. E. Tel. 737-2111	Ontario Rent Review Box 985 Barrie L4M 5E1
Mississauga, for the Regional Municipality of Peel	1310 Dundas St. E. Tel. 270-3280	Ontario Rent Review Box 126 Postal Station A Mississauga L5A 2Z7
Oshawa, for the Regional Municipality of Durham	74 Simcoe St. S. Tel. 579-4421	Ontario Rent Review Box 618 Oshawa L1H 7R2
Peterborough, for the Counties of Peterborough, Northumberland, Victoria, and Haliburton	340 George St. N. Tel. 743-9511	Ontario Rent Review Box 1586 Peterborough K9J 7S2
Richmond Hill, for the Regional Municipality of York	10255 Yonge St. Tel. 884-6092	Ontario Rent Review Box 391 Richmond Hill L4C 4Y6
CENTRAL-WEST		
Hamilton, for the Regional Municipalities of Hamilton-Wentworth, Halton, Haldimand-Norfolk, and the County of Brant	Hess Towers 55 Hess St. Tel. 528-8701	Ontario Rent Review Box 2006 Hamilton L8N 3R5
Kitchener, for the Regional Municipality of Waterloo and the Counties of Wellington and Dufferin	30 Duke St. W. Tel. 579-5790	Ontario Rent Review Box 2048 Main Terminal Kitchener N2G 4J3
St. Catharines, for the Regional Municipality of Niagara	80 King St. Tel. 684-6562	Ontario Rent Review Box 3027 St. Catharines L2R 7E3
SOUTHWESTERN		
London, for the Counties of Middlesex, Oxford, Elgin, Lambton, Perth and Huron	80 Dundas St. Tel. 673-1660	Ontario Rent Review Box 5101 London N6A 4L6
Windsor, for the Counties of Essex and Kent	251 Goyeau St. Tel. 253-3532	Ontario Rent Review Box 1605 Windsor N9A 6F2
EASTERN		
Ottawa, for the Regional Municipality of Ottawa-Carleton *plus* that portion of Lanark County lying *east* of Highway 29, *including* the town of Carleton Place and Smiths Falls	265 Carling Ave. Tel. 238-5055	Ontario Rent Review Box 9800 Ottawa K1G 3Y2

Jeigu Jūs gyvenate už nemokamo telefono srities ribų, ir įstaiga aptarnaujanti Jūsų savivaldybės rajoną, taip pat yra už minėtos srities ribų, kreipkitės į telefonistę ir prašykite numerio Zenith 9-6000 — būsite nemokamai sujungtas su nuomos priežiūros įstaiga.

Ontario Ministry of Consumer and Commercial Relations

(IŠSIKIRPKITE IR SAUGOKITE)

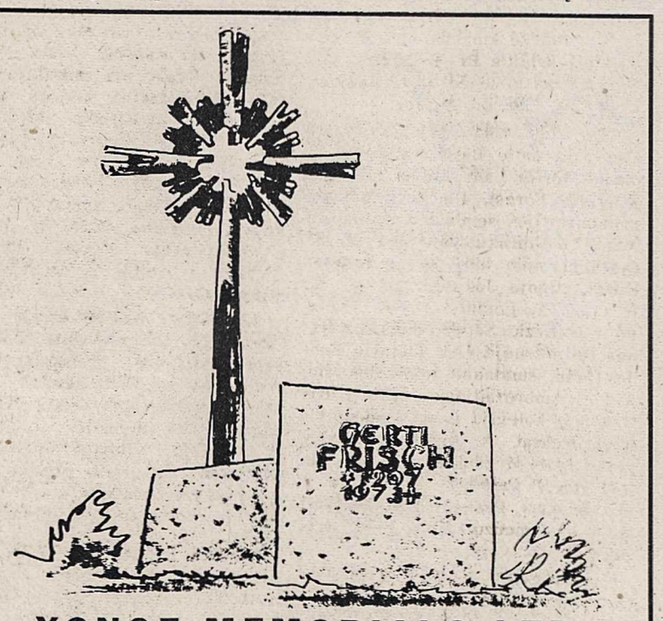

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Čiurlionio festivalio koncertas

EUSTACE G. JACKSON
"The Ottawa Journal" meno kritikas

Sausio 24 d. Kanados Lietuvių Bendruomenė Otavoje suruošė koncertą paminėti žymaus dailininko ir kompozitoriaus M. K. Čiurlionio 100 metų gimimo sukaktį. Koncertas įvyko Otavos National Arts Centre salone. Dalyvavo federacinės valdžios ir Ontario kultūros departamento atstovai kartu su daugeliu lietuvių.

Programą atliko mergaičių choras "Aidas" iš Hamiltono, diriguojamas gerai žinomo boso-baritono V. Verikaičio iš Toronto, dalyvaujant ir sopranui Ginai Čapkauskienei (Capkas) iš Montrealio.

"Aidas" yra puiki jaunų merginų grupė su gražiu tono ir ritmo pajautimu, kuris buvo pažymėtinai ir nuosaikiai kontroliuojamas. Choristės gyvai reagavo į V. Verikaičio dirigavimą, dainų interpretacijai nuolat keičiantis tarp dramatiškumo ir lyriškumo. Humoristinėse dainose pagrindinė mintis tuoj pat ir aiškiai buvo pagaunama publikos, kuri tuo gėrėjosi.

Gina Čapkauskienė (Capkas) yra padariusi didelę pažangą nuo savo paskutinio pasirodymo Otavoje. Dabar ji pilnai valdo savo koloratūrinį sopraną ir jį vartoja su subtilumu, kuris žavi savo tono tyrumu, draminio kontrasto pajautimu, o muzikinės frazės yra lygintinos su perlų karoliais. Kartu su V. Verikaičiu ji dainavo Čiurlionio duetą "O lekia gulbių pulkelis", kuris buvo vienas iškiliausių koncerto dalykų.

V. Verikaitis turi puikų baritoną, pilną ugningumo, ypatingai lankstų ir turtingą tonacijoje. Koncertas buvo skirtas lietuviškai dainai. Pirmoje dalyje buvo Čiurlionio kompozicijos. Antroje dalyje buvo daug populiarių lietuviškų liaudies (ir kompozitorių) dainų. Koncertas buvo proga tautiniam džiaugsmui ne tik lietuviškos, bet ir kanadiškos kultūros žmonėms. Tai buvo pabrėžta Brian Marshall, atstovavusio gerbiamajam John Munro, daugiakultūrių reikalų ministeriui, kuris negalėjo dalyvauti.

Kanada iš tikrųjų didžiuojasi turėdama daug kultūrinių srovių, atstovaujančių įvairiom etninėm grupėm, tačiau tenka išskirti ypač Kanados lietuvių bendruomenę, kurios puiki muzika ir originalus menas labai praturtina jų pasirinktos naujos tėvynės — Kanados kultūrą.

Išvertė J. V. D.

PROF. JOANA M. VAŠTOKIENĖ iš Trent universiteto skaito paskaitą Čiurlionio festivalyje Otavoje 1976. I. 17 tema "M. K. Čiurlionis ir jo vieta istorijoje" Nuotr. B. Čeponkaus

Hamiltono mergaičių choras "Aidas", sol. V. Verikaitis ir sol. G. Čapkauskienė po koncerto Čiurlionio festivalyje Otavos National Arts Centre, kur jie atliko Čiurlionio ir lietuvių liaudies dainų koncertą Nuotr. B. Čeponkaus

Martyno Mažvydo drama tebevyksta

Pokalbis su laureatu rašytoju Juozu Kralikausku

— "Draugo" romano konkurse vėl laimėjote premiją už romaną "Martynas Mažvydas Vilniuje". Kaip gimė mintis pereiti nuo mindauginių temų į mažvydinę?

— Mano romanai — iš mano širdies, o joje — jiedu: didieji epochų pradininkai, amžinybės atžymėti. Vienas — karalius dičturtis, antrasis — skurdeiva iki mirties. Vienas — su plieno kalaviju, antrasis — su žąsies plunksna. Abiejų vardai prasideda ženklu — M. Abu numirė savo šimtmečio 63-čiais metais: Mindaugas 1263, Martynas Mažvydas — 1563. Šiedu lietuviai turėjo (ir tebeturi) mano gyvenimui bei kūrybai magiškos reikšmės. Ir ypačgi dėl to, kad MARTYNO MAŽVYDO DRAMA DAR TEBEVYKSTA. Visoje mūsų tautoje. Tenai ir čia. Su pavojingu aštrumu, sopulingumu ir labai rūsčia grėsme...

— Kokią pagrindinę idėją iškeliate naujame romane?

— "Knigieles pačias byla
Letuvnikump ir Žemaičiump.
Bralei, seseris, imkiet mani ir skaitikiet
Jr tatai skaitidami permanikiet.
— — — — — — — — —
Nu šitai viss iusump ateia.
— — — — — — — — —
Malanei ir su džiauksmu ta žadi prijimkiet.
— — — — — — — — —
Neužtrukiet, bralei, seseris, manes skaitity.
— — — — — — — — —
Diena ir nakti preg saves mani laikikiet
Jr nekada manes nog iusu neatmeskiet.
Jei kursai mane nog saves atmes,
Tasai ne vena pažitka manip negaus.
Aš sakau, iog taksai visada tur kleidety
Jr ape sveikata sava netur neka žinaty.
— — — — — — — — —
Tadrin ius, žmaness, manesp prisiartynkiet...
— — — — — — — — —
Ach panai, klausikiet ir permanikiet,
— — — — — — — — —
A mana darba už gier prymkiet."

(Iš KATEKIZMO pratarmės "Knigieles pačias byla" — iš pačio pirmojo eilėraščio lietuvių kalba).

JUOZAS KRALIKAUSKAS, laimėjęs "Draugo" romano konkurso premiją $1,500 už kūrinį "Martynas Mažvydas Vilniuje" Nuotr. S. Dabkaus

— Ar jame atsispindi vien praeitis, ar žvelgiama kartu ir į dabartį?

— Tikiuosi, skaitytojas savaime sutikrins XVI a. antrąjį ketvirtį su dabartim: problemas, idėjas, mintis, pasaulėjautą.

Tik pažiūrėkim į laiko skalę. Anuomet kunigaikščiai Radvilos (ar Sapiegos, ar Pacai) — ir varguolis plikbajorėlis Martynas Mažvydas. Radvilų rūmai, dvarai, valdų platybė — ir ta jo pirmoji knygelė. Ogi štai laikas atvertė suvis atvirkščiai! Šiandien ta knygelė — didžiulė vertybė, o Radvilų nesuskaitomi turtai — nulis! Katekizmo prasti žodžiai išliko per 429 metus, ir išliks per amžius. O iš Radvilų neapsakomos galybės ir lobių — jau šiandien tik dulkelės.

Skaitytojas susitiks su Martynu Mažvydu, ir per keturių šimtmečių perspektyvą galės aiškiau paregėti, kas didžiosios vertybės, kur mūsų tautos gyvata bei išsigelbėjimas, kokia iš tikrųjų gyvenimo prasmė. Šie klausimai per keturis šimtmečius nėra nė trupučio pakitę. Atsakymai bei vertybės yra laiko ir istorijos pasverta: už šiuos didžiuosius teisėjus tėra aukštesnis tik Dievas.

— Neseniai išėjote į pensiją. Ar tai prisidėjo prie naujo romano atsiradimo?

— Kai romaną "Martynas Mažvydas Vilniuje" pabaigiau ir išsiunčiau į Čikagą, aš dar buvau neišėjęs į pensiją. Bosai dukart kvietė dar pasilikti. Buvau net suabejojęs: o gal bent metams? Šyptelsit, dėl pajamų: jau pensija, ir vis dar alga? Ne tiek dėl dolerių: kur kas įtaigesnis — psichologinis gundymas. Aną valdžios įstaigoje darbą, žmones bei aplinką aš buvau tikrai pamėgęs...

— Kaikas aimanuoja, kad tremtis alina talentus. Jūsų atveju, atrodo, vyksta priešingai — tremtis subrandino talentą ir paskatino kurti?

— Tremtis nei mane subrandino, nei paskatino kurti. Nemaž!

Aš baigiau du universitetus, ir abu Lietuvoje: vieną Kareivonių kaime (svarbesnįjį), antrąjį — Kaune. Koks esu, ar bebūčiau laikomas — visiškai subrendau tėvynėje: tenai jaugi buvau gimnazijos direktorius.

Kaune buvo išleistas mano novelių rinkinys "Septyni kalavijai". Ir buvo bemaž paruošta antroji knyga — "Sidabrinė lapė". Jaugi atsidėjęs rašiau, ir pasinešęs į šviežumą, naujoves. "Sidabrinėje lapėje" buvo jau ir dvi istorinės novelės (ar, sakykite, apsakymai, bet tik ne legendos): būtų irgi bene naujovė.

Tremtis ne tik nepaskatino, o buvo pribloškusi mane penkerius metus. Tiktai 1948 metais aukso kasyklose vėl įnikau rašyti. Ji tikrai nebrandina ir neskatina: greičiau priešingai — kliudo, lyg pagaliai į ratus.

Mano visų didžiausia neganda — esu toli nuo šaknų, neturiu pagrindiniu atramų: gyvosios kalbos šviežumo, istorinių šaltinių, etnografinių bei kraštotyrinių duomenų ir (bene svarbiausia!) tikrai nuoširdžiai laukiančio skaitytojo. Labai pasigendu autentiškumo: tikrų lietuviškų debesų, miškų, gegučių, peizažų, spalvų...

Tai skaudžiai konfliktiška situacija metai iš metų, dešimtmetis po dešimtmečio. Užuot gyvenęs sraunioje tėkmėje, visąlaik esi nuokampiam užutekyje. Dėkui Dievui, kad bent iš prigimimo turėjau gana stiprią atmintį. Ji pasąmonėje išsaugojo tas brangenybes, kuriomis mane apdovanojo tėvynėje abu universitetai.

— Tikriausiai tai dar nėra paskutinis kūrinys. Ką dar planuojate duoti skaitančiai visuomenei?

— Tikriausiai?! O kadgi taip ir būtų!

Betgi žmogus kol gyvas, vis tebeturi viltį. O ką dar norėčiau suspėti, koks nūnai užmojis, tebūnie bent kol kas paslaptis. Ypač, kad ir galutinai apsisprendęs dar nesu. Veiku pažadėt, neveiku ištesėt.

Vyrų okteto koncertas

V. VERIKAITIS

Klevelando vyrų oktetas, vadovaujamas jauno inžinieriaus, sportininko ir muziko Ryto Babicko, yra jau plačiai pagarsėjes išeivijoje. Prie ju pagarsėjimo ypač prisidėjo koncertai, rengiami lietuvių laikraščių. Neseniai šis oktetas atliko muzikinę programą "Dirvos" spaudos baliuje Klevelande, vasario 7 d. — "T. Žiburių", o kovo pabaigoje koncertuos "Draugo" premijos įteikime Čikagoje. Kiekviename koncerte jis dainuoja vis kitokias dainas, nes jo repertuaras labai platus — pakankamas net maratoniniam koncertui su 100 dainų.

Oktetą sudaro šie gražiabalsiai dainininkai: M. Aukštuolis, Bublys, R. Butkus, Gilys, G. Motiejūnas, M. Motiejūnas, Staniškis, Vl. Žiedonis. Jų dainavimą paįvairina ir praturtina sol. I. Grigaliūnaitė. Okteto vyrai rinktiniai — su gerais ir maloniais balsais. Tonaciniu požiūriu jie nesvyruoja. Vadovas R. Babickas akompanuoja subtiliai, su dideliu isijautimu.

"T. Žiburių" surengtame vakare Anapilio salėje oktetas pirmiausia padainavo kompoz. St. Gailevičiaus dar Vilniuje sukurtą "Naują dainą", kuri buvo paplitusi ypač jaunimo eilėse. Po to oktetas padainavo "Žibėk, žiburėli" ir dvi karines dainas, sukurtas V. Kuprevičiaus. "Pajūrio daina" ir "Pajūriais pamariais" skambėjo lygiai, su geru harmonizaciniu išlyginimu. Dainoms "Žalioji banga" ir "Motulė mane barė" oktetas pasikvietė sol. I. Grigaliūnaitę, kuri sėkmingai talkina oktetui. Manau, kad R. Babicko pridėtas priedainis šiai dainai ne tik nepakenkė, bet dargi ją praturtino. Labai gerai skambėjo "Pypkės dūmai" ir "Žemaičių daina"; 'Motociklą pirko Rokas" buvo blankesnė.

Antroji koncerto dalis buvo laisvesnė ir lengvesnio žanro. Balsai skambėjo stipriau. "Netiesa tai netiesa" ir "Laivai" publikos buvo priimti labai šiltai. "Paskutinis tango" kažkodėl praskambėjo blankiau. Koncertas, užtrukęs apie valandą laiko, baigtas daina "Su trupučiu sėkmės" iš "My Fair Lady".

Buvo labai malonu išgirsti šį rimtą dainos vienetą, kuris ir muzikiniu, ir balsiniu, ir ritminiu požiūriu yra augštai iškilęs.

B. VYTIENĖ

Užmirštas šulinys

Esu tiktai senas šulinys,
apaugęs visas žolėmis,
seniai jau užmirštas visų
sau po velėna gyvenu.

Gyvas esu — vis sruvenu,
žalius žolynus auginu.
Kas tiktai pasiekia mane,
gaivinasi tyra versme.

Aš juos globoju ir keliu,
o man užtenka, kiek jaučiu
jų džiaugsmą, laimę ir viltis,
net saulės šviesą per jų šaknis.

Užmirštas, senas aš šulinys,
apaugęs visas žolėmis,
patenkintas tuo, kas esu,
ramybę širdyje slepiu.

Atsiųsta paminėti

SĖJA 1975 m. 3 nr. Tautinės, demokratinės minties žurnalas. Leidėjas — Varpininkų Leidinių Fondas, redaktorius — Liudvikas Šmulkštys, administratorius — Juozas Urbelis (1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160. USA).

FILATELISTŲ DRAUGIJOS "LIETUVA" BIULETENIS nr. 4(166). Lithuanian Philatelic Society of Chicago. 1975 m. spalis-gruodis. Adresas: Eugenijus Petrauskas, 7742 So. Troy St., Chicago, Ill. 60629, USA.

JOURNAL OF BALTIC STUDIES, volume VI, number 2-3, 1975. Business and subscriptions: AABS, 366 — 86th St., Brooklyn, N.Y. 11209, USA.

LITUANUS. The Lithuanian Quarterly 1975, volume 21, No. 3. Address: Lituanus, 6621 So. Troy, Chicago, Ill. 60629, USA. Subscriptions — $8.00 per year.

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ ŽINYNAS. World Lithuanian Roman Catholic Directory 1975. Redagavo kun. K. Pugevičius, išleido Amerikos Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybė, spausdino Immaculata Press, Putnam CT. Gaunama pas leidėjų sekretorių: 213 S. 4th Street, Brooklyn, N.Y. 11211, USA. Leidinyje yra adresai: kunigų, vienuolių, parapijų, organizacijų, vienuolijų, laikraščių, spaustuvių, leidyklų ir t.t.

Editha

rankų darbo natūralių džiovintų ir dirbtinių gėlių buketai. Įvairios keramikos, bronzos ir kitokios vazos

Edith ir Jonas Linkūnaičiai

Užsakymų atveju skambinti tel. 677-6579 Toronte po 5 v.v.

Anglų novelių rinkinys lietuviškai

PR. NAUJOKAITIS

Povilas Gaučys "Drauge" nuolatos rodosi su iš įvairių kalbų vertimais į lietuvių kalbą. Bet jis nesitenkina vien laikraščio puslapiais — paruošia ir platesnės apimties vertimų, leidžiamų atskiromis knygomis. Jis kiek seniau yra išleidęs Pietų Amerikos rašytojų novelių antologiją "Pietų Kryžiaus padangėje" (1953). Kelis išverstus romanus išspausdino "Draugo" atkarpoje. Atskira knyga išleido J. E. Riveros romaną "Amazonės džiunglėse" (1974). Štai vėl turime anglų rašytojų novelių antologiją "Anglų novelė" (1974 m. data, bet išėjusi 1975).

Pasigirsta balsų, kad išeivijoje vertimai iš anglų kalbos esą nereikalingi, nes daugumas išeivių lietuvių gyvena anglo-saksų kraštuose, gerai moka (ypač jaunimas) anglų kalbą ir veikalus gali skaityti originalo kalba. Bet šitie teigimai nesunkiai sukritikuojami: nemažai lietuvių gyvena ir neangliškai kalbančiuose kraštuose, o ir angliškuose kraštuose gyveną nevisi tobulai moka anglų kalbą, kad galėtų grožėtis subtilesniu literatūros menu. O be to, vertimai praturtina savą literatūrą. Nenuostabu, kad ir didžiosios tautos stengiasi žymesnius kūrinius išsiversti į savo kalbą, vertėjai laikomi rašytojais — kūrėjais.

P. Gaučys anglų novelių antologijoje sutelkė parinktas 22 rašytojų noveles. Įvade vertėjas aptaria anglų novelės raidą ir kryptis. Toliau literatūros mėgėją supažindina su kiekvienu novelės autoriumi, duodamas trumpą biografiją ir kondensuotą kūrybos vertinimą. Tai ir pažintiniu atžvilgiu knyga didžiai naudinga. Gale knygos nurodomi šaltiniai — taip pat naudingi norintiems angliškai paskaityti daugiau čia minimų autorių veikalų.

Parinktosios novelės yra nevienodo meninio lygio, nevienodai įdomios. Kaikurios atskleidžia specifiškai anglišką pasaulį, lietuviams svetimą ir sunkiai suprantamą. Mane labiausiai sudomino vientisesnį siužetą turį pasakojimai: Thom Hardy "Trys nepažįstamieji", William Henry Hudsono "El Ombu", Joseph Conrado "Jaunystė", Oscar Wilde'o "Laimingasis princas", Gilbert Keith Chestertono "Dievo kūjis", David Herbert Lawrence'o "Arklių pardavėjo duktė" ir Katherine Mansfield "Puodukas arbatos.

Knyga spausdinta "Laiko" spaustuvėje Argentinoje. Dėl tokių tolių, suprantama, spaudos priežiūra buvo nelengva, ir dėlto liko gerokai nepataisytų ko-

(Nukelta į 9-tą psl.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LITERATŪROS IR DAINOS VAKARAS papildė Melburne įvykusį XX Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimą. Dviejų dalių programoje dalyvavo poetai Pranas Pusdešris, Marija Malakūnienė, Juozas Mikštas, klarnetistas Aleksas Valius, solistai Genovaitė Vasiliauskienė ir Jurgis Rubas, muz. Alberto Čelnos vadovaujamas Dainos Sambūrio choras. Poetų eilėraščiai daugiausia atspindėjo praėjusius pavasarius, rudenines nuotaikas, išeivio dalią. Sol. G. Vasiliauskienė, sopranas, padainavo J. Masseneto, P. Čaikovskio, Ch. Gounod, Vl. Jakubėno, P. Sarpaliaus kompozicijų, baritonas J. Rubas — Br. Budriūno "Gyvenimo aidu", arijų iš G. Verdi "Traviatos" ir V. Klovos "Pilėnų". Didelio dėmesio susilaukė abiejų solistų duetas — J. Tallat-Kelpšos "Oi, berneli vientury", Br. Budriūno "Auksiniai lapai" iš operetės "Sidabrinė diena". Klarnetistas A. Valius savo pasirodymą pradėjo J. Gudavičiaus "Kur giria žaliuoja", užbaigė kitataučių kompozitorių melodijomis. Dainos Sambūrio vyrai ir mišrus choras koncertinę dalį praturtino S. Graužinio, A. Račiūno, L. Abariaus, K. Kavecko, J. Tallat-Kelpšos kompozicijomis.

VYTAUTAS JANAVIČIUS, gyvenąs Sydnėjuje, Australijoje, 1975 m. užbaigė savo apsakymų knygos "Nevykėlio užrašai" išleidimą. Knygą iliustravo ir jos aplanką sukūrė dail. Eva Kubbos.

ČIKAGIETĖ SOL. ROMA MASTIENĖ, mezzo-sopranas, išvyko gastrolių į P. Ameriką. Vasario 16 proga ji dainavo Venecuelos sostinėje Karake, o pagrindiniai jos koncertai įvyks Kolumbijoje, Medellino mieste, vasario 23-24 d.d. su simfoniniu kolumbiečių orkestru.

AKADEMINIS SKAUTŲ SĄJŪDIS Čikagos Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoje, surengė dail. Zitos Sodeikienės darbų parodą. Šia proga Jaunimo Centro kavinėje įvykusi kultūrinė vakaronė buvo skirta Z. Sodeikienės kūrybai. Su meno kryptimis dalyvius supažindino dail. J. Mieliulis, o kun. A. Kezys, SJ, ekrane rodė Z. Sodeikienės darbų skaidres, atskleidusias kūrinių savitumą, spalvingumą, simbolizmą. Rodomų kūrinių prasmę išryškino ir panaudotą techniką aiškino pati Z. Sodeikienė.

BOSTONO KULTŪRINIAME SUBATVAKARYJE buvo surengtas susitikimas su dramos aktorium Juozu Palubinsku, svečiu iš Baltimorės. Humoristinėm spalvom jo gyvenimo bei kūrybos takus nupiešė Antanas Gustaitis. J. Palubinskas buvo pradėjęs dailės studijas Kauno meno mokykloje, bet perėjo į P. Olekos-Žilinsko dramos studiją. Aktorium dirbo Kaune, Klaipėdoje, Vilniuje, sukurdamas apie 100 įvairių vaidmenų. Dramos veikalus režisavo pokario metais V. Vokietijoje ir atvykęs į JAV. Subatvakario dalyviams J. Palubinskas deklamavo eilėraščius bei pateikė prozos ištraukas rašytojų — Maironio, V. Krėvės, B. Sruogos, B. Brazdžionio, J. Aisčio, S. Santvaro. H. Radausko. A. Nykos-Niliūno, K. Bradūno, A. Gustaičio, A. Škėmos, K. Balmonto ir V. Šekspyro.

DU KONCERTUS FLORIDOS LIETUVIAMS St. Petersburge ir Juno Beach surengė Kanados lietuvaičių kvartetas "Aušra" iš Windsoro, Ont. Dainavo Valės Tautkevičienės vadovaujamo kvarteto narės — Laima Tautkevičiūtė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičiūtė ir Irena Jokubaitytė-Čerškienė. Akompanavo kvarteto palydovai — būgninnkas Andrius Čerškus ir akordeonistas Vytautas Petrauskas. Šiai koncertinei išvykai "Aušra" pasinaudojo Kalėdų atostogomis.

KUN. VINCAS VALKAVIČIUS, Malboro, Mass., Šv. Mato parapijos administratorius, yra dainininkas baritonas ir smuikininkas. Savo amerikietiškoje šventovėje jis surengė ir pats atliko įdomų smuiko bei giesmių koncertą su vargonininko W. Nieritz palyda. Klasikinius G. F. Haendelio, Ch. Gounod, F. Schuberto. C. Francko kūrinius kun. V. Valkavičius papildė Br. Budriūno "Marija, motina malonės" ir Č. Sasnausko giesme "Marija, Marija".

AUDRONĖ AMBROZAITYTĖ, studijuojanti dailę Barat kolegijoje ir meno istoriją Lake Forest kolegijoje, Lake Forest, Ill., semestriniam meno istorijos seminarui iškiliausiu XX š. dailininku pasirinko M. K. Čiurlionį, apie kurį jos profesoriai mažai težinojo. Jos referatas apie M. K. Čiurlionį, papildytas iš K. Bradūno ir A. Kezio, SJ, gautomis skaidrėmis bei antruoju JAV Lietuvių Fondo filmu, susilaukė tokio dėmesio, kad A. Ambrozaitytei ji teko skaityti abiejų kolegijų meno studentams ir profesūrai. A. Ambrozaitytė jau yra žengusi pirmuosius žingsnius kolektyvinėse parodose. Šiuo metu ji yra išvykusi Prancūzijon studijuoti meno ir prancūzų kalbos. Į JAV grįš vasaros pabaigoje.

"MICHELIO" PAŠTO ŽENKLŲ KATALOGŲ leidykla V. Vokietijoje pakvietė Euclid, Ohio, gyvenantį Jona Grigaliūną atlikti Lietuvos pašto ženklų kaikuriuos pataisymus bei patikslinimus. Jis yra vienas žymiausių mūsų filatelistų bei filatelijos žinovų išeivijoje, kurio patarimais pasinaudoja ir kitos pašto ženklų katalogų leidyklos.

BALIO SRUOGOS aštuoniasdešimtojo gimtadienio proga Julius Pastarnokas "Komjaunimo Tiesoj" paskelbė reportažą apie Kaune įsteigtą šio rašytojo muzėjų, įsikūrusį name, kuriame jam teko gyventi 1938-40 ir paskutiniaisiais gyvenimo metais: "Pirmame namo aukšte — kabinetas. Jame — knygų spintos. Tai knygos, kuriomis šeimininkas naudojosi, kurias pats parašė. Knygos su Sruogos autografais, tos, kurias jam su nuoširdžiausiais linkėjimais dovanojo V. Mykolaitis-Putinas, P. Cvirka, A. Venclova. Ant rašomojo stalo — žmonos ir dukros nuotraukos, kurias Sruoga visuomet ten laikydavo. Stalinis kalendorius. Akiniai. Varpelis, kuriuo pakviesdavo slaugytojus paskutinėmis gyvenimo dienomis . . . Prie šio stalo buvo pradėta "Apyaušrio dalia" ir "Kazimieras Sapiega". Čia ir portatyvinė rašomoji mašinėlė, kuria buvo parašyta daug puslapių, įėjusių į mūsų literatūros aukso fondą, užbaigtas "Dievų miškas". Statoki laiptai veda į antrą aukštą. Ant sienų — japonų dailininkų graviūros. Svetainėje — Jono Prapuolenio darbo baldai, Adomo Galdiko paveikslas "Pasilenkusi moteris". Bufete šalia porceliano — paprastas aliumininis arbatinukas, kuriuo naudojosi profesorius, grįžęs iš koncentracijos stovyklos. Pravėrus kito kambario duris, į akis krenta dryžuotas kalinio švarkiūkštis su rusvos medžiagos trikampiu (politinio kalinio ženklu). Greta — dailininko E. Jurėno atliktas profesoriaus, dramaturgo, poeto kalinio portretas su parašu "Nr. 21219". Toks buvo Balio Sruogos "vardas", nuo 1943 metų kovo 16 dienos, kai jį įmetė į Štuthofo stovyklą . . . " Memorialiniam muzėjui vadovauja ir jo rodiniais rūpinasi A. Galnaitytė.

SPECIALIU KONCERTU Vilniaus filharmonijos Kauno skyriaus salėje veiklos dvidešimtmetį atšventė kauniečių vyrų choras "Perkūnas", vadovaujamas B. Mačikėno. Pernai įvykusiame respublikiniame saviveiklinių chorų konkurse "Perkūnas" yra laimėjęs I vietą vyrų chorų grupėje. Jubiliejiniame koncerte ypač gražiai skambėjo A. Račiūno harmonizuota liaudies daina "Oi tu, sakale", J. Gruodžio "Tu, eglute", ištrauka iš L. Cherubinio "Requiem". Choro koncertmeisterė S. Bielionytė koncertą papildė fortepijoniniais M. K. Čiurlionio ir F. Liszto kūriniais.

VILNIAUS SPORTO RŪMUOSE surengtas kompoz. Benjamino Gorbulskio lengvosios muzikos kūrinių koncertas. Jo seniau parašytas ir naująsias dainas dainavo Vilniaus operos solistai V. Noreika, E. Kaniava, R. Marijošius, R. Siparis, estrados solistai N. Ščiūkaitė, S. Bagdonaitė, V. Daugintis, E. Ivanauskas, A. Lėmanas, S. Liupkevičius, N. Paltinienė ir N. Tallat-Kelpšaitė. Koncerte taipgi dalyvavo H. Perelšteino vadovaujamas berniukų choras "Ąžuoliukas", A. Končiaus diriguojamas Lietuvos televizijos ir radijo lengvosios muzikos orkestras, tarptautinės klasės pramoginių šokėjų pora V. ir A. Gineičiai. Kompoz. B. Gorbulskis taip pat yra sukūręs satyrinę operą "Frank Kruk", operetes "Meilė ir skarda", "Laikas pamilti", pastatytas muzikiniame Kauno teatre.

RYGOS J. VITOLIO KONSERVATORIJOS chorinio dirigavimo skyriaus choras, vadovaujamas prof. I. Kokarso, prof. J. Dūminšo ir docentės L. Pismenajos, viešėjo Vilniaus konservatorijoje. Svečiai iš Rygos surengė dideli dviejų dalių koncertą, kuriame buvo atlikti latvių klasikų E. Darzinio, A. Kalninio, J. Vitolio, esto V. Tormio, M. K. Čiurlionio, E. Balsio, J. Juzeliūno bei kitų kompozitorių choriniai kūriniai. Koncertas užbaigtas bendru rygiečių ir vilniečių konservatorijos studentų draugystės vakaru. Vilniaus konservatorijos studentų choras Rygos J. Vitolio konservatorijoje lankysis šį pavasarį.

NOVELĖS TEATRĄ VILNIUJE įsteigė Lietuvos Teatro Draugijos režisorių sekcija. Šią naują teatrinę grupę sudaro 13 aktorių, daugiausia jaunųjų. Jų vadovas — rež. Petras Bielskis. Grupė yra atsisakiusi scenos bei dekoracijų, noveles vaidina salės viduryje, apsupta uždaro žiūrovų rato. Jos repertuare yau yra J. Grušo novelės "Tu mušei Adomą", "Pamišėlė Konstancija", R. Šavelio "Palei žalią krantą", V. Rimkevičiaus "Tokia dalia" ir A. Pociaus "Penktas miestas". Novelių spektaklius papildo M. Tarabildaitės atliekamos liaudies dainos.

LIUDVIKO RĖZOS dviejų šimtų gimimo sukaktį vilniečiai paminėjo respublikiniuose profsąjungų rūmuose. Su šio tautosakininko gyvenimu bei kūrybine veikla dalyvius supažindino filologijos kandidatas A. Jovaišas, Vilniaus universiteto dėstytojas. Programą papildė lietuviški L. Rėzos eilėraščių vertimai ir liaudies dainos iš jo rinkinių.

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJOS teatrinė studija paminėjo sidabrinę sukaktį. Pastaruosius 10 metų jai vadovauja aktorius Algirdas Vrubliauskas. Iš šios studijos reikšmingesnių spektaklių minėtini: A. Vilkutaičio "Amerika pirtyje", E. Raneto "Kriminalinis tango", Justino Marcinkevičiaus "Heroica", estės A. Lyvės komedija "Pilkoji skrybėlė". V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8 • **Tel. 532-3400**

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9¼%
Antradieniais	10 - 3	pensijų s-tas	8¼%
Trečiadieniais	uždaryta	taupomąsias - savings s-tas	7½%
Ketvirtadieniais	10 - 7	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9-12	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS nuo šių metų sausio mėnesio vadovauja **"ONTARIO TRUST REAL ESTATE"** įstaigai.

Į jį ir toliau galima kreiptis visais nekilnojamo turto reikalais

Telefonai: 533-4414, 421-8420

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, *2 Carlton St., suite 714*
District Manager
Canadian Premier Life *Raštinė: 363-7881*
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Pernai rudenį Ontario gydytojai buvo pradėję reikalauti paslaugų pabranginimo 30-50%, bet jų planus sugriovė federacinės vyriausybės paskelbta atlyginimų ir kainų kontrolė. 1975 m. provincinė OHIP sveikatos drauda gydytojams išmokėjo $525 milijonus už draudos nariams suteiktus patarnavimus. Paslaugų pabranginimas 8,1% draudos išlaidas padidins apie $42,5 milijono. Ontario Gydytojų Draugijos pirm. dr. D. MacNeil duomenimis, OHIP draudos planui priklauso 12.000 gydytojų, o 1.500 jau yra nutraukę ryšius su drauda. Vidutinis metinis Ontario gydytojo uždarbis, atskaičius visas išlaidas, yra $42.400. Paslaugų pabranginimas 8,1% tas grynas pajamas padidins maždaug $2.400. Toks jų padidėjimas yra priimtinas federacinės vyriausybės Antiinfliacinei Tarybai.

Kanados statisitkos duomenimis, nedarbas Kanadoje sausio mėnesį sumažėjo iki 6,6% nuo gruodžio mėnesio 7%, bet bedarbių skaičius padidėjo 107.000. Nuošimtis yra išvedamas pagal sezonines darbų svyravimo pataisas. Šį metodą jau šoko kritikuoti konservatorių atstovas G. Hees ir NDP socialistų vadas Ed Broadbent. Jiems kilo klausimas, kaip galima skelbti nedarbo sumažėjimą, kai bedarbių eilės yra padidėjusios 107.000 ir pasiekusios 800.000. Tokiu atveju tas sezoninis nuošimtis neatskleidžia realaus nedarbo vaizdo.

Kanados paštininkų unijos vicepirm. J. C. Parrot, vienas pagrindinių 1975 m. paštininkų streiko šalininkų, Otavoje pasakytoje kalboje pasiūlė visų Kanados unijų vienos dienas protesto streiką prieš federacinės vyriausybės antiinfliacinę politiką. Pasak jo, jokios rimtos derybos dėl įvestos atlyginimų kontrolės esančios neįmanomos. Unijoms belieka kovos kelias. Šis vicepirm. J. C. Parrot pareiškimas liudija didėjantį Kanados paštininnkų unijos vadų karingumą. Pernai Kanada susilaukė ilgiausio savo istorijoje paštininkų streiko, padariusio tikrai didelius nuostolius, nors unija tuo streiku neišsikovojo jokių reikšmingesnių laimėjimų. Daug kam tas streikas atrodė nelogiškas ir beprasmis, paskelbtas ir kurstytas tik vadų ambicijos dėka.

Siemetinis Ontario provincijos biudžetas turės $1,976 milijono deficitą. Tokie yra paskutinieji finansų ministerijos duomenys. Deficitą padidino numatomas pajamų mokesčio sumažėjimas $120 milijonų, kasyklų pelno mokesčio — $76 milijonai. Dėl deficito provincinė vyriausybė miestams duodamą finansinę paramą sekantiems metams tesutinka padidinti 8%. Tai yra skaudi žinia Torontui, nes metinius namų mokesčius gali tekti padidinti $86.80. Toronto vadovų laukia nelengva dilema: arba paslaugų sumažinimas, arba mokesčių padidinimas.

Pernykšti imigracijos sumažėjimą liudija statistikos duomenys, apimantys 1975 m. pirmuosius devynis mėnesius. 1974 m. tame pačiame laikotarpyje Kanada susilaukė 166.401 ateivio, o 1975 m. — 149.457. Prie ateivių sumažėjimo daug prisidėjo 1974 m. sugriežtintos taisyklės, ateivių įsileidimą labiau siejančios su esamais darbais. Daugiausia ateivių, kaip ir lig šiol, susilaukta iš Britanijos, o JAV yra antroje vietoje. Pastebimas ryškus ateivių pagausėjimas iš Azijos, nes vien tik iš P. Vietnamo Kanadon įsileisti 1.329 imigrantai. Populiariausia provincija tebėra Ontario, kur 1974 m. įsikūrė 54,8% visų ateivių, o pernai — 52,1%.

Studentų žinios

Lietuvių Diena Toronto universitete bus vasario 27, penktadienį, 10 v.r. — 4 v.p.p., Brennan Hall, Šv. Mykolo kolegijos patalpose. Programoje: skaidrių montažas, įvairios parodėlės. Rengia TULSK ir kviečia visus lietuvius studentus į talką. Galintieji padėti rengėjams prašomi skambinti Snaigei Valiūnaitei.

Slidinėjimo savaitgalis bus kovo 6-8 d.d. Skubėkite užsiregistruoti. Įmokėjimą reikia įteikti Snaigei iki vasario 25 d.

SUVAŽIAVIMAS. University of Michigan-Dearborn Lietuvių Studendentų Klubas rengia Michigan ir Windsor lietuvių studentų klubų suvažiavimą vasario 21 d. University of Michigan-Dearborn patalpose. Suvažiavimas prasidės 1 v.p.p. Gabriel Richard Centre. Programoje — diskusijos apie III-jį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą ir pasitarimai apie lietuvių studentų klubų veiklą. Kiekvienas dalyvaujantis klubas turi atsiųsti atstovą, kuris apibūdintų savo klubo praėjusių metų veiklą. Suvažiavimo dalyviai turės bendrus pietus. Vakare universiteto salėje bus "50's" šokiai. Gros "Undefined Time" orkestras. Šokių metu bus įvairūs žaidimai ir pasirodymai. Prašome Londono, Hamiltono ir Toronto lietuvius studentus atvykti į suvažiavimą ir šokius. Šokiai prasidės 8 v.v. ASAB salėje. Kaina — $250. **UM-D Lietuvių Studentų Klubas**

SPORTAS

KAIKURIE RYŠKESNI PAPILDYMAI
Br. Keturakis

A. Supronas "TŽ" 1976. I. 1 str. "Baltiečiai sportininkai olimpinėse žaidynėse" gana kruopščiai grupuoja jų varžybinį indėlį. Visdėlto ten yra netikslumų. Nepažymėtas sidabro medalio laimėtojas bokse lengv. svorio estukas Nikolai Stepulov — 1936 m. Berlyno olimpiadoje. 1920 m. Antverpene maratono bėgime irgi sidabro medalį laimėjo estas Lossman — 2;32:48,6 val. I v. laimėjo suomis Haanes Kolehmainen, keletą metų geriausias pasaulyje. Latvijos dešimtkovininkas Janis Dimza buvo pakeliui į pasaulio klasę, bet nei prieš 1932 m. olimpiadą Los Angeles, nei jos metu (susižeidė ir nutraukė varžybas) ar po to jokio europinio masto iškiliųjų tarpan savo pasekmėmis nebuvo įkopęs. Taigi, laikyti Dimzą pasauly žinomu, šalia Janis Dalinš, nėra jokių duomenų. Tiesa, latvių, estų, lietuvių lengv. atletikos žymesniųjų tarpe Dimza buvo tikrai dviem klasėm pranašesnis.

Latvių imtynininko vidut. svory R. Steinbergs, deja, nematyti laimėtojų (bronzos medalis 1936 Berlyne, kaip A. S. žymi) sąraše. Tokios pavardės nesurandame nei 1936 m. vokiečių oficialiame leidiny "Olympia 1936", nei dr. Ferenz Mezo kapitaliniame leidinyje "Sechzig Jahre olympische Spiele".

Autorius mini 1960 m. Romos olimpiadą, teigdamas, kad latvis Janis Konrads Australijai laimėjo 2 aukso medalius. Irgi klaida. 400 m. laisvu stiliumi plaukime laimėtoju buvo australas M. Rose — 4:18,3 ir tik III latviukas J. Konrads — 4:21,8. Tuometinis pasaulio rekordas 400 m. priklausė J. Konrads — 4:15,9.

1500 m. l. st. plaukime J. K. laimėjo aukso medalį 17:19,6 (naujas olimp. rek.). Pasaulinis irgi jo paties iš 1960 m. 17:11. Jis dalyvavo ir 4 x 200 l. st. estafetėje, kurioje Australija laimėjo bronzos medalį. Jo sesutė Elzė dalyvavo 100 m. ir 400 m. l. st. plaukime, bet 400 m. rungtyje pasiekė tik IV v., o 100 m. rungtyje po užplaukimų iškrito (pusbaigminiame rate). 4 x 100 m. l. st. moterų estafetėje Australija laimėjo II v. — sidabro medalį. Komandos sudėtyje taip pat buvo Elzė Konrads.

VYČIO ŽINIOS

Stalo tenisininkai dalyvavo W. YMCA surengtame stalo teniso turnyre, kūris nebuvo gausus — nebuvo vykdomos visos varžybos, tad ir mūsų jaun. stalo tenisininkai jame vėl nedalyvavo. Moterų varžybose V. Nešukaitytė vėl nugalėjo buvusią Indijos meisterę Rupa Banerjee dar geresne pasekme — 21:11, 21:16, 21:23. Gerai žaidė G. Nešukaitytė, kuri poroje su M. Zulps laimėjo I v. mišriame dvejete. Mergaičių 17 m. klasėje ji laimėjo II v. baigmėje pralaimėjusi B. Plučaitei. Moterų ketvirtbaigmyje ji nugalėjo B. Plučaitę ir tik pusbaigmyje pralaimėjo R. Banerjee 1:2. J. Nešukaitis senjorų klasėje laimėjo II v., baigmėje pralaimėjęs M. Zulps.

Jaun. stalo tenisininkai pradėjo tarpusavio komandines varžybas. Pirmauja Žirgai — P. Tutlys ir E. Augaitis; II v. — Vyčiai — K. ir V. Baneliai ir trečioje Lapės — L. Janušauskaitė ir A. Sinkevičiūtė.

Šaudymo pratybos L. Namuose pradeda įsibėgėti. Jos dar nėra gausios, bet tikimasi susilaukti daugiau mėgėjų Pratybos vyksta antradieniais 7-9 v.v. II a. salės balkone. Į pratybas kviečiami visi lietuviai iki 17 m. amžiaus.

Biuletenio nr. 1 (31) jau yra išleistas ir platinamas. Šiame numeryje yra 1975 m. pabaigos sportinės žinios ir įvairios Vyčio vidaus naujienos.

Mūsų rėmėjui Br. Keturakiui, Milwaukee, nuoširdžiai dėkojame.

Paulius Stanevičius, Vyčio krepšininkas iš Stayner, Ont., Waterloo universitete studijuoja fizinį auklėjimą ir kartu reiškiasi sporte. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Metinis narių ir rėmėjų susirinkimas įvyko sausio 25 d. Išrinkta nauja valdyba: K. Šapočkinas, A. Nausėdas, R. Leparskas, Vanda Plučaitė, Eug. Miežlaiškis ir A. Kaknevičius. Pareigomis pasiskirstys vėliau.

Klubo rėmėjų būrelio steigiamasis susirinkimas įvyko vasario 8 d. Rėmėjų būrelis padės klubui telkti finansus ir prisidės prie klubo veiklos. Būrelio iniciatorius ir dabartinis pirmininkas yra El. Šlekys.

Tinklinio treniruotės vyksta penktadieniais, 6.30 v.v., James Cullman mokykloje, 605 Willard Ave. Treneris — M. Leknickas, sekcijos vadovas — V. Stuikys. Tinklinis iki šiol sutraukė tiek žaidėjų, kad yra sudarytos net keturios komandos.

Krepšinio treniruotės Prisikėlimo par. salėje vyksta įprasta tvarka. Pabrėžiama, kad antradieniais nuo 5.30 iki 7.30 v.v. A. Nausėdas treniruoja pradedančius krepšinį žaisti berniukus nuo 7 iki 12 m. amžiaus. Suinteresuotus prašom dalyvauti.

Golfo sekcijos narių susirinkimas šaukiamas kovo 12 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos patalpose. Golfo sekcijai dvejus metus vadovavo D. Laurinavičius. Šiame susirinkime bus renkama ar perrenkama valdyba, bus aptarti ateinančio golfo sezono reikalai. Visi sekcijos golfininkai kviečiami dalyvauti.

Ateitininkų žinios

Moksleivių ateitininkų susirinkimas vasario 8 d. užtruko net dvi valandas Tai tikras rekordas Tikėkimės, kad ateityje ir daugiau bus tokių susirinkimų. O taip ilgai užtruko, nes visi 12 dalyvių įsijungė į lietuvišką "Jeopardy" žaidimą, pavadintą KOKS-PROTS. Tai iš televizijos programos pritaikytas žaidimas, atliekamas komandomis, per kurį tikrinamos lituanistinės bei organizacinės dalyvių žinios. Buvo proga patikrinti istorijos, gramatikos, lietuviškų dainų, eodyno žinias. Mat, dalyviams neradus teisingo atsakymo, vadovas jį nurodo. Tuo būdu visi dalyviai daug išmoksta lengvu ir įdomiu būdu. Tikimės, kad sekantį kartą daugiau moksleivių kuopos narių dalyvaus. Pralaimėjusiems (surinkusiems mažiausiai taškų) teko maloni pareiga sutvarkyti kambarį po susirinkimo!

Ateitininkų šventė bus vasario 21, šeštadienį, 5.30 v.v. Prisikėlimo par. salėje. Programoje: iškilmingas posėdis, kurio metu bus duodamas įžodis; kalbės Federacijos vadas dr. P. Kisielius; po to — vakarienė ir šokiai. Visa Toronto visuomenė kviečiama dalyvauti. Taip pat bus paminėta 25 metų sukaktis nuo moksleivių kuopos įsteigimo Toronte.

Sekmadienį, vasario 22, visi ateitininkai organizuotai dalyvauja 10 v. Mišiose Prisikėlimo šventovėje. Visi prašomi rinktis į salę 9.30 v.r.

"Daug žadinančios gyvybės slypi mūsų idėjose, bet jos negali nieko pažadinti, kas jose temato kelis išmokstamus sakinius. Tikras gilinimasis į mūsų ideologiją turi vykti drauge su savo paties žmogišku gilinimu. Gilintis mūsų ideologija — tai visų pirma apskritai rūpintis savo žmogišku šviesumu. Be rūpinimosi savo žmogišku šviesumu negali būti nė tikro atsiskleidimo mūsų idėjų šviesai" (Dr. J. Girnius, Idealas ir laikas).

"Šiandien moksleiviams gerokai trūksta lietuviškumo, studentams — krikščioniškumo, o sendraugiams — humanizmo" (Gintarė Ivaškienė).

Skautų veikla

● Vasario 16 paminėta vasario 8 d. Prisikėlimo šventovėje pamaldose organizuotai dalyvavo "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai. Popiet L. Namuose buvo bendra sueiga, kuriai vadovavo ps. G. Kalinauskas. Įnešus vėliavas, maldą skaitė s. kun. A. Žilinskas. Pagerbti savanoriai ir papuošti gėlėmis. Skaučių įžodį davė G. Šaltmiraitė, A. Siminkevičiūtė, V. Stabačinskaitė; jūr. skaučių — R. Totoraitytė. Skautininkių įžodžiui vadovavo s. L. Gvildienė. Pakeltąsias pristatė s. P. Saplienė. Įžodį davė D. Barzdžiūtė, S. Kazilevičiūtė, A. Senkevičiūtė, S. Šarkaitė ir D. Žulytė. Tai nauja jaunų vadovių pajėga tuntui. Tokia proga jos susilaukė daug sveikinimų ir dovanų. Į vyresniškumo laipsnius pakeltos: į psl. l. D. Marcytė, G. Mažeikaitė, L. Siminkevičiūtė, R. Tamulionytė; į vair. l. — S. Taralaitė ir R. Trinkaitė. "Rambyno" tunto įsakymu į vyr. laipsnius pakelti: į vyr. sl. l. Gailius Senkevičius ir V. Asevičius; į psl. l. A. Kišonas ir L. Grybas.

● Skaučių susimąstymo diena pas latves bus vasario 23, pirmadienį, 6 v.v., Jarvis-Carlton Šv. Andriejaus šventovės patalpose.

● "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadijų posėdis — vasario 22 d., 11 v.r., skautų būkle.

● Vasario 29 d. — "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų 25 m. veiklos sukakties minėjimas Prisikėlimo salėje 5 v.p.p. Iš anksto visi kviečiami jame dalyvauti.

● Kovo 7 d. — Kaziuko mugė. Draugovės ruošiasi "kelionei į Vilnių". Visi ruoškimės aplankyti mugę!

● Vilkiukų draugovė taria nuoširdų skautišką ačiū t.n. vyr. sk. vyr. sl. D. Nausėdienei ir vyr. valt. E. Namikienei už dalyvavimą sueigoje ir padėjusiom egzaminuoti kandidatus besiruošiančius įžodžiui. Mūsų vadovus V. Asevičių ir G. Senkevičių, pakeltus į vyr. skiltininkų laipsnius, sveikiname! Sekanti sueiga įvyks vasario 23 d., 7 v.v., Parodų salėje.

● Romuvai aukojo: D. Keršienė $10, J. Trinkūnienė $5. Ačiū. Norintieji gauti pakvitavimus dėl pajamų mokesčių teskambina A. Vasiliauskui tel. 251-5126. Č. S.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

AL GARBENS

REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

WASAGA, gražus, atskiras vienaaugštis (back split); 8 kambariai, 3 metų senumo, didžiulis žaidimo kambarys su židiniu, 2 mūriniai garažai, didelis sklypas, graži vieta; prašo apie $30,000 įmokėti.

RUNNYMEDE — ANNETTE, atskiras plytų namas, 10 kambarių per 3 augštus, 4 virtuvės, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame augšte su vonia, namas labai gerame stovyje, $10.000 įmokėti.

WRIGHT — RONCESVALLES, gražus atskiras namas, 10 kambarių, arti Indian Rd., įmokėti apie $10.000.

HIGH PARK, tributis — 14 kambarių per tris augštus, vandeniu šildomas; 2 garažai, arti požeminio ir Lietuvių Namų. Įmokėti apie $25,000.00.

JANE — ANNETTE, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, platus šoninis įvažiavimas; įmokėti tik $5,000.00 savininkas, užpirkęs namą, turi parduoti. Atvira skola.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS Namų tel. HU 9-1543
STASYS DARGIS Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 12 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario

Telefonai: **532-8723** ir **532-1149** M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

SWANSEA — BLOOR, vos keliolikos metų senumo gražus su balkonais originalus tributis (triplex); garažai su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $129.500; atvira skola.

JANE — BLOOR, 5 minutės eiti iki požeminio traukinio stoties; 3 miegamųjų atskiras namas, 2 prausyklos; prašoma kaina $67.500.

KINGSWAY, 2 miegamųjų vienaaugštis, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; didelis kiemas; prašoma kaina — $69.900; netoli Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR, 11 kambarių per du augštus, gražus atskiras namas, 3 prausyklos, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $82.500.

SHAVER — BLOOR, 6 kambarių vienaaugštis, puikiai užbaigtas rūsys, su baru etc., 2 prausyklos; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $79.000.

Turiu didelį pasirinkimą modernių bendrabutinių (condominium) apartamentų, 2-3 miegamųjų, su dviem prausyklom, balkonais, maudymosi baseinais etc., Swansea ir kitose vakarų Toronto rajonuose; neaugštos kainos; geriau negu nuomoti.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (BLUE) BLIŪDŽIUS
Tel: 534-9246 namų 537-2291

Rezidenciniai — komerciniai — investacijos — mortgičiai — įkainojimas — namų drauda

Trident Real Estate Ltd.

2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7
Sąžiningas patarnavimas perkant ar parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėje

Vyt. V. Girdauskas

TELEFONAI: įstaigos: 766-9771 namų 270-6075

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

LANKĖSI JURAŠAI

Iš okup. Lietuvos išguiti Aušra ir Jonas Jurašai, neseniai atvykę iš V. Europos į JAV, sausio 30 — vasario 1 savaitgalyje lankėsi Čikagoje, kur buvo lietuvių visuomenės šiltai ir iškilmingai sutikti. Čikagą aplankyti juos pakvietė šiame mieste sudarytas specialus komitetas režisoriaus J. Jurašo kūrybinei veiklai remti. Jurašai į Čikagą atskrido penktadienio popietėje. Vakare Tautiniuose Namuose įvyko priėmimas, kuris viešai nebuvo skelbiamas. Komiteto nariai sukvietė 150 lietuvių kultūrininkų — aktorių, rašytojų, dailininkų, muzikų, žurnalistų. Šeštadienį dr. G. Baluko namuose rež. J. Jurašas kelias valandas posėdžiavo su jo kūrybinei veiklai remti komitetu, vadovaujamu dr. J. Valaičio. Sekmadienio popietėje viešas susitikimas su Jurašais įvyko Marijos Augšt. Mokyklos auditorijoje, kur susirinko didelis būrys lietuvių visuomenės. Po to susitikimo rež. J. Jurašas viename restorane posėdžiavo su Čikagos Lietuvių Operos valdyba, o vėlai vakare D. ir dr. G. Bylų bute su jaunaisiais aktoriais. Nors esu rež. J. Jurašo kūrybinei veiklai remti komiteto narys, bet dėl tiesioginio darbo nei susitikimuose su Jurašais, nei darbo posėdžiuose neteko dalyvauti. Plačiau apie viską parašysiu po komiteto posėdžio. Rež. J. Jurašas pradžiai nori pastatyti porą veikalų: vieną su profesionalais aktoriais, kitą — su jaunaisiais, kuris anglų kalba būtų rodomas universitetuose. Bet pirma Jurašams reikia įsikurti Niujorke, ir tik tada kūrybinė veikla gal pasidarys reali, jeigu jo nepavilios anglų ar amerikiečių teatrai.

OPERAI 20 METŲ

Čikagos Lietuvių Operos įsisteigimo data laikomi 1956 m., kai tuometinis Čikagos lietuvių vyrų choras, vadovaujamas muz. Vl. Baltrušaičio, pasuko į operinį kelią, vėliau persiorganizavęs į Čikagos Lietuvių Operą. Per 20 m. nenutrūko jų pastatymų grandinė. Jei 1965 m. neturėjom operos, tai kritusiųjų už Lietuvos laisvę prisiminimui didžiajame McCormick teatre atlikti Verdi "Requiem" ir Br. Markaičio, SJ, "Vilniaus varpai". Čikagos Lietuvių Operos dvidešimtmetis sutampa su JAV nepriklausomybės 200 m. sukaktimi. Tą dvigubą didelę šventę Čikagos Lietuvių Opera iškilmingai atžymės gegužės mėnesį. Tuo reikalu sausio 28 d. Tautiniuose Namuose buvo sukviesta spaudos konferencija, kurioje, šalia lietuvių spaudos, radijo ir televizijos atstovų, dalyvavo operos meno vadovai, solistai, valdybos nariai. Spaudos konferencijai pirmininkavo sol. St. Baras, pranešimus padarė valdybos pirm. Vyt. Radžius, Illinois liet. gydytojų moterų pagalbinio vieneto atstovė V. Mažeikienė, dirigentas Al. Jurgutis, rež. Alg. Dikinis ir dail. Ad. Valeška.

TRYS NAUJOS OPEROS

Čikagos Lietuvių Operos 20 m. sukaktis bus atžymėta gegužės 8, 9, 15 ir 16 d.d. trijų naujų lietuviškų operų spektakliais. Tai J. Kačinsko "Juodas laivas" (libretas A. Landsbergio), J. Gaidelio "Gintaro šaly" (libretas A. Kairio) ir Vyt. Marijošiaus "Priesaika" (libretas B. Sruogos, operinei scenai pritaikytas S. Santvaro). Spektaklių meno vadovai bus šie: Vyt. Marijošius — vyriausias dirigentas; muz. A. Jurgutis — dirigentas (diriguos vieną spektaklį); akt. Alg. Dikinis — režisorius; dail. A. Valeška — dekoratorius; A. Stephens ir A. Gečas — chormeisteriai. Apšvietimas — K. Cijūnėlio, scenos reikalų vadovas — akt. K. Oželis, choreografai — V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas, baleto atlikėjai — J. Puodžiūno studijos mokiniai. Spektakliuose dainuos solistai: D. Stankaitytė, M. Momkienė, R. Mastienė, N. Linkevičiūtė, K. Kogutaitė, St. Baras, Alg. Brazis, J. Vaznelis, V. Liorentas, S. Wicik ir J. Savrimas. Pagal dail. A. Valeškos eskizus aprangos gaminimą prižiūri M. Kripkauskienė.

Iš pavardžių matome, kad visas meno vadovų ir solistų kolektyvas, išskyrus "importuotą" maestro Vyt. Marijošių, yra vietinis, sudarytas iš Čikagoje ir apylinkėse gyvenančių operos entuziastų.

PROBLEMOS

Kaip kiekvienos originalios lietuviškos operos pastatymas, taip ir šių trijų sukelia nemažai problemų. Reikalingas klavyras, orkestracija, nauji scenovaizdžiai, nauji drabužiai. Žymiai brangiau kainuoja orkestras, nes orkestrantai turi išmokti naujus, niekada negirdėtus kūrinius. Valdybos pirm. V. Radžiaus pareiškimu, jei visiem keturiem spektakliam bilietai bus pilnai išparduoti, dar gali trūkti apie $37,000. Tą skirtumą reikia kaip nors iš šalies suorganizuoti. Tikimasi, kad ir šiais metais didesnį trečdalį tos sumos sudės mecenatai bei rėmėjai. Daug vilties teikia į lėšų telkimą aktyviai įsijungusio Illinois liet. gydytojų moterų pagalbinio vieneto talka. Pvz. balandžio 25 d. jos viename puikiame klube rengia iškilmingą banketą operai paremti, į kurį įėjimo kaina bus $50. Jei Čikagos "Lyric" operos nuostoliams išlyginti amerikiečiai surenka milijonus, tikėkimės, kad ir mūsų opera susiras užtektinai geradarių jos nuostoliams išlyginti.

Meno vadovai išryškino, kad visos trys naujos operos bus patriotinės — jose sprendžiamos laisvės ir gėrio problemos. "Juodam laive" išryškės S. Kudirkos drama, nors ir neminint jo vardo. Į dekoracijas ir aprangą dail. A. Valeška sukaups neišsemiamą savo energiją ir didelį talentą. Todėl artėjanti operos šventė bus ne tik meninė, bet ir tautinė. Atsižvelgiant į visą tai, operos vadovybė labai prašo lietuvius, gyvenančius kitose kolonijose, tomis dienomis organizuoti ekskursijas į Čikagą, rengti čia įvairius suvažiavimus, kad kuo daugiau JAV ir Kanados lietuvių galėtų naujas lietuviškas operas pamatyti. Gastrolės į kitas kolonijas dėl labai didelių išlaidų nenumatomos.

London, Ontario

TRADICINIS BLYNŲ BALIUS, rengiamas katalikių moterų, įvyks vasario 28, šeštadienį, parapijos salėje, 1414 Dundas St. E. Pradžia — 8 v.v., pabaiga — 1 v.r. Gros populiarusis lietuvių studentų orkestras "Atspindžiai". Veiks turtingas bufetas su įvairiais gėrimais, blynais ir kitais lietuviškais skanumynais. Pageidaujami laimikiai (fantai) loterijai. Šis balius visada turi didelį pasisekimą. Reikia manyti, kad ir šį kartą nekitaip bus. Katalikės moterys iš savo kuklių santaupų remia lietuvių jaunimo veiklą. Tad šį kartą ir mes jas paremkime gausiai dalyvaudami. Pasinaudokime paskutine proga prieš ilgą Gavėnią. **D. E.**

KVIEČIAME VISUS!

DAINOS ir POEZIJOS

VAKARĄ

LONDONE, Ontario,

"Baltijos Gintaro" svetainėje (parapijos salėje, 1414 Dundas St.) su Lietuvos televizijos ir radijo lengvosios muzikos dainininke, pučiamųjų instrumentų orkestro "Trimitas" žvaigžde **Ona Valiukevičiūte**

kovo 6, šeštadienį, 7.30 val. v.

- Vakarienė su vynu
- Talkos baras su brangiais gėrimais žemiausiomis kainomis
- Visam vakarui jauki lietuviškos svetainės atmosfera
- Galima rezervuoti stalai
- Vakaro pelnas — lituanistinei Londono mokyklai

Įėjimas — $5, vaikams (iki 12 m.) — $3.
Skambinti 438-3530, 268-7781, 438-8983 Londone

RENGĖJAI

Thunder Bay, Ont.

(Atkelta iš 4-to psl.)

minklo perleidimas įvyks birželio 27 d. Tad laukiame svečių ir iš kitų vietovių.

DR. E. JASEVIČIŪTĖS gimtadienio proga surengėm pobūvį Adelės ir Vinco Van Vlymer naujuose namuose. Svečiams susirinkus, šeimininkas atvežė šio pobūvio kaltininkę. Po "Ilgiausių metų" šeimininkė Adelė įteikė bendrą visų dovaną — lėktuvo gilietą į Ameriką. Tad laikinai duodame atostogų nenuilstamai KLB Thunder Bay apylinkės pirmininkei.

SOLIDARUMO ĮNAŠUS po $3 už 1975 metus sumokėjo: dr. E. Jasevičiūtė, A. Kairys (neseniai miręs), J. Misevičius, J. Zigmantas, St. Gimbutis, Jz. Danėnas, B. Bagdonienė, Adelė Van Vlymen, H. Paškevičius, L. Bružas, Albinas Andriušis, J. Oscila. Prašome neužsimokėjusius kreiptis į solidarumo įnašų rinkėją.

Calgary, Alberta

JUBILEE AUDITORIJOJ buvo surengta etninių grupių rankdarbių ir dailės paroda. Ją suorganizavo Kalgario "Citizenship Council". Atidaryme dalyvavo ir sveikinimo kalbas pasakė Albertos provincijos gubernatorius R. Steinhauer ir kultūros ministeris H. Schmidt. Kalbėjusieji džiaugėsi, kad etninių grupių veikla įneša į bendrą Albertos ir Kanados kultūrinį gyvenimą savo kūrybą. Svečiams už kalbas ir paramą padėkojo CCC pirm. L. Hladyshevsky. Meninę programą ir tautinių drabužių demonstravimą aiškino A. Lazlock. Lietuvių tautinių šokių grupė atliko meninę programą. Aldona Rahilly ir šokėjai, pritariant gitara, padainavo lietuviškų dainų ir solo "Baltijos vėjelis".

Parodos salėje lietuviai buvo išstatę šiaudinukais papuoštą Kalėdų eglutę. Šeštadieninės mokyklos mokiniai, apsirenge tautiniais drabužiais, demonstravo žvaigždžių dirbimą. Tautinių drabužių demonstravime lietuvių grupė (jaunųjų) pašoko Kalvelį, vyresnieji Šustą. Kasmet rengiami tokie pasirodymai susilaukė Albertos valdžios susidomėjimo. Esant gražiam orui, parodą aplankė daug žiūrovų. Lietuvių meninę programą organizavo Aida Baruta, rankdarbių skyrių tvarkė J. K. Dubauskai. Prie rankdarbių paruošimo, demonstravimo ir aiškinimo prisidėjo visi šeštadieninės mokyklos lankytojai. Lietuvių pasirodymas lankytojams paliko gerą įspūdį savo eksponatų paprastumu ir orignialumu. Tik visų tėvų pritarimu ir vadovaujančiųjų pasišventimu pavyksta lietuviams kol kas išeiti į pirmąsias eiles. **K.**

Asmenybės...

(Atkelta iš 6-to psl.)

vadovaudamas. Dar daugiau: jis naudojęsis carų Mikalojaus I ir Aleksandro II palankumu. Net vyskupu tapęs tik popiežiui pirma įsitikinus, kad jis būsiąs priimtinas rusų valdžiai. Gi konsekracijos proga naujasis Žemaičių vyskupas iš caro gavo ir dovanų: 1.000 rublių, briliantinį žiedą, mitrą ir pastoralą.

Nespėliokim, kokių epitetų vysk. Valančius susilauktų, jei šiandieną iš Telšių Lietuvą ganytų. Susinaikinimo kelią pasirinkęs kun. Mackevičius, be abejonės, vyskupą toli prašoktų šių dienų visuomenės akyse. Tačiau, nubraukę šimtmečio dulkes, matom, kad kun. Mackevičius, švystelėjęs trumpam momentui, užgeso budelio kilpoje Kaune Ožeškienės gatvės aikštėje, būdamas vos 35 metų amžiaus, o vysk. Valančius, švietęs Lietuvai 26 metus iš vyskupo sosto, spindi ir šiandieną.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEVISKAS TIESA

"TŽ" 2 nr. išspausdintame straipsnyje, "Kautynės dėl Vilniaus" yra daug netiesos ir tuščios panegirikos.

1944 m. liepos 4 d. temstant pajudėjo iš Kauno geležinkelio stoties paskutinis keleivinis traukinys į Vilnių, o liepos 16 d. — paskutinis Kaišiadorių link. Liepos 4 d. traukinio vagonuose buvo gan daug keleivių. Vieni keliavo pas likusias Vilniuje šeimas, kiti savo mantos pasiimti ir pan.

Nuo Lentvario stoties mūsų traukinys pradėjo judėti vėžio žingsniu, nes Vilnius tą naktį buvo bombarduojamas. Aušt ant pasiekėm Vokės apylinkes, o nuo čia jau žygiavome pėsčiomis. Eidamas pro prekių stotį, pastebėjau keletą sudaužytų karinio transporto vagonų su galvijais, gėralais, maistu ir pan. Liepos 5 d. 10-11 v.v. vėl buvo atskridę bolševikų lėktuvai ir numetė keletą bombų geležinkelio stoties rajone.

Mes, kurie karo metu turėjome įvairias pareigas ruože Baranovičiai-Daugpilis, taip pat turėjome įvairių žinių ir apie lenkų partizanus. Bet tos lenkų partizanų, kad ir brigados, neturėjo nė mažiausios galimybės stoti į kovą su vokiečiais, nes neturėjo pabūklų ir šarvuočių.

Lenkų partizanų vadas gen. Wilk pranešė į Londoną, kad liepos 7 d. naktį didelė dalis "AK" puolė vokiečius ir turėjo nuostolių. Tai buvo neramios naktys, reikėjo budėti ir viską stebėti. Liepos 6-7 naktį Vilniaus apylinkėse buvo gan ramu ir tik liepos 7-tos popietėje priekiniai bolševikų daliniai plentu Pabradė-Vilnius priartėjo prie N. Vilnios, o kiti daliniai supo miestą iš pietryčių. Liepos 7 d. mes dar vaikštinėjome apie Gedimino pilį, katedrą ir kalbėjomės su besitraukiančiais vokiečiais.

Gen. Wilk partizanai dešiniame Neries krante, t.y. Žvėrynas-Losiuwka, ėjo iš namo į namą ir ragino vyrus rašytis į lenkų partizanų dalinius, bet nei ginklų, nei amunicijos nežadėjo, nes ir partizanų štabas mažai jų teturėjo. Jie kiekvienam tvirtino vis tą pačią istoriją, kad vokiečiai sumušti pasitrauks, o bolševikai Vilniaus krašte nepasiliks, nes toks yra susitarimas tarp sąjunginninkų ir Stalino.

Jie taip pat su pasididžiavimu kartojo, kad lenkų partizanai greit puls vokiečius — tik laukia sutarto ženklo, t. y. "Mazurka" plokštelės muzikos.

Ypatingai aktyvus buvo partizanų telkime Marjan Wojtowski, buv. Vilniaus brandmajoro V. Šimkaus šoferis, ir P. Synowiec, buv. lenkų 6-to pėstininkų pulko viršila.

Gen. Wilk savo telegramoje tvirtina, kad Vilniuje tuo laiku lietuvių jau nebuvo. Taip, pirmas ir šeštas lietuvių LSD batalionai iš Vilniaus jau buvo pasitraukę Kauno link, o policininkai jau nepatruliavo gatvėse, nors pavienių dar matėsi.

Vienas LSD batalionas, ir dar gerai ginkluotas, tuo laiku buvo Verkių-Paberžės ruože, o kitas stiprus batalionas buvo gerokai į pietus nuo Vilniaus.

Pačiame Vilniuje buvo dar apsčiai likę lietuvių. Vien Antakalnio-Pušynų gatvių rajone buvo Griciaus, Streimikio šeimos, Skapo gatvėje — J. Šadys ir sesuo Malvina, Baravyko šeima. Jie ir dabar ten gyvena. Taip pat buvo ir kituose miesto rajonuose užsilikusių lietuvių. Laikui bėgant teko su tais pasilikusiais lietuviais susižinoti ir patirti, kad prieš užeisiant į Vilnių bolševikams, lenkų partizanai niekad Vilniuje nešeimininkavo, kaip kad gen. Wilk tvirtina. **Vilnietis**

Prisikėlimo par. katalikių moterų skyriaus narių susirinkimas vasario 1 d. buvo labai gausus dalyvėmis. Dvasios vadas kun. Augustinas, OFM, sukalbėjęs maldą, pasveikino susirinkusias, padėkojo valdybai ir narėms už pagalbą bei rūpestį parapijos reikalais, palinkėjo ir toliau taip gražiai darbuotis. Pirm. B. Sapijonienė padarė trumpą 1975 m. skyriaus veiklos pranešimą. Metų laikotarpyje valdyba turėjo 10 posėdžių, suorganizavo 7 susirinkimus, kuriuose buvo gvildenami įvairūs moterims aktualūs klausimai. Lankyta ligoniai ir seneliai, ypatingai švenčių metu, įteikiant dovanėles; surengtos dvi meno parodos: dail. J. H. Žmuidzinienės ir A. Dargio. Pastaroji buvo sujungta su rašyt. J. Jankaus literatūros vakaru. Skyrius talkino Lietuvių Benruomenei, Karavanui ir kitiem renginiam. Valdyba yra nutarusi būti vieno Prisikėlimo par. šventovės vitražo mecenate ir tam reikalui yra paskyrusi iš iždo $500. Likusią dalį pinigų kvietė suaukoti nares, kad visos jaustųsi dalininkėmis. Narės mielai šiai minčiai pritarė ir duosniai aukojo. Skyriaus organizuoti virimo-kepimo kursai praėjo labai sėkmingai.

Dr. O. Gustainienė savo paskaitoje apibūdino širdies ligų rūšis bei priežastis. Po paskaitos buvo daug paklausimų, kuriuos prelegentė mielai aiškino.

Šių metų valdybą sudaro: pirm. B. Sapijonienė, vicepirm. A. Kuolienė, sekr. S. Ulozienė, ižd. B. Vaitiekūnienė, social. reik. E. Lukošienė, pareng. vad. S. Dervinienė, J. Kulikauskienė, L. Jurėnienė, V. Strimaitienė. **A.K.**

• **Jaunimas yra mūsų gyvenimo šaknys. Jos nudžius — išnyks ir viršūnės: garsiosios dainų šventės, didingos šokių šventės ir nebebus kam žodžio tarti dėl Lietuvos laisvės.**

M. KRUPAVIČIUS

Anglų novelių...

(Atkelta iš 7-to psl.)

rektūros klaidų. Taip pat pasitaiko ir nelietuviškos formos sakinių, net sunkokai suprantamų. Tačiau tie nežymūs trūkumai nepaneigia didelės knygos literatūrinės vertės.

P. Gaučys yra paruošęs spaudai dar kelias svetimų literatūrų lietuviškai išverstų novelių antologijas: "Ispanų novelė", "Amerikiečių novelė", "Portugalų novelė", taip pat yra išvertęs tris romanus. Linkėtina, kad darbščiojo vertėjo literatūriniai darbai skaitytojų būtų šiltai priimti.

Povilas Gaučys, ANGLŲ NOVELĖ. Leidėjas nenurodytas. Spausdino "Laiko" spaustuvė Buenos Aires, 1974 m., 460 psl. Kaina nepažymėta.

TORONTO ONT

Persitvarkiusios Anapilio tarybos pirmasis posėdis įvyko vasario 5 d. klebonijoje. Dalyvavo Lietuvos Kankinių parapijos pirm. J. Žiūraitis, Anapilio Sodybos Korporacijos pirm. A. Rinkūnas, Anapilio Moterų Būrelio pirm. S. Aušrotienė, Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių par. skyriaus pirm. S. Petraitienė, Anapilio Jaunimo Būrelio pirm. L. Rusinaitė ir Anapilio Vyrų Būrelio atstovas A. Aulinskas. Taip pat dalyvavo Lietuvos Kankinių par. klebonas kun. P. Ažubalis. Sutarta, kad pagrindinis šios tarybos tikslas yra koordinuoti Anapilio vienetų veiklą ir tarybai pirmininkaus vienetų pirmininkai iš eilės pamečiui.

Posėdyje nustatytas toks renginių tvarkaraštis 1976 metams: **kovo 21, sekmadienį** — madų ir dailės paroda; rengia Anapilio Moterų Būrelis; **balandžio 10,** Gavėnios koncertas; rengia Lietuvos Kankinių parapija; **balandžio 24, Atvelykio šeštadienį,** Montrealio Aušros Vartų par. choro koncertas ir balius, dalyvaujant sol. G. Čapkauskienei; rengia Lietuvos Kankinių par. katalikių moterų skyrius; **gegužės 29-30,** Kapinių Dienos proga, paroda ir užkandžiai; rengia Anapilio Moterų Būrelis; **spalio 16, šeštadienį,** tradicinis Anapilio balius; rengia Anapilio Vyrų Būrelis, talkinamas visų vienetų; **spalio 31, sekmadienį,** paroda; rengia Anapilio Moterų Būrelis; **gruodžio 31, penktadienį, N. Metų sutikimas;** rengia Lietuvos Kankinių par. komitetas, talkinamas visų vienetų. Šių metų kadencijai Anapilio tarybos pirmininku išrinktas A. Rinkūnas, sekretore — L. Rusinaitė.

"T. Žiburių" spaudos baliaus mažojoj loterijoj laimėjo šie asmenys pagal įėjimo bilietų numerius: B. Tamašiūnienė 182 — spalvingų dirtinių gėlių buketą; R. Urbanavičienė 631 — minkštą, apvalią kėdutę; J. Dervaitis 684 — moterišką piniginę; V. Mikšys 508 — argentinišką rankinuką; V. Mockienė 614 — lietuvišką audinį; E. Miliauskas 438 — rankų darbo piniginę; J. Motekonienė 525 — kvepalus; S. Ūkelytė 605 — stiklinę lėkštelę; A. Norvaišas 772 — "sidabrinę" dešrą; V. Vaitiekūnaitė 773 — S. Rakštienės tortą; L. Lukavičiūtė 714 — muzikinę plokštelę (Anapilio kiosko dovana).

Atitaisytina klaida. "TŽ" 7 nr. didžiosios loterijos laimėtojų sąraše įvyko korektūros klaida: vietoje nr. 13958 turi būti 13598.

"T. Žiburiams" aukojo

$25: KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius; $21: Val. Povylius; $15: Bronė Baltrušaitienė, Joseph Burkschat, Anic. Prialgauskas; $10: Alf. Lukošius, Just. Dobilas, Juoz. Liaugminas, dr. J .ir G. Puodžiukai, Pranas Dauginas.

$8: E. Račkauskienė, Kazys Jurkštas, Rudy Vilembrektas, Alf Rudokas, dr. A. Užupienė-Lukienė, A. Dombra; $6: John Timmerman; $5: Vyt. Januška, Regina Hillenbrand, Br. Kišonas, St. Blusys, dr. A. Barkauskas, Jonas Ažubalis, St. Juknevičius, Mrs. Irena Schachow, Alg. Malinauskas, D. Keršienė.

Rėmėjų prenumeratas sumokėjo: $40 — St. Barančiukas; $25 — Mykolas Kizis; $21 — B. ir S. Sakalai; po $20 — A. Dudaravičius, A. Baliukonis; po $18 — Jonas Linkūnaitis, Kl. Dalinda, Br. Milašius; po $15 — Aleksas Kelmelis, A. Bartninkaitis, P. Baronas, St. Banelis, P. Janulis, P. Dovidaitis, R. Grigonienė, Rūta Girčienė, B. Laučys, V. Lapaitienė, K. Lembertas, Juoz. Morkūnas, Liudas Merkelis, A. Kazilis, E. Rakauskienė, R. Namikas, kun. Aug. Sabas, Jonas Simanas, Gust. Kapteinis, Pov. Vyskupaitis, dr. Jonas Yčas, Mrs. Elena Weir, J. Misius, Vyt. Januška, P. Gudinskas, O. Vilbikaitienė, Juoz. Zalatorius, Mons. J. A. Kučingis, Bronė Baltrušaitienė, Joseph Burkschat, J. Adomaitis, A. Ašoklis, K. Batūra, J. Lazdauskas, A. Marcis, J. Peseckas, P. Serepinas, R. Šimkus, Julija Gečius, Ona Dailidienė, Kaz. Rulys, Jonas Mačkinis, Jonas Gelažius, Vyt. Baliūnas, Ant. Rugys, Alb. Statulevičius, Juoz. Olšauskas, Jonas Karaliūnas, Kl. Liutkus, St. Grigaliūnas, dr. St. Pacevičius, Kaz. Čepaitis, B. Grajauskas, Val. Povylius, G. Lingaitis, J. Petrošius, P. Murauskas, St. Janušas, Vinc. Beresnevičius, O. Berentas, A. Bagdonas, K. Balčiūnas, Česl. Rickevičius, P. Judzentis, Vikt. Streitas, dr. A. Užupienė-Lukienė, Br. Misius, J. Miliušis, Vikt. Karasevičius.

$4: M. Jasionytė, A. Masaitis.

$3: A. Bagdonas, J. Bukšaitis, L. Balaišis, A. Rickus, Juoz. Belickas, J. Grajauskas, Česl. Rickevičius, Juoz. Malskis, St. Jonaitis, Mart. Jankus, H. Jagucanskienė, A. Patamsis, P. Gruobys, Linas Šeškus, V. Jasiulionis, Mrs. A. Allis, A. Kilinskas, Jonas Kvietys, T. Trakymienė, St. Vasarajs, G. Daugėla, kun. Pr. Bulovas, Alb. Dronsatavičius, Vyt. Birštonas, P. Lukošius, dr. B. Vidugiris, G. Lingaitis, Ig. Juzukonis, J. Petrauskas, A. P. Stanėnas.

$2.50: B. Petkevičius, Alb. Plioplys; $2: Ald. Bandzienė, A. Bekintis, Pr. Šliteris, Ant. Stankevičius, P. Bružienė, P. Alksninis, Vyt. Prūsaitis; $1: A. Ašoklis, G. Verbickas, B. Giedraitienė.

Visiems rėmėjams reiškiame nuoširdžią padėką.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

743-0100
FRANK BARAUSKAS, F.R.I.
Nuosavybių pirkimas ir pardavimas; pirmų ir antrų mortgičių sudarymas
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
Vedėjas — VALTERIS DREŠERIS
Padėjėja — Alė Mikšienė
Tel. įstaigos: 233-3334 ir 231-2661, namų 233-4446
3828 Bloor Street W., Islington, Ontario M9B 1K8
(Prie Kipling ir Six Points Plaza)
Žinotina apie namų draudą:
Dauguma draudos bendrovių reikalauja apdrausti namą 80% iki 100% atstatymo kainos. Kitaip, įvykus ir mažam nuostoliui, bendrovė nėra įpareigota pilnai padengti nuostolį
Jeigu turite klausimų apie betkokią draudą, kreipkitės — paaiškinsime. Valteris Drešeris

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• —— UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —— •
• —— NEMOKAMAS PRISTATYMAS —— •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

MEDUS—
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

WEST END AUTO BODY
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas.
Darbas garantuotas. Savininkas lietuvis JONAS JURĖNAS
87 Shorncliffe Rd. • East of Hwy. 27 South of Dundas St. West
Toronto, Ont. M8Z 5K5
Telefonas 231-6710

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE
Namų — Gyvybės
Automobilių
Komerciniai
533-1121 WALTER DAUGINIS 249-2067
1613 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

TORONTO ONT

LIETUVOS LAISVĖS ŠVENTĖ

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 58-sios metinės Toronto lietuvių kolonijoje buvo paminėtos labai iškilmingai. Vasario 13 d. vakarą Prisikėlimo parapijos salėje KLB krašto valdyba surengė priėmimą nelietuviam svečiam. Jį atidarė kr. valdybos pirm. J. R. Simanavičius, supažindindamas svečius su Lietuva ir dabartiniais lietuvių tautos troškimais. Vakaro programai vadovavo kr. valdybos vicepirm. Irena Meiklejohn. Ji pristatė Lietuvos, Latvijos ir Estijos konsulus ir kitų Sov. Sąjungos pavergtų tautų atstovus, dalyvavusius priėmime. Pristatytas buvo ir ilgametis lietuvių draugas, buvęs Ontario parlamento narys ir ministeris J. Yaremko. Kalbėjo ir lietuvius sveikino federacinio parlamento narys dr. St. Haidasz, Ontario oficialiosios opozicinės NDP partijos vardu — dr. Jan Dukszta, Ontario liberalų vardu — Margaret Campbell, Toronto burmistro bei miesto tarybos vardu — Tony O'Donohue. Trumpą meninę programą atliko solistai V. Verikaitis ir R. Strimaitis, akompanuojami J. Govėdo. Vaišėms priėmime nuoširdžiai talkino Prisikėlimo par. katalikių moterų būrelis, o prie durų svečius priiminėjo tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės.

Vasario 14 d. Lietuvių Namuose įvyko lietuvių veikėjų iš Toronto ir Hamiltono pasitarimas su VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnu. Dalyvavo apie 30 asmenų. Pastarasis padarė pranešimą ir atsakė į pateiktus klausimus.

Vasario 15 d. po pamaldų visose lietuvių šventovėse įvyko iškilmingas Vasario 16 minėjimas Anapilyje. Šventę pradėjo KLB apylinkės valdybos pirm. Vyt. Bireta ir programos pranetę. Invokaciją paskaitė liet. ev. tė. Invokaciją paskaitė liet. ev. liuteronų parapijos klebonas kun. A. Žilinskas. Lietuviškoje dalyje iškilmingai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai ir žodį tarė gen. Lietuvos konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzinas. Pagrindinis kalbėtojas buvo VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas, kuris savo kalboje pabrėžė VLIKo paskirtį bei mandatą Lietuvos laisvinimo darbe, reikalą lietuviams kovoje už laisvę dvasiškai praugti savo priešus bei savo aplinką ir reiškė padėką Toronto lietuviams kaip duosniausiems aukotojams Tautos Fondui.

Angliškoje dalyje buvęs ministeris Martin O'Connell pristatė pagrindinį vakaro kalbėtoją, Ontario kultūros ministerį Robert S. Welch, kuris savo kalboje pabrėžė nepaprastai kilnią ir už tiesą kovojančią lietuvių dvasią. Lietuvius sveikino Estijos konsulas Heinsoo, išreikšdamas solidarumą lietuviams įvykdytoje tarptautinėje neteisybėje Helsinkio konferencios metu. Latvijos konsulas dr. Upenieks savo sveikinimo žodyje išreiškė latvių žavesį savo broliu tauta ir jos didvyriais. Mississaugos burmistro vardu kalbėjo miesto tarybos narys Collins, kuris pranešė, kad burmistras paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Dieną Mississaugos mieste. Taipgi jis padovanojo lietuviams Mississaugos miesto vėliavą. Galiausiai žodį lietuviams tarė ilgametis lietuvių draugas Toronto miesto tarybos narys Tony O'Donohue. Toliau vyko meninė programa, kurioje puikiai pasirodė "Gintaro" ir "Atžalyno" ansambliai bei "Varpo" choras. Šventė užbaigta Tautos himnu.

Vasario 16 proga Lietuvos laisvinimo darbams surinkta aukų: Anapilio salėje — $2297, Prisikėlimo šventovėje — $1,-921.50, Lietuvos Kankinių — $864, evangelikų — $221; iš viso — $5303.50. **St.**

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Nuoširdžiausi sveikinimai Toronto moksleiviams ateitininkams, švenčiantiems 25 m. veiklos sukaktį.

— Iškilmingai atšvęsta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 58-ji sukaktis. Vienuoliktos valandos pamaldose organizuotai su vėliavomis dalyvavo KLK Moterų Dr-jos par. skyrius ir jūros šauliai. Pamaldų metu giedojo par. choras ir sol. R. Strimaitis. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

— Nuoširdi padėka visiems, talkinusiems Anapilyje salės tvarkymo darbuose, kat. moterų draugijai už kavos paruošimą; M. Vaišvilai už tvarkymą automobilių aikštėje.

— Tikybos pamokos vaikams — sekmadieniais 11 v.r. klebonijos patalpose. Pirmosios Komunijos iškilmės numatytos gegužės 2 d.

— Praėjusią savaitę Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Emilija Merkevičienė. Velionės artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Šį sekmadienį — jaunimo būrelio susirinkimas.

— Šį sekmadienį po 11 v. pamaldų Anapilio salėje krepšinio rungtynės.

— Pamaldos: sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Stanislovą ir Antaniną Augustavičius, 11 v. už a.a. Danutę Jonaitytę ir a.a. Gintarį Kalvaitį.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienį popietėje dalyvavo apie 270 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas su ponia, p.p. Seyfried.

— LN valdybos nutarimu, jos atstovas įsijungia į šeštad. mokyklos tarybos sudėtį.

— Vasario 14 d. Gedimino pilies menėje VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas LB atstovams ir Toronto, Hamiltono organizacijų veikėjams padarė pranešimą ir atsakinėjo į klausimus. Pokalbiui pirmininkavo KLB krašto valdybos pirm. J. Simanavičius.

— LN narių telkimo komiteto parengimas įvyks vasario 21, šeštadienį, Mindaugo menėje. Programą atliks Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopos teatras "Aitvaras". Šokiams gros 5 asmenų orkestras. Veiks bufetas ir baras. Įėjimas — $4, jaunimui $1.

— Viešnios iš Lietuvos sol. O. Valiukevičiūtės lengvos muzikos koncertas įvyks vasario 22 d., sekmadienį, Mindaugo menėje.

— Kovo 7, sekmadienį, 4 v.p.p., Vl. Pūtvio šaulių teatras "Aitvaras" LN Kar. Mindaugo salėje vaidins premjerą "Slidus pusmilijonis".

— Kovo 14, sekmadienį, Mindaugo salėje, 3 v.p.p., įvyks "Paramos" kredito kooperatyvo metinis narių susirinkimas.

— Kovo 21, sekmadienį, Mindaugo menėje bus metinis, visuotinis LN narių susirinkimas.

— Praėjusią savaitę LN nariai papildė savo įnašus: J. Juodikis $75 (iki $100), V. A. Aušrotas $20 (iki $100), Ł. Hurst $10, A. Supronas $10, K. Rovaitė $10, J. Norkus $10.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Toronto ateitininkus jų metinės šventės ir moksleivius jų 25 metų sukakties proga.

— Praėjusį sekmadienį 11.30 v. Mišios buvo skirtos Vasario 16 šventei. Jose dalyvavo VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas su žmona, gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas su žmona ir įvairios organizacijos su savo vėliavomis. Parapijos choras ir solistė J. Sriubiškienė giedojo pritaikytas giesmes. Po Mišių buvo eisena prie paminklinės Lietuvos laisvės lentos.

— Praėjusią savaitę iš mūsų šventovės palaidoti: Stasys Stulpinas, 50 m., palikęs sūnų Randy ir dukterį Carol; Emilija Merkevičienė, palikusi dukterį Birutę Danaitienę, žentą Joną Danaitį, anūkus Rimą ir Vytenį, anūkes Audronę ir Daną. Mirusiųjų artimiesimes reiškiame nuoširdžią užuojautą. Taip pat giliai užjaučiame S. Kučinskienę, Sibire mirusi jos sesutei Eleonorai Tarailienei.

— Pirmas pensininkų klubas rengia vakarienę vasario 25 d., 6 v.v., Parodų salėje. Bus įdomi loterija.

— Katechetinės ir pirmosios Komunijos pamokos — po 10 v. Mišių pas seseles, Stuvirtinimo sakramento — taip pat po 10 v. Mišių Muzikos studijoje.

— Tėvų susirinkimas, kurių vaikai rengiasi pirmajai Komunijai — vasario 29 d. po 10 v. Mišių pas seseles.

— Tikinčiosios Lietuvos Diena — kovo 7. Ta proga bus daroma specialli rinkliava Lietuvos tikintiesiems paremti.

— 1977 m. salė jau pradedama nuomoti parapijiečiams bei lietuviams. Prašoma kreiptis iki balandžio pabaigos.

— Mišios šeštadienį; 8 v. — už Joną Valatką ir Mariją Štuikienę, užpr. S. A. Štuikių; 8.30 v. — už Antaną Balnį, užpr. T. Balnienės; 9 v. — už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienės; 9.20 v. — už Česnauskų š. mirusius, užpr. C. P. Česnauskų; sekmad., 8 v. — už parapiją; 9 v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienės; 10 v. — ateitininkų intencija; 11.30 v. — už Bronių Čepaitį, užpr. A. Čepaičio; 7 v.v. — už Domininką ir Oną Keterius, užpr. J. Juodikaitienės.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS į **LIETUVIŲ NAMŲ** rengiamą

POBŪVĮ-ŠOKIUS

vasario 21, šeštadienį,
7 v. vakaro, L. Namuose

PROGRAMOJE:
- *teatras "AITVARAS"*
- *geras 5 asmenų orkestras*
- *veiks baras ir bufetas*

Vakaro pelnas skiriamas Vytauto Didžiojo menės papuošimui
Įėjimas — $4.00 asmeniui, jaunimui — $1.00
LN VAJAUS KOMITETAS

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI Į

Onos Valiukevičiūtės -

VIEŠNIOS IŠ LIETUVOS LIETUVIŠKOS LENGVOS MUZIKOS

KONCERTA

Po koncerto — kavutė, o mėgėjams — proga pasišokti

vasario 22, sekmadienį, 4 val. po pietų, Lietuvių Namų karaliaus Mindaugo menėje

Globoja — **LN Moterų Būrelis**

KAINA: $3.50, pensininkams ir studentams — $2.50
Bilietai gaunami Lietuvių Namuose, pas būrelio nares ir prie įėjimo

Du "Gintarai" Toronte

Toronto ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti Toronto "GINTARO" metiniame

KONCERTE-BALIUJE

Vasario 28, *šeštadienį, 7 val. vakaro,* LIETUVIŲ NAMUOSE

Torontiečiams talkins Montrealio "Gintaro" ansamblis, vad. Z. Lapino. **Meninėje programoje** bus 200 dalyvių — šokėjų, dainininkų, muzikantų (du orkestrai).

Po programos — šokiai, kuriems gros Montrealio studentų orkestras "Perkūnas". • Baras • Užkandžiai • Kava, pyragaičiai • Turtinga laimikiais loterija

Toronto "Gintaro" tėvų-rėmėjų komitetas

MAŽOSIOS LIETUVOS MOTERŲ DRAUGIJOS RENGIAMAS

tradicinis ŠIUPINYS

- Skani vakarienė
- Įvairi ir įdomi programa
- Turtinga loterija

kovo 2, antradienį, 7 val. vakaro, Prisikėlimo parapijos salėje

Įėjimas, įskaitant vakarienę, $5.00

Jaunimo kongreso popietė. Toronto lietuvių jaunimo atstovai, dalyvavę pasaulio lietuvių jaunimo kongrese P. Amerikoje, norėdami atsidėkoti visuomenei, kuri šelpė jų kelionę bei rėmė jaunimo darbą savo aukomis, rengia visiems vaišes (kavą su pyragaičiais) vasario 22, sekmadienį, Prisikėlimo par. Parodų salėje 12.30 v.p.p. Bus parodėlė, kurioje turėsite progos pamatyti iš Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos parsivežtas įdomybes, išgirsti P. Amerikos muzikos, susipažinti su jaunimo kongrese atliktais darbais bei pamatyti skaidrėse visą kelionę, pradedant išvyka iš Čikagos ir baigiant grįžimu Kanadon. Laukiame visų atvykstant.

Toronto III PLJK atstovai

Tikinčiosios Lietuvos Diena — pirmąjį kovo sekmadienį. Ji skiriama Lietuvos tikinčiųjų laisvės kovai išryškinti bei remti. Visose Kanados lietuvių katalikų šventovėse tą dieną rengiamos specialios pamaldos su atitinkamais pamokslais, daromos rinkliavos Lietuvos tikintiesiems paremti. Tikinčiosios Lietuvos Dieną jau kelinti metai organizuoja Kanados Lietuvių Katalikų Centras.

Dail. A. Tamošaičio pagerbimas 70 metų amžiaus proga rengiamas kovo 13 d. Toronto Lietuvių Namuose. Dr. H. Nagys 4 v. p. p. atidarys A Tamošaičio dailės parodą, o 6.30 v. v. bus akademija, kurios pagrindinis kalbėtojas bus rašytojas J. Jankus iš Ročesterio.

Programoje pasirodys "Gintaro" šokėjai, solistė V. Žiemelytė ir St. Kairio muzikinis vienetas. Svečiai bus pavaišinti gera vakariene su vynu. Bilieto kaina asmeniui — $10. Bilietus telefonu galima užsisakyti pas M. Vasiliauskienę 251-5126 vakarais arba pas B. Mažeikienę 274-4322 dienos metu.

PARDUODAMI nešioti tautiniai drabužiai. Skambinti tel. 762-6172, Toronte.

Pavasario koncertą-balių Anapilio salėje rengia KLK Moterų Lietuvos Kankinių par. skyrius Anapilio salėje balandžio 24, Atvelykio šeštadienį. Meninę programą atliks Montrealio Aušros Vartų parapijos choras, diriguojamas ponios M. Roch, vyrų oktetas, vadovaujamas sol. A. Keblio, ir sol. G. Čapkauskienė. Rengėjos iš anksto maloniai kviečia visus tautiečius tame plačiame renginyje dalyvauti.

Daugiakultūrė Kanados konferencija įvyko vasario 13-15 d. d. Otavoje. Dalyvavo apie 550 asmenų iš visos Kanados. Iš lietuvių dalyvavo: Almis Kuolas — KLB kr. valdybos atstovas ir Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm., G. Juozapavičiūtė, J. Šeškutė, J. V. Danys, V. Priščepionka, E. Šalovska-Kaveckaitė ir kun. Pr. Gaida. Konferenciją organizavo Daugiakultūrė Kanados taryba, vyriausybės pavesta. Konferencijos tema: "Daugiakultūriškumas kaip valstybės politika". Buvo gvildentas trijų Kanados elementų derinimas, būtent, anglų, prancūzų ir kitų. Plačiau apie šią konferenciją bus atskiras rašinys.

Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa paaukojo $100 III-jam pasaulio liet. jaunimo kongresui. Nuoširdžiai dėkojame už auką ir kartu atsiprašome, kad per klaidą ši auka nebuvo paskelbta kartu su kitais aukotojais.

Toronto vajaus komitetas

ANAPILIO KIOSKE gautos naujos knygos: **Juozas Daumantas, FIGHTERS FOR FREEDOM (Lithuanian Partisans versus USSR). Išleido Marryland Books, kaina $9.95. THE VIOLATION OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Kaina $2. NO GREATER LOVE (Nijolės Sadūnaitės teismas), 16 psl. Kaina 25 ct.**

JONAS BANYLIS atleika visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

Garsusis lauko teniso žaidėjas Vitas Gerulaitis, 21 m. amžiaus tautietis iš Niujorko, susilaukė didelio Toronto spaudos dėmesio rungtynių proga, kurias organizavo "Rothmans International" parodų aikštės kolizėjuje. V. Gerulaitis įveikė stiprius varžovus ir tik baigmėje liko nugalėtas jauno švedo Borg. Kaip likęs II v., jis gavo $7000. Iš viso 1976 m. jis įvairiomis premijomis laimėjo $17.400.

"The Toronto Star" vasario 10 d. laidoje sporto skyriuje plačiai aprašė dviejų lietuvių — Leono Rautinšo ir Romo Kaknevičiaus nuopelnus krepšinio srityje. Jiedu yra geriausi Šv. Mykolo gimnazijos krepšinio komandos žaidėjai. Reporteris P. Krivel primena, kad prieš 5 metus tokioje pat pozicijoje buvo jų broliai — Jurgis Rautinš ir Simas Kaknevičius. Visame aprašyme betgi nepaminėta žaidėjų tautybė.

Vedybinės sukaktys. Vasario 14 d. mažojoj Anapilio salėj paminėta Jono ir Marijos Senkų 50 metų vedybinė sukaktis. Iškilmės pradėtos padėkos pamaldomis. Vaišių metu pasakyta daug sveikinimų ir įteikta dovanų. Pagrindiniu iškilmių organizatoriumi buvo sukaktuvininkų sūnus inž. Vytas su šeima. Tą pačią dieną taip pat buvo pagerbti Ona ir Petras Derliūnai jų dešimties metų vedybinės sukakties proga.

Kanados paštas nuo sausio 1 d. gerokai pabrango spaudos siuntoms, bet patarnavimas nė kiek nepagerėjo. "TŽ" administracija kasdien gauna skaitytojų skundus, kad negauna laikraščio laiku arba visai negauna. "T. Žiburiai" išsiunčiami visiem prenumeratoriam iš centrinio Toronto pašto kiekvieną antradienį apie 3 v.p.p. Negaunantieji laikraščio prašomi kreiptis į pašto įstaigas. Torontiečiai gali skambinti numeriu 369-3944.

• **Šeima be lietuviško laikraščio — židinys be tautinės ugnies.**

MONTREALQUE

Vasario 16 MINĖJIMAS

Montrealyje — vasario 22, sekmadienį

PROGRAMA: 11 v.r. iškilmingos pamaldos
Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų šventovėse
(organizacijos dalyvauja su savo vėliavomis)

3 v.p.p. Plateau salėje **IŠKILMINGAS AKTAS.**
(3710 Calixa Lavalle Ave.)

Pagrindinis kalbėtojas — inž. E. Čuplinskas. **Meninėje programoje:** sol. G. Čapkauskienė, AV vyrų oktetas, mokyklos tautinių šokių grupė, jaunieji "Gintaro" šokėjai. Visus tautiečius dalyvauti kviečia —

KLB Montrealio apylinkės valdyba

Praėjus II pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, Montrealio jaunimas, sugrįžęs iš P. Amerikos, organizuoja **pokongresinį vakarą,** į kurį kviečia atsilankyti jaunimą, suaugusius ir svečius iš kitų JAV ir Kanados miestų. Vakaras įvyks kovo 6, AV parapijos salėje, 7.30 v.v. Programoje: skaidrių montažas su pasakojimais, vaišės, loterija, baras, šokiai. Informacijas teikia Kristina Bendžiūtė 766-7807 ir Rasa Lukoševičiūtė 366-1210. Įėjimas suaugusiems — $3.00, studentams — $2.00.

Studentų suvažiavimą prisimenant. 1975 m. lapkričio 28-29 d.d. įvyko Š. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas Montrealyje. Buvo atvykusių ne tik iš Kanados. Savo skaičiumi viršijo Amerikos jaunimas. Programa rengėjų buvo numatyta gana įdomi, bet, gaila, jaunimas ne perdaug domėjosi. Penktadienio rytą buvo parodos atidarymas "Kultūros pašvaistė", kurioje matėsi įdomi Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūra, "Vaivorykštės" sambūrio juostos, žavintys kilimai, įspūdingos A. Kezio fotografijos. Pietų metu buvo rodomas Romo Šležo skaidrių montažas "Pirmasis grįžimas". Viskas vyko "Hotel La Salle" patalpose, kuriose buvo apsistoję ir jaunimas. Patalpos buvo labai geros, t.y. miesto centre, be to, vispusiškai geras susisiekimas. Popiet buvo simpoziumas "Etninių grupių integracija Š. Amerikos visumoje". Diskusijoms vadovavo Vytas Kudžma. Jose dalyvavo prof. I. Pavilanienė, dr. H. Nagys, Arūnas Ališauskas.

Diskusijos buvo labai įdomios. Salėj matėsi ir vyresnio amžiaus dalyvių, o jaunimo galėjo būti žymiai daugiau. Nejaugi nejdomu jaunimui? Juk jam buvo ruošta. Kur esi jaunime?

Vakare Šv. Kazimiero parapijos salė nebuvo tuščia, joje pasirodė jaunuoliai, jaunuolės. Kodėl? Todėl, kad buvo susipažinimo vakaras, muzika, šokiai, kuriems grojo Ročesterio "Slibinas".

Sekančią dieną buvo miesto apžiūrėjimas ir pietūs AV parapijos salėj. Po to įvyko centro valdybos rinkimai. Šį kartą centro valdybą sudarė čikagiškiai. Pirmininkė yra Milda Kupcikevičiūtė.

Atrodo, kad svarbiausia suvažiavimo programos dalis buvo balius garsiame Montrealio "Ritz Carlton" viešbutyje. Jis prasidėjo "Blue and Gold" salėj kokteiliais, o po to pati vakarienė buvo "Oval Ballroom" salėje. Dalyvavo 250 žmonių, daugiausia jaunimo; vyresnio amžiaus asmenų matėsi mažai. Puošni salė ir ypatingai gera vakarienė neapvylė nė vieno. Vakarienės metu vyko programa, kurios pranešėja buvo Montrealio liet. studentų pirm. Vilija Malciūtė. Iš studentų veiklos platų pranešimą padarė Antanas Kalvaitis, sveikino buvęs ŠALSS pirm. iš Toronto Antanas Šileika.

Suvažiavimas buvo labai gerai suorganizuotas, įdėta labai daug drbo,

Viešnia

Kun. V. Stankūnas, nors dirba nelietuvių parapijoje, tačiau palaiko ryšius su lietuviais ir remia lietuvišką spaudą. Šiais metais, atsižvelgdamas į lietuvių spaudos finansinės padėties pasunkėjimą dėl staiga pakilusių popieriaus, pašto ir spausdinimo kainų, atsiuntė "T. Žiburiams" ne tik $10 prenumeratos, bet ir pridėjo $40 auką. Laikraščio leidėjai už tai reiškia jam nuoširdžią padėką.

ADAMONIS Insurance Agency Inc.
(SKELBIMAS)

DĖKOJAME MŪSŲ KLIENTAMS, NESUSIŽAVĖJUSIEMS TRUMPAIS ŽEMŲ DRAUDIMO KAINŲ PAŽADAIS.

DĖKOJAME VISUOMENEI UŽ SKIRTĄ DĖMESĮ MŪSŲ DRAUDIMO AGENTŪRAI IR DRAUDIMO PROBLEMOMS.

INFLIACIJA SULYGINO KAINAS, PAGRINDINAI PAKEITĖ DRAUDIMO BENDROVIŲ PADĖTĮ, PRIVEDĖ PRIE RIMTO GALVOJIMO TUOS, KURIE PIRMOJE VIETOJE SIŪLĖ ŽEMĄ KAINĄ.

DRAUDIMO SRITYJE SAVO VIETOJE IR LYGYJE IŠSILAIKĖ SAVARANKIŠKAS DRAUDIMO AGENTAS, DIRBĄS SU KELIOMIS DRAUDIMO BENDROVĖMIS, PASIRINKĘS JAS IŠ PATYRIMO.

DABAR, LABIAU NEGU BETKADA, IŠKILO PATARNAVIMO VERTĖ KIEKVIENU DRAUDIMO ATVEJU — SVARBIAUSIA NELAIMĖS ATVEJU. NEVIENAM, RODOS, PAPRASTAS DRAUDIMO GAVIMO REIKALAS GALI SUDARYTI PROBLEMĄ. TIK SAVARANKIŠKAS DRAUDIMO AGENTAS TURI GERESNES GALIMYBES SPRĘSTI, NORS REIKIA IR PADIRBĖTI. KAI APLAMAI PRAMONĖJE DARBININKUI MOKAMA $4.00-6.00 Į VALANDĄ, KIEK GI YRA VERTAS AGENTO DARBAS? DARBĖ DALYVAUJA RAŠTINĖ, TARNAUTOJAI, AUTOMOBILIS IR INVESTUOTAS PINIGAS.

MŪSŲ AGENTŪROJE KAINOS NEPAKILO NENORMALIAI. DRAUDŽIAME VISUS. PRAŠOME TEIRAUTIS MŪSŲ KAINŲ IR SĄLYGŲ. PASITEIRAVIMAS NEIPAREIGOJA APSIDRAUSTI, TAČIAU MANOME, KAD TELEFONU, YPAČ PLATESNIO DRAUDIMO KAINŲ PALYGINIMAS, NEPASIEKIA TIKSLO, NES YRA ĮVAIRIŲ DRAUDIMO FORMŲ, SĄLYGŲ IR KAINŲ.

DRAUDIMO REIKALUS GERAI IŠSPRĘSTI REIŠKIA PASIRINKTI, TURĖTI SAVARANKIŠKĄ DRAUDIMO AGENTĄ, KURIS TVARKYTŲ JŪSŲ DRAUDIMO REIKALUS ŠIUO NELENGVU METU, IR JUO PASITIKĖTI, NES KEIČIASI IR KEISIS SĄLYGOS, FORMOS IR KAINOS. BENDROVĖS DRAUDIMO KAINA ŠIUO METU ŽEMESNĖ UŽ KITŲ, BET ATNAUJINANT GALI BŪTI NET AUGŠTESNĖ IR PRIEŠINGAI.

MIELAI PRIIMAME GRĮŽTANČIUS, KURIE DĖL KAINŲ SKIRTUMŲ LAIKINAI BUVO KITUR, IR VISUS, KURIE TEIRAUDAVOSI ANKSČIAU, BET NEGALĖJO APSISPRĘSTI.

Adamonis Insurance Agency Inc.
Petras Adamonis, tel. 722-3545
CHARTERED INSURANCE BROKER
INSURANCE BROKERS SĄJUNGOS NARYS,
SAVARANKIŠKAS AGENTAS

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.25%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	9.75%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Lietuvių Knygų saugykla